

INARI 13 Saamen museo

Kivikautisen asuinpaikan kaivaus 3.6. - 14.8.1992

S.-L. Seppälä

Museovirasto

Arkeologian osasto

GT 19 - Suomen tiekartta. 1987

INARI 13 Saamen museo

Kivikautisen asuinpaikan kaivaus 3.6.-14.8.1992

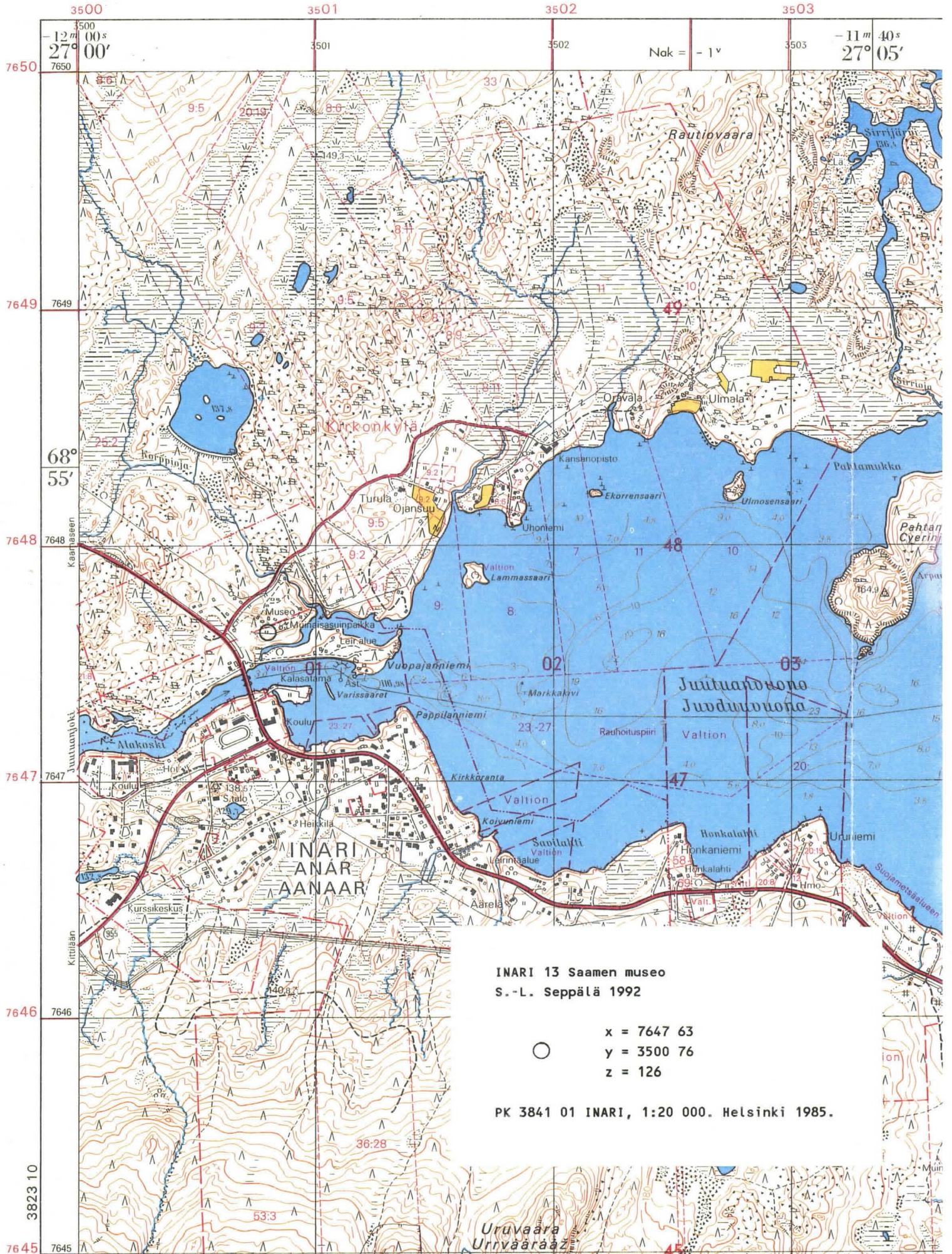
Sirkka-Liisa Seppälä

SISÄLLYS

PERUSKARTTAOTE	3
ARKISTOTIETOJA	4
1. JOHDANTO	5
2. SIJAINTI JA MAASTO	5
3. TUTKIMUSSUUNNITELMA	6
3.1 Tutkimushistoriaa	6
3.2 Tavoitteet	6
4. TUTKIMUSTAPA	6
4.1 Koordinaatisto, kiintopisteet ja kaivausalueet	6
4.2 Kaivaustekniikka ja dokumentointi	7
5. HAVAINNOT	8
5.1 Alue 1	8
5.2 Alue 2	9
5.3 Alue 3	9
5.4 Alue 4	11
5.5 Alue 5	12
5.6 Alue 6	15
5.7 Alue 7	16
5.8 Alue 8	16
5.9 Alue 9	17
5.10 Alue 10	19
6. NÄYTTEET JA ANALYYSIT	20
7. TULKINTA JA YHTEENVETO	22
KARTTALUETTELO	23
NEGATIIVILUETTELO	24
DIALUETTELO	29
KUVATAULUT	31
KARTAT	32-107

LIITTEET

- LIITE 1. Luuanalyysi. Pirkko Ukkonen
 LIITE 2. Helsingin yliopiston ajoituslaboratorio. Ajoitustuloksia.
 LIITE 3. Makrofossiilianalyysi.

INARI 13 Saamen museo
S.-L. Seppälä 1992

○
 x = 7647 63
 y = 3500 76
 z = 126

PK 3841 01 INARI, 1:20 000. Helsinki 1985.

ARKISTOTIETOJA

Kunta: INARI

Kylä: Kirkonkylä

Kohde: 13 Saamen museo - Vuopaja

Tila: 25:19 Kauppila, kt. 148-402-0025-0019
893:101:1 Valtionmaa, kt. 148-893-0101-0001
om. Suomen valtio/Rakennushallitus
Siltasaarenkatu 18 A 00530 HELSINKI

Sijainti: PK 3841 01 INARI, 1:20 000
x = 7647 63 P = 7647 63
y = 3500 76 I = 3500 76
z = 126

Aiemmat tiedot: Itkonen I. 1909-1910:10-11, stip. kertomus "Muinaisjäännöksiä ja tarinoita Inarinjärven ympäristöltä"
Erä-Esko - Pesonen 1972, inventointi (INARI 13 Vuopaja-W, Saamen museo)
Kankaanpää 1988, inventointi (INARI 13 Kirkonkylä Vuopaja W (Saamen museo))

Saamen museo: Torvinen 1983, kaivaus (Saamelaismuseum I)
Suominen 1984, kaivaus (Saamen museo II)
Arponen 1987, koekaivaus (Saamen museo II)
Arponen 1988, kaivaus (Saamen museo)
Arponen 1990, tarkastus (Saamen museo)
Seppälä 1991, kaivaus (Saamen museo)

Vuopaja: Itkonen I. 1909-1910, kaivaus (Vuopaja)
Pälsi 1929, kaivaus (Vuopaja)
Arponen 1987, kaivaus (Vuopaja)
Arponen 1988, kaivaus (Vuopaja)
Arponen 1990, tarkastus (Vuopaja)

Aiemmat löydöt:

Saamen museo: KM 16821:1-8, 18880:1-2, 19437:1-2, 22220:1-98, 22443:1-303, 22443:304, 23717:1-3, 24364:1-442, 26238:1-8, 26611:1-670

Vuopaja: KM 5471:(7)8-10, 6586:3, 9012:1-2, 9125:1-10, 18244:1-4, 23716:1-276, 24365:1-295, 26237

Löydöt: KM 27205:1-1339, diar. 9.9.1992

Negatiivit: 91154 - 91357

Diapositiivit: 26431 - 26478

Kartat: ks. KARTTALUETTELO, s. 23

Karttaotteet: PK 3841 01 INARI, 1:20 000. Helsinki 1985.

Kirjallisuutta: Itkonen I. 1913: Tietoja Inarin kirkonkylän muinaisuudesta. SM 1913. (ks. myös Itkosen korjaama eripainos riippukansiossa 'Inari Kirkonseutu')
Siiriäinen A. 1982: A Communication Relating to a Stone Age Find from the Village of Inari (Lappland). Fennoscandia Antiqua I.

1. JOHDANTO

Inarin kirkonkylässä, Juutuanjoen pohjoispuolella sijaitsevan ja INARI 13 -muinaisjäännöskompleksiin kuuluvan Saamen museon kenttätutkimuksissa 1992 jatkettiin edellisenä vuonna aloitettua pelastuskaivausta. Kaivaukset tehtiin ulkomuseoalueen eteläpuolelle suunnitellun Saamelaismuseon ja metsähallituksen Ylä-Lapin opetuskeskuksen takia. Koska suunnitelma-alueelta ja sen ympäristöstä tunnetaan lukuisia, laajudeltaan ja ajoitukseltaan tuntemattomia muinaisjäännöksiä, museovirasto on pitänyt perusteellisia kenttätutkimuksia tarpeellisena ennen rakennustyön aloittamista.

Vuoden 1992 kaivausten aikana 3.6.-14.8.1992 sää oli poikkeuksellisen sateinen. Viidestäkymmenestä kenttätyöpäivästä vain viisi-toista oli täysin poutaista. Lähes kaikki rakennettavaksi suunnitellusta alueesta eli runsaat 550 m² ehdittiin kuitenkin tutkia. Tutkimukset tehtiin kesäkuussa valtion työllisyystyöohjelman ja heinä-elokuussa rakennuttajan eli rakennushallinnon Lapin piirirakennustoimiston laskuun. Työllisyystyöohjelman 250 000 markan määrärahasta käytettiin noin 200 000 markkaa ja piirirakennustoimiston myöntämästä 375 000 markasta 325 000 markkaa.

Kaivauksia johti HuK S.-L. Seppälä ja piirtäjinä toimivat HuK Pirjo Rautiainen sekä osan aikaa HuK Pirjo Hamari ja HuK Sanna Eskola. Kaivajat, yhteensä 12 henkeä, olivat lähes kaikki inarilaisia työttömiä tai opiskelijoita. Kaivauksella työskenteli kaksi viikkoa myös osteologisen analyysin tehnyt fil. yo. Pirkko Ukkonen. Löydöt on luetteloinut FK Leena Ruonavaara.

2. SIJAINTI JA MAASTO

INARI 13 -muinaisjäännösalueen sijainti ja maasto on kuvattu yksityiskohtaisesti vuoden 1991 kaivauskertomuksessa (S.-L. Seppälä 1991, Inari 13 Saamen museo). Vuonna 1992 kaivauksia tehtiin museon eteläpuolella olevan sorakuopan itä- ja pohjoisreunassa. Paikka on loivasti etelään viettävää hiekka- ja sorarinnettä, jossa erottuu useita muinaisia rantamuodostumia. Selvin niistä noudattelee 125 metrin korkeuskäyrää.

3. TUTKIMUSSUUNNITELMA

3.1 Tutkimushistoriaa

Saamen museon ja Vuopajan kohteista muodostetun INARI 13 -muinaisjäännöskompleksin aiemmat arkeologiset tutkimukset on esitetty pääpiirteissään vuoden 1991 kaivauskertomuksessa. Pisimpään tunnettu on alueen itäpäässä sijaitseva Vuopajan asuinpaikka (kaiv. I. Itkonen 1909-1910; Pälsi 1929; Arponen 1987-1988). Alueen keskellä olevan Saamen museon muinaisjäännökset todettiin 1960 - 1970-luvulla tehdyissä tarkastuksissa (Kehusmaa - Väänänen 1965; Carpelan 1966; Erä-Esko - Pesonen 1972; Torvinen 1974). Ensimmäiset kaivaukset Saamen museon kohdalla tehtiin 1980-luvulla (Torvinen 1983; Suominen 1984; Arponen 1987-1988). Vuonna 1991 (S.-L. Seppälä) aloitettiin aiempien koekaivausten pohjalta Saamen museon ja Ylä-Lapin opastuskeskuksen rakentamisen takia tehtävät pelastuskaivaukset. Alueelta on merkkejä lähes kaikista Lapissa tunnetuista esihistorian asutusvaiheista mesoliittiselta ajalta rautakaudelle.

3.2 Tavoitteet

Kenttätutkimuksen tavoitteena oli jatkaa edellisvuoden tutkimuksia tunnetulla muinaisjäännösalueella. Tarkoituksena oli tutkia koko rakennettava alue sekä kulkuväylien ja kunnallisteknisten kaivantojen kohdat. Lisäksi haluttiin määritellä muinaisjäännösalueen laajuus ja luonne koekaivauksin rakennussuunnitelman itäpuolella.

4. TUTKIMUSTAPA

4.1 Koordinaatisto, kiintopisteet ja kaivausalueet

Kaivauksessa käytettiin samaa koordinaatistoa ja kiintopisteitä kuin aiemmissa Suomisen ja Arposen kenttätutkimuksissa. Koordinaatistossa x-akseli kasvaa neulapohjoiseen ja y-akseli itään. Mittauspisteenä käytettiin Suomisen rautapulttia $x = 330/y = 400$. Peruslinjana oli $y = 400$. Myös löytöjen talteenotossa noudatettiin Suomisen ja Arposen käyttämää tapaa, jossa 2 x 2 metrin ruutu on

jaettu neliömetreihin siten, että lounaisneliö = A, luoteisneliö = B, kaakkoisneliö = C ja koillisneliö = D. Ruutuja on jaettu tarvittaessa saman periaatteen mukaisesti myös pienempiin neliöihin A1 ja A2. Tarkat sijaintitiedot on ilmoitettu yleensä sentteinä 2 x 2 metrin ruudun lounaiskulmasta.

Kiintopisteet on merkitty karttaan 1. Kiinteitä kojeenpaikkoja ei käytetty, koska korkeudet laskettiin suoraan absoluuttisina. Kiintopisteet voidaan paikallistaa seuraavasti:

KP I = 123.68 m mpy (x = 287, y = 402.5). Rakennuksen betoniperustan luoteiskulma alarinteessä n. 2.5 m Suomisen kaivausalueesta itään. Korkeus siirretty kiintopisteeseen v. 1984 (Suominen) Utsjoen tien länsipuolelta tielaitoksen kiintopisteestä nro 178 (126.83 m mpy).

KP II = 127.39 m mpy (x = 356.5, y = 392.5). Siirretty KP I:stä 1991. Tirron pihan eteläportin edustalla kannossa, aidasta 4 metriä etelään.

Kaivauksen kokonaispinta-ala oli noin 553 m². Alueiden koordinaatit, laajuus ja korkeus merenpinnasta olivat seuraavat:

Alue 1	317-331/340-362	67 m ²	125
Alue 2	341-344/370-374	48 m ²	124
Alue 3	273-294/393-398	51 m ²	120-123
Alue 4	298-310/386-398	75 m ²	124-125
Alue 5	300-330/400-406	136 m ²	124-126
Alue 6	332-348/400-406	88 m ²	126
Alue 7	346-358/390-398	49 m ²	126-127
Alue 8	286-290/414-415	4 m ²	123
Alue 9	301-306/420-421	4.5 m ²	124-125
kesken jäänyt	304-306/410-420	20 m ²	125
Alue 10	328-331/418-422	11 m ²	125-126

4.2 Kaivaustekniikka ja dokumentointi

Kaikki kaivausalueet kaivettiin lapioidilla ja pelkoilla poistetun pintaturpeen jälkeen pelkoilla 5 sentin kerroksina puhtaaseen pohjamaahan saakka. Sekoittumaton maa seulottiin 4 mm:n verkolla. Ensimmäisen kerroksen alainen taso merkittiin tasoksi 1, seuraava tasoksi 1.5 jne. Taso- ja kerrosjärjestys ei käytännössä täsmää Suomisen ja Arposen merkintätapoihin, jotka poikkeavat myös toisistaan. Pohjatasot ja varmistuskuopat on merkitty pinta- ja pohjavaaituskarttoihin.

Kaivauksella piirrettiin yleiskarttoja 1:500, taso- ja poikkileik-

kauskarttoja 1:50-1:25 (kentällä 1:25) ja yksityiskohtakarttoja 1:25 - 1:10. Kenttätöön kulku on dokumentoitu arkeologian osaston negatiiveille 91154-91351, 91354-91357 ja diapositiiveille 26431 - 26478. Kaivausalueet on merkitty myöhemmin myös vuoden 1991 kertomukseen liittyvään karttaan 1.

5. HAVAINNOT

5.1 Alue 1

Maaperä ja kulttuurikerros

Alue avattiin sorakuopan pohjoisreunaan, pari metriä syvän kaivannon ympärille. Pintakasvillisuus oli puolukka-variksenmarjatyyppiä. Maaperä oli hyvin lajittunutta hiekkaa ja siinä näkyi selvä podsolimaannos. Alueessa oli vain muutamia merkkejä kulttuurikerroksesta, lähinnä pieniä palomaaläiskiä sorakuopan reunassa. (Kartat 3 ja 4; negat 91154 - 91156, 91215-91220; diat 26431-26432.)

Rakenteet

Alueesta ei todettu yhtään kiinteätä jäännöstä. Mahdollinen asuinpaikka on ilmeisesti kokonaan tuhoutunut soranotossa.

Löydöt

Vähäiset löydöt (KM 27205:1-33) olivat kvartssia ja luuta. Ne keskittyivät aivan sorakuopan reunamille. Löytötiheys oli 0.8 kpl/1.8 g/m².

Löytöryhmät kpl/g:

	krs	1	1.5	yht. kpl/ g
kvartsi				
iskos		31/47	7/22	38/69
kaavin		6/20	1/5	7/25
koverater. es.		1/6.5		1/6.5
pièce écaillée		1/ 7		1/7
luu				
palanut		4/ 2		4/2
palamaton(res.)		2/13		2/13
			yht.	53/122.5

5.2 Alue 2

Maaperä ja kulttuurikerros

Alue avattiin sorakuopasta 10 metriä pohjoiseen Suomisen 1984 löydöllisen (KM 22443:291, saviastianmuru(?)) koekuopan 342/369 itäpuolelle. Paikka oli museolle johtavan polun varressa, varpua ja sammalta kasvavassa suomaastossa. Maaperä oli hyvin lajittunutta hiekkaa, jossa näkyi melko selvä podsolimaannos. Alueessa ei todettu mitään merkkiä kulttuurikerroksesta, ei rakenteita eikä löytöjä. (Kartta 5; negat 91327.)

5.3 Alue 3

Maaperä ja kulttuurikerros

Alue avattiin sorakuopasta 10 metriä kaakkoon, Suomisen 1984 kaivausalueen länsipuolelle. Paikka oli muinaisen rantatörmän (122 m mpy) päällistä tasannetta ja sen alapuolista vanhaa vesijättömaata. Alueen yläosa oli koilliskulmastaan vanhan tieuran paljaaksi kuluttamaa. Törmästä alaspäin pintaturpeen muodosti paksu sammal-kerros, jossa kasvoi variksenmarjaa ja suopursua. Maaperä oli törmän päällä, ruuduissa 288-294/392-398, hyvin lajittunutta hiekkaa ja hietaa. Törmässä, ruuduissa 286-288/396-398, oli paksultti eri vaiheissa kerrostunutta hiekkaa. Törmän juuressa oli rantahiekkaa, mutta alaosaan tehdyssä koeojassa 272-282/396-398 D oli nykyiseen vesirajaan saakka järeätä rantakivikkoa. Maannos oli törmän päällä osaksi häiriintynyt, mutta huuhtoutumiskerros oli paikoitellen kehittynyt melko selväksi. Maannokset näkyivät myös törmässä mutta moninkertaisena ja ylösalaisin kääntyneenä. Luultavasti törmä on romahtanut useita kertoja. Rantakivikossa maannos oli ohut, mutta kuitenkin mahdollista erottaa. Vaikuttikin siltä, että kivikko (120-121 m mpy) on ollut kuivilla jo vuosisatoja.

Törmän päällä olevan kaivausalueen kulttuurikerros oli kauttaaltaan häiriintynyt. Mineraalimaan pinnasta lähtien alueen poikki kulki koillisesta lounaaseen voimakkaan virtauksen synnyttämiä juovia, nyrkinkokoista kivikkoa ja selvästi sekoittunutta hiekkaa.

Sekä huuhtoutuneessa että rikastuneessa hiekassa erottui palon jälkiä ja joitakin likamaaläiskiä. Virtaama oli huuhtonut kulttuurikerrosta ja kiviä kohti törmää, jonka reunaan oli kasautunut lähes puolen metrin paksuinen, sekoittunut kerros. Juovien perusteella kulttuurikerrosta ei kuitenkaan ollut siirtynyt rinteessä alkuperäiseltä paikaltaan alaspäin paria metriä enempää. Alunperin kulttuurikerros oli ehkä ollut 10-20 cm:n paksuinen. Lähes koko koillisosa törmän päällä olevasta alueesta oli jo tasossa 2 pohjamaassa. Virtaama saattaa olla hyvinkin myöhäinen, koska se rikkoi maannoksen huuhtoutumiskerrosta. Olettamusta tukee lisäksi törmän kerroksista löytynyt muovinen suksisauvan pää, 1960-luvun mallia. Kaivausalueen alaosassa ei ollut merkkejä kulttuurikerroksesta. Törmän juuresta löytyneet vähäiset kvartsit ovat todennäköisesti huuhtoutuneet yläpuolisesta maasta. (Kartat 6-15; negat 91164-91167, 91180, 91221-91227, 91235-91242, 91246-91247, 91254-91255, 91264-91271, 91277-91279, 91282-91284, 91324-91325, 91329-91342, 91356; diat 26433-26445.)

Rakenteet

Tasossa 1 tuli ruudusta 292/396 B esiin luontaiseen kivikkoon tehty puolen metrin laajuinen tulisija (tulisija 1), jossa oli halkaisijaltaan noin kymmenen sentin kokoista kiveystä. Kiveyksen seassa oli voimakkaita nokimaaläiskiä ja hiilikeskittymä, josta otettiin radiohiilinäyte (ks. luku 6 NÄYTTTEET JA ANALYYSIT). Tulisija hävisi kokonaan kerrosta 3 kaivettaessa.

Löydöt

Löydöt (KM 27205:34-410) keskittyivät aivan törmän päälle, paksuimman kulttuurikerroksen kohdalle. Tärkeimmän löytöryhmän muodostavat kierrenuoralla ja kuoppariveillä koristellut, samaan astiaan kuuluvat keramiikan palat, joista osa oli maalattu punavärillä. Joukossa on myös muutama mahdollisesti kampaleimakoristeinen pala. Muu löydöstö koostuu kvartsi- ja kivilajiesineistä, -ytimistä ja -iskoksista. Löytötiheys oli 55 kpl/47 g/m².

Löytöryhmät kpl/g:

	krs	1-1.5	2-2.5	3-5	6-7	yht.kpl/ g
kvartsi						
bipolaar. säle	-		2/4.5	-	-	2/4.5

esine	-	1/1.5	-	-	1/1.5
iskos	454/348	220/180	156/274	4/7	834/809
" retus.	3/4.5	1/1.5	-	-	4/6
kaavin	11/22	5/19	2/1	-	18/42
kärki	-	-	1/0.5	-	1/0.5
viistot. kärki	1/1	-	-	-	1/1
mikroliitti	2/0.5	-	-	-	2/0.5
pièce écaillée	11/53	3/9	2/17	1/4	17/83
ydin	6/180	3/66	4/213	-	13/459
kvartsiitti					
iskos	2/4	-	1/0.5	-	3/4.5
kärki	1/1.5	-	-	-	1/1.5
sertti (luettelossa dolomiitti)					
iskos	8/14	7/1.5	7/6	-	22/21.5
ydin	-	1/48	-	-	1/48
liuske					
iskos	-	3/14	1/1.5	-	4/15.5
esine hiottu	2/30	-	1/1.5	-	3/31.5
kivilaji					
esine?	-	-	1/82	-	1/82
saviastianpaloja	23/276	17/107	10/69	-	50/452
luu					
palanut	296/45	1009/162	533/97	1/2	1839/305
palamaton(res.)	-	1/0.5	-	-	1/0.5
rautaa (res.)	-	1/19	-	-	1/19
			Yht.		2819/2388

5.4 Alue 4

Maaperä ja kulttuurikerros

Alue avattiin Suomisen 1984 alueen länsipuolelle, mäntyjä ja varpuja kasvavaan sorakuopan reunaan. Alueen eteläosaan 298-300/386-394 oli kasattu yli puolimetrinen kerros turpeita. Turpeiden alta paljastui alkuperäinen, etelään viettävä rinne. Maaperä oli tasarakeista hiekkaa ja siinä erottui selvä maannos. Lähinnä vain alueen pohjoisosan tasanteessa, linjasta x = 302 pohjoiseen, erottui selviä palo- tai likamaaläiskiä, (Kartat 16-18; negat 91171-91179; 91229, 91233-91234.)

Rakenteet

Alueessa ei todettu yhtään varmaa kiinteää jäännöstä. Sorakuopna reunassa ruudussa 298/386 A oli mahdollisesti lähes täysin tuhoutunut tulisija. Ruudussa 304/394 D ja 306/394 C tuli esiin pieni luukeskittymä.

Löydöt

Löydöt (KM 27205:411-549) keskittyivät alueen pohjoisosaan, linjan x = 302 pohjoispuoliseen tasanteeseen. Se liittyy itäpuolella to-
dettuun asuinpaikka-alueeseen, josta suurin osa on kaivettu jo
Suomisen tutkimusten aikana. Eteläosan kasatusta turpeesta tal-
teensaatuojen löytöjen alkuperäistä sijaintia ei voida määrittää
luotettavasti. Löytötiheys oli 5 kpl/7 g/m².

Löytöryhmät kpl/g:

krs	1	1.5	2	2.5	3	yht.kpl/ g
kvartsi						
esine	-	-	1/6	-	-	1/6
iskos	104/160	32/32	18/12.5	5/10.5	2/1	161/216
" retus.	6/24	-	1/1	1/2	-	8/27
kaavin	7/32	1/6.5	2/12	-	-	10/50.5
koverater.es.	1/1.5	-	-	-	-	1/1.5
mikroliitti	3/2	1/1	-	-	-	4/3
pièce écaillée	3/8.5	1/10.5	1/2.5	-	-	5/21.5
veitsi	1/9	-	-	-	-	1/9
ydin	3/34	2/126	-	-	-	5/160
" veneenm.	1/6	-	-	-	-	1/6
kvartsiitti						
iskos	4/2	-	3/1.5	-	-	7/3.5
kärki	2/7	-	-	-	-	2/7
sertti (dolomiitti luettelossa)						
esine	1/0.5	-	-	-	-	1/0.5
mikroliitti	1/0.3	-	-	-	-	1/0.3
jasperoidi (jaspis luettelossa)						
iskos	1/0.1	-	-	-	-	1/0.3
luu						
palanut	48/9	38/7	96/8	2/0.5	7/0.5	191/25
					Yht.	400/537

5.5 Alue 5

Maaperä ja kulttuurikerros

Alue avattiin muutaman kymmenen vuoden ikäiseen mäntymetsikköön Suomisen 1984 kaivausalueen itäpuolelle, pari metriä sorakuopan reunasta itään. Loivasti etelään laskevan rinteen aluskasvillisuus oli puolukka-variksenmarjatyyppejä. Alueen pohjoispäähän oli vuosia sitten kasattu suuri määrä turpeita ja hiekkaa, ilmeisesti sora-
kuopan kohdalta. Länsireunassa alkuperäinen turvekerros oli lähes kokonaan kulunut pois puolentoista metrin leveydeltä. Maaperä vaihteli pohjoispään karkeasta ja ruosteisesta kivikosta eteläosan

tasarakeiseen hiekkaan. Kivikko samoin kuin alempana rinteessä lännestä itään kulkevat soraraidat ($x = 320, 317$ ja 312) tulkittiin muinaisiksi rantaviivoiksi. Maaperä oli kauttaaltaan raudan voimakkaasti rikastamaa ja kovettamaa.

Yhtenäinen kulttuurikerros erottui maaperässä vain alueen eteläosan hiekassa. Suurin osa palo- ja likamaista sekä kiinteistä jäännöksistä keskittyi oletetulle asuinpaikkatasanteelle, linjalle $x = 306-311$. Alueen pohjoisosassa maaperä oli niin karkeata, että mahdolliset kulttuurikerroksen jäljet olivat huuhtoutuneet pois. Löytöjen perusteella asuinpaikkakerroksen paksuus oli keskimäärin vajaa kymmenen senttiä. (Kartat 19-24; negat 91168-91170, 91193, 91203-91206, 91248-91252, 91258, 91261-91263, 91272-91273, 91287-91289, 91292, 91297-91310; diat 26446-26455.)

Rakenteet

Ruudussa 306/404 B ja D tuli esiin tasossa 1.5 pientä, läpimitaltaan 5-10 sentin kokoista kiveystä kolmena keskittymänä, jotka tulkittiin tulisijaksi (tulisija 3). Kivien välissä ja alla oli lika- ja palomaata sekä hiiliä. Tulisijan muoto ja rakenne oli epämääräinen. Jäännös hävisi kokonaan kerrosta 3 kaivettaessa.

Ruudussa 320/402 B tuli esiin tasossa 1 nyrkinkokoisista mukuloista aseteltua kiveystä ja voimakkaan punainen, pyöreähkö ja kaarevapohjainen läiskä (tulisija 4). Linjan $y = 404$ itäpuolelta tulisijan kolme kiveä ehdittiin vahingossa poistaa ennen dokumentointia. Kiveyksen sisällä näkyi pieni likamaaläiskä, jossa oli jauhemaiseksi muuttunutta palanutta luuta. Punaisessa maassa oli lisäksi pieniä kvartseja. Tasossa 2 tulisijasta oli jäljellä lähes kivetön punainen palomaaläiskä, joka kaivettiin kuopalle.

Ruudussa 308/404 tuli esiin tasossa 1 luu- ja kvartsikeskittymä. Laajimmillaan se oli tasossa 1.5 noin metrin pituinen ja puolen metrin levyinen soikea läiskä. Kuoppamainen ja matala keskittymä hävisi kerrosta 2 kaivettaessa.

Kaikista rakenteista saatiin talteen hiilinäytteitä, joista on analysoitu yksi kustakin jäännöksestä (ks. luku 6. **NÄYTTEET JA ANALYYSIT**).

Löydöt

Löydöt (KM 27205:550-1040) olivat keskittyneet aivan alueen pohjoispäähän sekä eteläosan tasanteeseen, maan pintakerrokseen. Esineistä mainittakoon kymmenet kaapimet sekä kaksi saviastianpalaa, jotka ovat luultavasti samanlaisia kuin Suomisen 1984 löytämät kappaleet. Mielenkiintoisia muita löytöjä ovat mm. mikroliitit ja säleet sekä sertti(dolomiitti)ydin (KM 27205:900). Löytötiheys oli 18 kpl/22 g/m².

Löytöryhmät kpl/g:

	krs	0	1	1.5	2	2.5	yht.kpl/ g
kvartsi							
bipol. säle	-		4/6	-	-	-	4/6
" ydin	-		4/31	-	-	1/7.5	5/38.5
iskos	3/0.5	537/482	602/497	240/141	49/25.5	1431/1146	
" retus.	-		6/8	9/19	2/1	2/4.5	19/32.5
kaavin	-		25/129	29/180	8/48	3/11	65/368
kimpale	-		1/91	-	-	-	1/91
koverater. es.	-		1/3.5	-	-	-	1/3.5
kärki	-		1/1	-	-	-	1/1
mikroliitti	-		1/2	3/7.5	5/3	-	9/12.5
pièce écaillée	-		19/93	18/89	10/40	5/30.5	52/252.5
pora	-		1/5	-	1/4	-	2/9
ruotokärki	-		-	1/1.5	-	-	1/1.5
säle	-		4/3.5	2/2	-	1/0.5	7/6
säleydin	-		1/4	-	-	-	1/4
uurrin	-		1/7	2/11	-	-	3/18
ydin	1/6	6/61	5/143	1/6.5	1/12		12/228.5
kvartsiitti							
hioin	-		1/29	1/219	-	-	2/248
iskos	-		13/6	25/34	16/16	1/8.5	55/64.5
" retus.	-		-	3/10	-	-	3/10
kaavin	-		1/5	1/7	-	-	2/12
pièce écaillée	-		1/10	-	-	-	1/10
pora	-		-	1/3	-	-	1/3
säle	-		1/1	1/0.5	-	-	2/1.5
veitsi	-		1/15	-	-	-	1/15
ydin	-		1/18	-	-	-	1/18
liuske							
esine	-		-	2/6.5	1/103	-	3/109.5
iskos	-		-	-	4/90	-	4/90
kärki	-		-	-	1/2	-	1/2
jasperoidi (luettelossa jaspis)							
kaavin	-		-	1/64.5	-	-	1/64.5
sertti (luettelossa dolomiitti)							
iskos	-		2/6.5	6/3.5	1/0.5	-	9/10.5
ydin	-		-	1/23	-	-	1/23
hiekkakivi							
levy	-		1/3.5	-	-	-	1/3.5
saviastianpaloja	-		-	-	2/4.5	-	2/4.5
luu							
palanut	-		76/6.5	349/25	60/6.5	206/13	691/51
						Yht.	2397/2959

5.6 Alue 6

Maaperä ja kulttuurikerros

Alue avattiin noin 10 metriä sorakuopasta koilliseen, poroaidan ja Tirron pihan väliin. Kohdassa kulkevan tieuran takia turvekerros oli lähes kokonaan kulunut pois ja alue vain puhdistettiin tasoon 1. Maaperä oli miltei kaikkialla tasarakeista hiekkaa aivan pohjoispäätä lukuunottamatta, jossa oli todennäköisesti muinaista rantakivikkoa ruuduissa x = 346 - 348. Maannos erottui selvästi. Sen sijaan kulttuurikerros erottui vain muutamina lika- ja palomaaläiskinä. Ne keskittyivät alueen lounaiskulmaan. (Kartat 25-28; negat 91209-91214, 91326, 91328, diat 26456-26458.)

Rakenteet

Ruudussa 334-336/400 tuli esiin tasossa 1 lähes pyöreä, kaareva-pohjainen painanne. Sen läpimitta oli runsas metri ja syvyys mineraalimaan pinnassa noin kymmenen senttiä. Tasossa 1.5 painanteen keskeltä tuli esiin palomaaläiskiä. Läikät laajenivat tasossa 2 painanteen ympärille. Ne muodostivat lounais-koillis-suuntaisen, neliömäisen kuvion. Palaneen hiekan seassa oli myös löytöjä ja likamaata, joka oli voimakkainta soikeaksi kaventuneen painanteen pohjalla. Jäännös muuttui epämääräisemmäksi tasossa 2.5 ja hävisi kokonaan kerrosta 4 kaivettaessa.

Löydöt

Löydöt (KM 27205:1041-1224) keskittyivät lähes täysin painanteeseen tai sen lähiympäristöön. Niistä voidaan mainita liuskeisen kourutaltan teräkatkelma (:1095) sekä luultavasti purupihkan palat (:1054, 1057, :1110). Löytötiheys oli 7.7 kpl/6.3 g/m².

Löytöryhmät kpl/g:

	kr	1	1.5	2	2.5	3-4	yht.kpl/ g
kvartsi							
bipolaar. säle	-		1/1.5	-	-	-	1/1.5
iskos, k.0, 1/11	92/70		258/176	87/46.5	36/28	19/43	493/374.5
" retus.	2/8		2/8	1/3	-	-	5/19
kaavin	2/8.5		9/26	1/1	-	1/5	12/40.5
mikroliitti	-		1/1	-	-	-	1/1
pièce écaillée	6/31		4/5.5	2/10	-	2/10	14/56.5
säle	1/1		1/1	2/2.5	-	-	4/4.5

ydin	2/18.5	-	-	-	1/2.5	3/21
kvartsiitti						
iskos	2/1	2/2.5	-	-	-	5/3.5
" retus.	1/0.5	-	-	-	-	1/0.5
sertti (luettelossa dolomiitti)						
iskos	6/1.5	35/6.5	4/1.5	1/0.5	2/2	48/12
" retus.	1/0.5	-	-	-	-	1/0.5
liuske						
esine	1/3	-	-	1/0.5	-	2/3.5
kourut. katk.	1/2	-	-	-	-	1/2
luu						
palanut	-	3/0.5	41/8	30/3	4/0.5	78/12
puru(?)pihka				3/3.5	-	3/3.5
					Yht.	672/556

5.7 Alue 7

Maaperä ja kulttuurikerros

Alue avattiin Tirron pihalle johtavan polkutien kohdalle. Maanpinnassa ei ollut yhtään aluskasvillisuutta. Maaperä oli hyvin lajitunutta hiekkaa, jossa podsolimaannoksen huuhtoutumiskerros oli jäljellä vain ohuina läiskinä. Alueessa ei todettu mitään varmaa merkkiä kulttuurikerroksesta, ainoastaan pari palomaaläikkää. Kohdan poikki kulki muutamia myöhäisiä kaivantoja. (Kartat 29-30; negat 91195-91202; 91211-91214, 91243-91245; diat 26458-26461.)

Löydöt

Vähäiset löydöt (KM 27205:1225-1230) olivat kaikki kvartssia. Löytötiheys oli 0.1 kpl/0.4 g/m².

Löytöryhmät kpl/g:

	kr	1	1.5	yht.kpl/ g
kvartsi				
iskos		2/3	1/1.5	3/4.5
" retus.		1/4	1/1	2/5
ydin		1/26	-	1/26
			Yht.	6/35.5

5.8 Alue 8

Maaperä ja kulttuurikerros

Koeoja vedettiin rinteeseen tehdyn betonisen rakennuksen perustan eteläpuolelle, 16 metriä alueesta 3 itään. Heti pintaturpeen pois-

tamisen jälkeen havaittiin, että rinnettä oli koeojan kohdalla tassattu kasaamalla siihen maata todennäköisesti rakennuksen perustaa tehtäessä. Koeojan alaosassa, linjasta x = 289 etelään, oli täyte- maata lähes metrin syvyyteen alkuperäisen rinteän päällä.

Yläosan ehjässä alueessa näkyi muutamia palo- ja likamaita. Alao- sassa alkuperäisessä mineraalimaassa ei todettu mitään merkkiä muinaisjäännöksestä. Täyte- maassa oli ilmeisesti ylempää rinteestä kuorittua ja täytössä täysin sekoittunutta kulttuurikerrosta. Sen alkuperäistä sijainti ei voitu tarkemmin selvittää. Koeojasta ei tavattu kiinteitä jäännöksiä. (Kartta 31.)

Löydöt

Lähes kaikki löydöt (KM 27205:1231-1263) olivat peräisin sekoittu- neesta täyte- maasta ja enimmäkseen kvartssia ja palanutta luuta. Löytötiheys oli 17 kpl/39 g/m².

Löytöryhmät kpl/g:

	krs	0	1	1.5	2	2.5-3	yht.kpl/g
kvartsi							
bipolaar. säle	-	-	-	1/2	-	-	1/2
iskos	2/7	9/5	6/4	2/3.5	18/20		37/39.5
" retus.	-	-	-	-	1/1		1/1
kaavin	-	-	-	-	1/6		1/6
pièce écaillée	-	-	-	-	3/7		3/7
ydin	-	-	-	-	1/96.5	-	1/96.5
kvartsiitti							
iskos	-	1/0.5	-	-	-		1/0.5
sertti (luettelossa dolomiitti)							
iskos	-	-	-	-	2/0.5		2/0.5
luu							
palanut		1/0.5	6/0.5	2/0.5	1/0.5	11/1	21/3
						Yht.	68/156

5.9 Alue 9

Maaperä ja kulttuurikerros

Koeoja vedettiin betonisen rakennuksen perustan ja aiemmin törmäs- tä löytyneen kvartsikaapimen KM 23717:3 löytöpaikan (Arponen 1987, koekaiv., huom. vrt. löytöluettelon tiedot) yläpuoliselle tasan- teelle. Aluskasvillisuus oli puolukka-variksenmarjatyyppejä. Maape- rä oli karkeaa ja melko huonosti lajittunutta hiekkaa, jossa näkyi

selvä podsolimaannos. Kulttuurikerros ei ollut vahva, ainoastaan ojan eteläpäässä erottui muutamia paloläikkiä tasoissa 1 ja 2. Koeojaa laajennettiin kaivauksen loppuvaiheessa länteen kohti aluetta 5. Jatkuvan sateen vuoksi laajennusta ei kuitenkaan kaivettu pohjaan vaan työtä päätettiin jatkaa seuraavana vuonna tasta 1.5. (Kartat 32-33; negat 91280, 91290-91291, 91294-91296, 91318, 91343, 91348-91351, 91357; diat 26462-26467.)

Rakenteet

Ruudussa 304/420B tuli tasossa 1 esiin läpimitaltaan noin kymmenen sentin kokoisista kivistä koottu tulisija (tulisija 2), jonka välissä ja alla oli voimakas nokimaa ja runsaasti hiiltä. Kaareva-pohjainen tulisijakiveys ulottui noin kolmenkymmenen sentin syvyyteen. Tasossa 2.5 hiilten syiden suunta näkyi selvästi. Hiilistä on otettu näytteitä, joista yksi on analysoitu (ks. luku 6. **NÄYTTEET JA ANALYYSIT**). Tulisijan luoteispuolella oli heikko likamaa-alue, josta löytyi palanutta luuta. Kiveys rajoittui kokonaisuudessaan koeojaan ja se hävisi kerrosta 3 kaivettaessa.

Länsipään kesken jääneessä laajennuksessa tuli esiin aivan pinnassa ruudun 414/304 kulmassa A **latomus**, jota ympäröi punainen palomaa. Sen kaivaminen jätettiin kokonaan seuraavaan vuoteen.

Löydöt

Tulisijan seassa ja lähistöllä oli melko runsaasti palanutta luuta ja kvartssia. Aivan törmässä oli toinen löytökeskittymä, josta otettiin talteen mm. kvartsiittinuolenkärjen katkelma. Löytötiheys oli 33 kpl/7.7 g/m². (Löydöt KM 27205:1264-1326).

Löytöryhmät kpl/g:

	krs	1	1.5	2	2.5	3	yht.kpl/ g
kvartsi							
bipolaar. säle			1/0.5	-	-		1/0.5
esine		1/5.5	-	-	-		1/5.5
iskos		23/20	26/19.5	56/22.5	9/8.5	2/2.5	116/74
" retus.		1/4	1/0.5	-	-	-	2/4.5
kaavin		1/4.5	1/1	-	-	-	2/5.5
pièce écaillée		2/20	3/8.5	1/7	1/4	-	7/39.5
kvartsiitti							
kärki		1/1	-	-	-	-	1/1
luu							
palanut		34/5	588/47	30/3.5	21/2	1/0.5	674/58
						Yht.	804/188.5

5.10 Alue 10

Maaperä ja kulttuurikerros

Alue avattiin noin 30 metriä sorakuopasta itään, poroaidan eteläpuolella kulkevalle polulle, Arposen 1987 tekemän koekuopan 330/420 ympärille. Koekuopassa oli tuolloin havaittu tulisija, jonka hiilinäytteestä oli saatu Inarin toistaiseksi vanhin radiohiiliajoitus 8180 ± 110 BP (Hel-2635). Alueen maaperä oli melko huonosti lajittunutta soransekaista hiekkaa, jossa oli muutamia kiviä. Podsolimaannos oli hyvin kehittynyt. Kaivauksen pohjoisreunassa tuli kolmenkymmenen sentin syvyydessä esiin itä-länsi -suuntainen kiveys, joka tulkittiin muinaiseksi rantakivikoksi. (Kartat 34-40; negat 91194, 91207-91208, 91274-91276, 91281, 91285-91286, 91293, 91311-91313, 91315-91317, 91319-91323, 91344-91347, 91354; diat 26468-26475.)

Rakenteet

Vuoden 1987 koekuopan ympärillä erottui maan pinnassa muutaman neliön laajuinen matala painanne. Koekuoppa tuli selvästi esiin jo tasossa 1. Sen länsireunassa näkyi voimakas palomaaläiskä. Tasossa 1.5 läiskiä paljastui lisää ja ne muodostivat lounais-koillisuuntaisen kuvion. Kuvio selveni tasossa 2, jossa tuli esiin myös palaneita kiviä. Tasossa 2.5 kohdasta paljastui 2.25 m pitkä ja 1.25 m leveä kivetty tulisija (tulisija 5). Arposen koekuoppa oli osunut keskelle tulisijan koillispäätä. Jäännös oli erittäin selväpiirteinen ja hyvin säilynyt. Sitä ympäröi voimakas punainen palomaa, jonka päät olivat tasossa 2.5 kolmiomaiset ja teräväkulmaiset. Tasossa 3 tulisija tuli kokonaan esiin. Tulisijan pohjalla oli ranteen paksuisia hiiltyneitä puita pitkittäin. Puiden päällä oli läpimitaltaan 10-15 sentin kokoisista kivistä ladottu kiveys. Kivet olivat tasasuuria ja lähes kaikki rikki rapautuneita. Alueen maaperä oli kauttaaltaan ruosteista ja kova rautaoksidi olikin luultavasti osaltaan säilyttänyt puita ja kulttuurikerrosta. Tulisijaa varten oli ilmeisesti kaivettu matala kuopanne, johon puut ja kivet oli aseteltu päällekkäin. Rakenteen ja koon perusteella kyseessä saattaisi olla lämmitystä varten tehty rakennelma. Jäännös hävisi kokonaan kerrosta 4 kaivettaessa.

Löydöt

Alueesta löytyi ainoastaan kaksi pientä (1.5 g) kvartsi-iskosta (KM 27205:1327). Löytötiheys oli 0.2 kpl/0.1 g/m².

6. NÄYTTEET JA ANALYYSIT

Kairaseulonta

Kairaseulontanäytteitä otettiin viidestä kohdasta linjalta 305-325/405. Näytekohdat on merkitty karttaan 1. Niissä ei tavattu löytöjä eikä selviä poikkeamia maannoksessa. Samaan kohtaan avatussa kaivausalueessa (alue 5) todettiin vain muutamia merkkejä kulttuurikerroksesta.

Luanalyysi

Luanalyysin on tehnyt fil. yo. Pirkko Ukkonen Helsingin yliopiston eläintieteen laitoksella. Kaivauksen koko luumateriaalin määrä oli 3510 fragmenttia ja yhteispaino 455 grammaa. Aineistosta pystyttiin määrittelemään vain 128 fragmenttia eli 3.7 %. Ehkä mielenkiintoisin ja poikkeavin tulos saatiin alueelta 3, jonka määrittelystä (80 fr./4.4 %) aineistosta oli 75 % majavaa (Castor Fiber), 26 % hirveä (Alces alces), ja 29 % luukalaa (Teleostei sp.). Muitten alueitten määritelty aineisto painottui lähes yksinomaan peuraan (Rangifer tarandus 50 %) ja luukaloihin (Teleostei sp. 31 %). Analyysin yksityiskohtaiset tulokset ovat liitteessä 1.

Radiohiilianalyysi

Hiilinäytteitä otettiin ainoastaan kiinteistä jäännöksistä. Kaikista rakenteista saatiin riittävästi hiiltä ajoitusta varten. Näytteet kerättiin selvistä hiilikeskittymistä pinseteillä muovipussiin.

Helsingin yliopiston ajoituslaboratorioon lähetettiin joulukuussa 1992 analysoitavaksi (ajoitustulokset kommentteineen liitteessä 2.) seitsemän näytettä:

Nro	kohde	ruutu	kr	x	y	z
1.	Tulisija 1	292/396 B	2.5	130-140	10- 20	122.80 Hel-3314
2.	Tulisija 2	304/420 B	2.5	155	30	125.00 Hel-3315
3.	Tulisija 3	306/404 D	2.5	133-135	130-152	124.90 Hel-3316
4.	Luu/kvartsikesk.	308/404 C	1.5	75-100	120-150	125.00 Hel-3317
5.	Tulisija 4	320/404 B	2	190-200	32- 40	125.82 Hel-3318
6.	Tulisija 5	328/418 A	3.5	85- 90	80- 90	125.50 Hel-3319
7.	Tulisija 5	330/420 A	3.5	15- 30	40- 55	125.50 Hel-3320

Kokoelmiin on jätetty seuraavat yhdeksän näytettä (KM 27205:1331-1339):

Nro	kohde	ruutu	kr	x	y	z
KM 27205:						
1331	Tulisija 1	292/396 B	3	130	15	122.73
1332	Tulisija 2	304/420 B	2	150	25	124.93
1333	Tulisija 2	304/420 B	2.5	160-175	11- 26	125.01
1334	Tulisija 3	306/404 B	2.5	100-120	0- 20	124.85
1335	Tulisija 5	328/418 C	3.5	83	131	125.50
1336	Tulisija 5	328/418 C	3.5	85-90	180-190	125.50
1337	Tulisija 5	328/420 B	3.5	115	12	125.47
1338	Tulisija 5	330/420 A	3.5	31	59	125.54
1339	Tulisija 5	328/418 D	3.5	174	148	125.48

Näytteenottokohdat on merkitty tasokartoille.

Makrofossiilianalyysi

Makrofossiilinäytteet on tutkinut FT Terttu Lempiäinen Turun yliopiston kasvitieteen laitoksella. Analyysin tulokset on esitetty liitteessä 3.

7. TULKINTA JA YHTEENVETO

Inari 13 Saamen museon kenttätutkimuksissa 1992 jatkettiin edellisvuonna aloitettua pelastuskaivausta sillä alueella, johon on suunniteltu rakennettavaksi Saamelaismuseo ja Ylä-Lapin opastuskeskus. Koska samoilta kohdilta oli aiemmissa tutkimuksissa todettu useita merkkejä muinaisjäännöksistä, päätettiin rakennettavaksi tulevan maaston kaikki ehjänä säilyneet kohdat tutkia kesän 1992 aikana. Huonosta säästä huolimatta suunniteltu rakennusalue ehdittiinkin kaivaa lähes kokonaan.

Kulttuurikerros oli kaikissa tutkituissa paikoissa ohut ja pesäkkeinen, mikä muun muassa vaikeutti muinaisjäännösalueiden tarkkaa määrittelyä. Kesän 1992 tutkimustuloksia voidaan kuitenkin pitää hyvinä. Kaivauksissa tuli esiin kahdeksan uutta kiinteää jäännöstä, eräitä harvinaisia löytötyyppejä, mm. mikroliittejä ja purupihkaa, ennestään tuntematonta kierrenuorakeramiikkaa sekä raaka-aineena käytettyä sertiä, jonka alkuperää ei toistaiseksi ole selvitetty. Merkittävin yksittäinen jäännös on alueen 10 tulisija 5, joka radiohiiliajoituksen perusteella osoittaa asutuksen levinneen Inarinjärven rannoille ainakin 8 000 vuotta sitten. Kivikauden aikana asutus näyttää noudatelleen Inarinjärven rannansiirtymistä. Varhaismetallikaudella asuinpaikat eivät enää ole ainakaan täysin olleet rantasidonnoisia, koska sen aikaisia jäännöksiä tunnetaan eri puolilta aluetta, vaihtelevilta korkeuksilta. Varhaismetallikautiset ja rautakautiset jäännökset näyttävät osittain olevan kivikautisen kulttuurikerroksen päällä.

Kenttätöön aikana käytössä olleen suunnitelman mukainen varsinainen rakennusalue on tutkittu miltei kokonaan kesien 1991-1992 aikana. Muinaisjäännöksiä on todettu kuitenkin välittömästi tähän mennessä tutkittujen alueiden itä- ja pohjoispuolella, erityisesti betonisen rakennuksen perustan ympäristössä ja Tirron pihassa. Niitä koskeva maankäyttö edellyttää lisätutkimuksia.

Helsingissä 31.5.1993

Sirikka-Liisa Seppälä, HuK

KARTTALUETTELO

Nro	nimi	koko	s.
1	Yleiskartta 1:500	A2	67
2	Yleiskartta 1:500	A2	68
3	Pinta- ja pohjavaaaituskartta 1:100. Alue 1.	A4	69
4	Tasokartta 1:50. Taso 1. Alue 1.	A2	70
5	Pinta- ja pohjavaaaituskartta sekä tasokartta 1:50. Taso 1. Alue 2.	A4	71
6	Pinta- ja pohjavaaaituskartta ja poikkileikkauskartta 1:50. Alue 3.	A2	72
7	Tasokartta 1:50. Taso 1. Alue 3.	A2	73
8	Tasokartta 1:50. Taso 1.5. Alue 3.	A3	74
9	Tasokartta 1:50. Taso 2. Alue 3.	A3	75
10	Tasokartta 1:50. Taso 2.5. Alue 3.	A3	76
11	Tasokartta 1:50. Taso 3. Alue 3.	A3	77
12	Tasokartta 1:50. Taso 3.5. Alue 3.	A3	78
13	Tasokartta 1:50. Taso 4. Alue 3.	A3	79
14	Tasokartta 1:50. Taso 5. Alue 3.	A3	80
15	Poikkileikkauskartta 1:25. Alue 3.	A2	81
16	Pinta- ja pohjavaaaituskartta 1:50. Alue 4.	A3	82
17	Tasokartta 1:50. Taso 1. Alue 4.	A3	83
18	Tasokartta 1:50. Taso 1.5. Alue 4.	A4	84
19	Pinta- ja pohjavaaaituskartta 1:50. Alue 5.	A2	85
20	Tasokartta 1:50. Taso 1. Alue 5.	A2	86
21	Tasokartta 1:50. Taso 1.5. Alue 5.	A2	87
22	Tasokartta 1:50. Taso 2. Alue 5.	A2	88
23	Yksityiskohtakartta 1:25. Taso 2. Alue 5.	A4	89
24	Poikkileikkauskartta 1:25. Alue 5.	A2	90
25	Pinta- ja pohjavaaaituskartta 1:50. Alue 6.	A3	91
26	Tasokartta 1:50. Taso 1. Alue 6.	A3	92
27	Tasokartta 1:50. Taso 1.5. Alue 6.	A3	93
28	Yksityiskohtakartta 1:25. Tasot 2 ja 2.5. Alue 6.	A3	94
29	Pinta- ja pohjavaaaituskartta 1:50. Alue 7.	A3	95
30	Tasokartta 1:50. Taso 1. Alue 7.	A3	96
31	Poikkileikkauskartta, pinta- ja pohjavaaaituskartta sekä tasokartta 1:25. Tasot 1 ja 2. Alue 8.	A3	97
32	Pinta- ja pohjavaaaituskartta sekä tasokartta 1:25. Tasot 1, 1.5 ja 2. Yksityiskohtakartta 1:10. Tasot 2 ja 2.5. Alue 9.	A2	98
33	Pintavaaaitus- sekä tasokartta 1:50. Tasot 1 ja 1.5. Alue 9.	A3	99
34	Pinta- ja pohjavaaaituskartta 1:25. Alue 10.	A4	100
35	Tasokartta 1:25. Taso 1. Alue 10.	A4	101
36	Tasokartta 1:25. Taso 1.5. Alue 10.	A4	102
37	Tasokartta 1:25. Taso 2. Alue 10.	A4	103
38	Tasokartta 1:25. Taso 2.5. Alue 10.	A4	104
39	Yksityiskohtakartta 1:10. Taso 5. Alue 10.	A2	105
40	Yksityiskohtakartta 1:10. Taso 3.5-4. Alue 10.	A2	106
41	Rakennekartta 1:500.	A3 ²	107
A2	145 kpl		
A3	187 kpl		
A4	9 kpl		

NEGATIIVILUETTELO

Kuvaaja S.-L. Seppälä

6x6

- 91154 Työkuva. Alue 1. Rautiainen piirtää tasoa 1.
 91155 Työkuva. Alue 1. Rautiainen piirtää tasoa 1.
 91156 Työkuva. Alue 1. Rautiainen piirtää tasoa 1.
 91157 Yleiskuva. Kaivausaluetta sorakuopan koillisreunalta kuvattuna. Panoraama 91157-91164. Kuva.
 91158 Yleiskuva. Kaivausaluetta sorakuopan koillisreunalta kuvattuna. Panoraama 91157-91164. Kuva.
 91159 Yleiskuva. Kaivausaluetta sorakuopan koillisreunalta kuvattuna. Panoraama 91157-91164.
 91160 Yleiskuva. Kaivausaluetta sorakuopan koillisreunalta kuvattuna. Panoraama 91157-91164. Kuva.
 91161 Yleiskuva. Kaivausaluetta sorakuopan koillisreunalta kuvattuna. Panoraama 91157-91164.
 91162 Yleiskuva. Kaivausaluetta sorakuopan koillisreunalta kuvattuna. Panoraama 91157-91164. Kuva.
 91163 Yleiskuva. Kaivausaluetta sorakuopan koillisreunalta kuvattuna. Panoraama 91157-91164.
 91164 Yleiskuva. Kaivausaluetta sorakuopan koillisreunalta kuvattuna. Panoraama 91157-91164.
 91165 Työkuva. Alue 3. Turunen ja Jaakola kaivavat aluetta tasoon 1. Panoraama 91165-91167. Pohjoisesta. Kuva.
 91166 Työkuva. Alue 3. Turunen, Jaakola, Kantola, Nikula, Eironen kaivavat aluetta tasoon 1. Panoraama 91165-91167. Pohjoisesta. Kuva.
 91167 Työkuva. Alue 3. Kantola, Eironen, Kitty ja Nikula kaivavat aluetta tasoon 1. Panoraama 91165-91167. Pohjoisesta.
 91168 Yleiskuva. Puita kaadettuna alueelta 5. Panoraama 91168-91170. Pohjoisesta. Kuva.
 91169 Yleiskuva. Puita kaadettuna alueelta 5. Panoraama 91168-91170. Pohjoisesta. Kuva.
 91170 Yleiskuva. Puita kaadettuna alueelta 5. Panoraama 91168-91170. Pohjoisesta. Kuva.
 91171 Yleiskuva. Alue 4. Alue puhdistettuna tasoon 1. Panoraama 91171-91173. Lännestä. Kuva.
 91172 Yleiskuva. Alue 4. Portti, Jomppanen ja Kitty puhdistavat aluetta tasoon 1. Panoraama 91171-91173. Lännestä. Kuva.
 91173 Yleiskuva. Alue 4. Parviainen, Jaakola, Portti, Jomppanen ja Kitty puhdistavat aluetta tasoon 1. Panoraama 91171-91173. Lännestä. Kuva.
 91174 Tasokuva. Alue 4. Taso 1. Panoraama 91174-91176. Lännestä.
 91175 Tasokuva. Alue 4. Taso 1. Panoraama 91174-91176. Lännestä.
 91176 Tasokuva. Alue 4. Taso 1. Panoraama 91174-91176. Lännestä.
 91177 Tasokuva. Alue 4. Taso 1. Panoraama 91177-91179. Pohjoisesta.
 91178 Tasokuva. Alue 4. Taso 1. Panoraama 91177-91179. Pohjoisesta.
 91179 Tasokuva. Alue 4. Taso 1. Panoraama 91177-91179. Pohjoisesta.
 91180 Työkuva. Alue 3. Jaakola, Mattus, Sotaniemi, Kitty ja Jomppanen puhdistavat aluetta tasoon 1.5. Koillisesta.
 91181 Yleiskuva. Tutkimusaluetta kuvattuna poroaidan pohjoispuolelta. Panoraama 91181-91185. Kuva.
 91182 Yleiskuva. Tutkimusaluetta kuvattuna poroaidan pohjoispuolelta. Panoraama 91181-91185.
 91183 Yleiskuva. Tutkimusaluetta kuvattuna poroaidan pohjois-

- puolelta. Panoraama 91181-91185. Kuva.
- 91184 Yleiskuva. Tutkimusaluetta kuvattuna poroaidan pohjoispuolelta. Panoraama 91181-91185. Kuva.
- 91185 Yleiskuva. Tutkimusaluetta kuvattuna poroaidan pohjoispuolelta. Panoraama 91181-91185. Kuva.
- 91186 Yleiskuva. Tutkimusaluetta kuvattuna poroaidan pohjoispuolelta. Panoraama 91186-91189.
- 91187 Yleiskuva. Tutkimusaluetta kuvattuna poroaidan pohjoispuolelta. Panoraama 91186-91189.
- 91188 Yleiskuva. Tutkimusaluetta kuvattuna poroaidan pohjoispuolelta. Panoraama 91186-91189.
- 91189 Yleiskuva. Tutkimusaluetta kuvattuna poroaidan pohjoispuolelta. Panoraama 91186-91189.
- 91190 Yleiskuva. Tutkimusaluetta kuvattuna Tirron eteläportilta. Panoraama 91190-91192. Kuva.
- 91191 Yleiskuva. Tutkimusaluetta kuvattuna Tirron eteläportilta. Panoraama 91190-91192.
- 91192 Yleiskuva. Tutkimusaluetta kuvattuna Tirron eteläportilta. Panoraama 91190-91192. Kuva.
- 91193 Työkuva. Alue 5. Prokkola, Ryhänen ja Kosonen kaivavat.
- 91194 Työkuva. Hamari piirtää aluetta 10. Pohjoisesta.
- 91195 Yleiskuva. Alue 7. Aluetta puhdistetaan tasoon 1.5. Panoraama 91195-91197. Pohjoisesta. Kuva.
- 91196 Yleiskuva. Alue 7. Aluetta puhdistetaan tasoon 1.5. Panoraama 91195-91197. Pohjoisesta. Kuva.
- 91197 Yleiskuva. Alue 7. Aluetta puhdistetaan tasoon 1.5. Panoraama 91195-91197. Pohjoisesta. Kuva.
- 91198 Yleiskuva. Alue 7. Aluetta puhdistetaan tasoon 1.5. Panoraama 91198-91200. Kaakosta. Kuva.
- 91199 Yleiskuva. Alue 7. Aluetta puhdistetaan tasoon 1.5. Panoraama 91198-91200. Kaakosta. Kuva.
- 91200 Yleiskuva. Alue 7. Aluetta puhdistetaan tasoon 1.5. Panoraama 91198-91200. Kaakosta. Kuva.
- 91201 Yleiskuva. Alue 7. Taso 1.5. Panoraama 91201-91202. Pohjoisesta.
- 91202 Yleiskuva. Alue 7. Taso 1.5. Panoraama 91201-91202. Pohjoisesta.
- 91203 Tasokuva. Alue 5. Taso 2. Panoraama 91203-91206. Lännestä. Kuva.
- 91204 Tasokuva. Alue 5. Taso 2. Panoraama 91203-91206. Lännestä. Kuva.
- 91205 Tasokuva. Alue 5. Taso 2. Panoraama 91203-91206. Lännestä. Kuva.
- 91206 Tasokuva. Alue 5. Taso 2. Panoraama 91203-91206. Lännestä. Kuva.
- 91207 Yksityiskohtakuva. Alue 10. Tulisija 5. Taso 2.5. Luoteesta.
- 91208 Yksityiskohtakuva. Alue 10. Tulisija 5. Taso 2.5. Luoteesta.
- 91209 Yleiskuva. Alue 6 peitettynä. Panoraama 91209-91211. Pohjoisesta. Kuva.
- 91210 Yleiskuva. Alue 6 peitettynä. Panoraama 91209-91211. Pohjoisesta. Kuva.
- 91211 Yleiskuva. Alue 6 peitettynä. Panoraama 91209-91211. Pohjoisesta. Kuva.
- 91212 Yleiskuva. Alueet 6 ja 7 peitettyinä. Panoraama 91212-91214. Pohjoisesta.
- 91213 Yleiskuva. Alueet 6 ja 7 peitettyinä. Panoraama 91212-91214. Pohjoisesta.
- 91214 Yleiskuva. Alueet 6 ja 7 peitettyinä. Panoraama 91212-91214. Pohjoisesta.

24x36

- 91215 Yleiskuva. Alue 1 ennen turpeen poistoa. Lounaasta.
 91216 Tasokuva. Taso 1. Alue 1. Pohjoisesta.
 91217 Tasokuva. Taso 1. Alue 1. Idästä.
 91218 Tasokuva. Taso 1. Alue 1. Lounaasta. Kuva.
 91219 Työkuva. Rautiainen piirtää alueen 1 tasoa 1. Lounaasta. Kuva.
 91220 Yleiskuva. Aluetta 3 kaivetaan. Pohjoisesta.
 91221 Työkuva. Aluetta 3 kaivetaan. Pohjoisesta.
 91222 Työkuva. Aluetta 3 kaivetaan. Pohjoisesta.
 91223 Työkuva. Sotaniemi, Jaakola, Nikula, Portti, Kantola, Turunen ja Parviainen kaivavat aluetta 3 tasoon 1. Koillisesta.
 91224 Työkuva. Jaakola, Turunen, Sotaniemi, Nikula ja Parviainen kaivavat aluetta 3 tasoon 1. Koillisesta.
 91225 Tasokuva. Taso 1. Alue 3. Pohjoisesta.
 91226 Tasokuva. Taso 1. Alue 3. Etelästä.
 91227 Tasokuva. Taso 1 ja 1.5. Alue 3. Pohjoisesta.
 91228 Työkuva. Ukkonen, Jaakola ja Jomppanen seulomassa. Kuva.
 91229 Työkuva. Kittti, Sotaniemi, Ukkonen, Eironen, Portti, Parviainen ja Jomppanen kaivavat aluetta 4. Kuva.
 91230 Työkuva. Kittti, Kantola, Sotaniemi, Ukkonen, Parviainen ja Jomppanen kaivavat aluetta 4.
 91231 Yksityiskohtakuva. Seula.
 91232 Yksityiskohtakuva. Seula ylhäältä.
 91233 Työkuva. Portti, Jomppanen ja Kittti poistavat turvetta alueelta 4. Lännestä. Kuva.
 91234 Tasokuva. Taso 1. Alue 4. Lännestä. Kuva.
 91235 Työkuva. Parviainen, Nikula, Ukkonen, Portti ja Kantola kaivavat aluetta 3. Pohjoisesta. Kuva.
 91236 Tasokuva. Taso 1.5. Alue 3. Pohjoisesta.
 91237 Yksityiskohtakuva. Alue 3. Kiveys ruudussa 288/394 tasossa 1.5. Lännestä.
 91238 Yksityiskohtakuva. Alue 3. Kiveys ruudussa 288/394 tasossa 1.5. Etelästä.
 91239 Tasokuva. Taso 1.5. Alue 3. Taustalla näkyy vuoden 1984 kaivausalue. Lännestä.
 91240 Tasokuva. Taso 1.5. Alue 3. Taustalla näkyy vuoden 1984 kaivausalue. Lännestä. Kuva.
 91241 Tasokuva. Taso 1.5. Alue 3. Lännestä.
 91242 Tasokuva. Taso 1.5. Alue 3. Koillisesta. Kuva.
 91243 Yleiskuva. Alue 7 paalutettuna. Taustalla Tirro. Etelästä. Kuva.
 91244 Yleiskuva. Alue 7 paalutettuna. Idästä. Kuva.
 91245 Yleiskuva. Alue 7 paalutettuna. Lännestä.
 91246 Tasokuva. Alue 3, koeoja. Taso 1. Etelästä.
 91247 Tasokuva. Alue 3, koeoja. Taso 1. Pohjoisesta. Kuva.
 91248 Yleiskuva. Alue 5 puut kaadettuina ja pois vietyinä. Pohjoisesta.
 91249 Yleiskuva. Alue 5 puut kaadettuina ja pois vietyinä. Pohjoisesta.
 91250 Työkuva. Portti ja Nikula kaivavat aluetta 5.
 91251 Työkuva. Sotaniemi kaivaa aluetta 5.
 91252 Työkuva. Kantola kaivaa aluetta 5.
 91253 Työkuva. Turunen seuloo.
 91254 Työkuva. Ukkonen ja Kittti kaivavat aluetta 3.
 91255 Työkuva. Ukkonen puhdistaa aluetta 3. Kuva.
 91256 Työkuva. Kittti ja vierailija Hannu Kukkonen tarkastelevat alueen 3 löytöjä. Kuva.

- 91257 Työkuva. Parviainen seuloo.
- 91258 Tasokuva. Alue 5. Taso 1. Pohjoisesta.
- 91259 Ryhmäkuva. Kittti, Ukkonen, Sotaniemi, Mattus, Eironen, Portti, Parviainen, Jaakola, Nikula ja Turunen.
- 91260 Ryhmäkuva. Rautiainen, Kittti, Ukkonen, Sotaniemi, Eironen, Mattus, Portti, Parviainen, Jaakola, Nikula ja Turunen. Kuva.
- 91261 Tasokuva. Alue 5. Taso 1. Pohjoisesta.
- 91262 Tasokuva. Alue 5. Taso 1. Pohjoisesta.
- 91263 Tasokuva. Alue 5. Taso 1. Etelästä.
- 91264 Tasokuva. Alue 3. Taso 1. Pohjoisesta.
- 91265 Tasokuva. Alue 3. Taso 2. Pohjoisesta.
- 91266 Tasokuva. Alue 3. Taso 2. Lännestä.
- 91267 Tasokuva. Alue 3, koeoja. Taso 2. Etelästä. Kuva.
- 91268 Tasokuva. Alue 3. Taso 2. Etelästä. Kuva.
- 91269 Yksityiskohtakuva. Alue 3. Tulisija 1. Taso 2.5. Pohjoisesta.
- 91270 Yksityiskohtakuva. Alue 3. Tulisija 1. Taso 2.5. Idästä. Kuva.
- 91271 Yksityiskohtakuva. Alue 3. Tulisija 1. Taso 2.5.
- 91272 Tasokuva. Alue 5. Taso 1.5. Pohjoisesta.
- 91273 Tasokuva. Alue 5. Taso 1.5. Etelästä.
- 91274 Tasokuva. Alue 10. Taso 1. Etelästä.
- 91275 Tasokuva. Alue 10. Taso 1. Etelästä.
- 91276 Tasokuva. Alue 10. Taso 1. Idästä.
- 91277 Tasokuva. Alue 3. Taso 2.5. Lännestä.
- 91278 Yksityiskohtakuva. Alue 3. Ruudut 290-294/393-398. Taso 2.5. Idästä.
- 91279 Tasokuva. Alue 3. Taso 2.5. Etelästä.
- 91280 Tasokuva. Alue 9. Taso 1. Koeoja. Pohjoisesta. Kuva.
- 91281 Tasokuva. Alue 10. Taso 2. Etelästä.
- 91282 Tasokuva. Alue 3. Taso 3. Pohjoisesta.
- 91283 Tasokuva. Alue 3. Taso 3. Pohjoisesta.
- 91284 Tasokuva. Alue 3. Taso 3. Etelästä.
- 91285 Tasokuva. Alue 10. Taso 2.5. Pohjoisesta.
- 91286 Tasokuva. Alue 10. Taso 1 ja 2.5. Etelästä.
- 91287 Tasokuva. Alue 5. Taso 1.5. Pohjoisesta.
- 91288 Tasokuva. Alue 5. Taso 1.5. Etelästä. Kuva.
- 91289 Yksityiskohtakuva. Alue 5. Luukeskittymä ruudussa 308/404. Taso 1.5. Lännestä.
- 91290 Tasokuva. Alue 9. Taso 1.5. Koeoja. Tulisija 2 oikeassa alakulmassa. Pohjoisesta.
- 91291 Yksityiskohtakuva. Alue 9. Tulisija 2. Taso 1.5. Lännestä.
- 91292 Yksityiskohtakuva. Alue 5. Tulisija 4. Taso 1.5, edessä taso 2. Lännestä. Kuva.
- 91293 Työkuva. Hamari piirtää aluetta 10.
- 91294 Tasokuva. Alue 9. Taso 2. Koeoja. Alhaalla oikealla tulisija 2. Pohjoisesta.
- 91295 Yksityiskohtakuva. Alue 9. Taso 2, koeoja. Tulisija 2. Lännestä.
- 91296 Yksityiskohtakuva. Alue 9. Taso 2, koeoja. Tulisija 2. Lännestä. Kuva.
- 91297 Yksityiskohtakuva. Alue 5. Tulisija 3. Taso 2. Lännestä.
- 91298 Yksityiskohtakuva. Alue 5. Tulisija 3. Taso 2. Idästä. Kuva.
- 91299 Yksityiskohtakuva. Alue 5. Tulisija 3. Taso 2. Idästä.
- 91300 Työkuva. Aluetta 5 kaivetaan. Kuva.
- 91301 Tasokuva. Alue 5. Taso 2. Pohjoisesta.
- 91302 Tasokuva. Alue 5. Taso 2. Pohjoisesta.
- 91303 Yksityiskohtakuva. Alue 5. Tulisija 3. Taso 2. Etelästä.

- Kuva.
- 91304 Tasokuva. Alue 5. Taso 2. Keskellä tulisija 3. Pohjoises-
ta. Kuva.
- 91305 Yksityiskohtakuva. Alue 5. Tulisija 3. Taso 2. Pohjoises-
ta.
- 91306 Yksityiskohtakuva. Alue 5. Tulisija 3. Taso 2. Lännestä.
Kuva.
- 91307 Yksityiskohtakuva. Alue 5. Tulisija 4. Taso 2. Lännestä.
- 91308 Työkuva. Rautiainen piirtää aluetta 5.
- 91309 Työkuva. Rautiainen piirtää aluetta 5.
- 91310 Työkuva. Rautiainen piirtää aluetta 5. Kuva.
- 91311 Yksityiskohtakuva. Alue 10. Tulisija 5. Taso 2.5. Tulisij-
jan vasemmassa päässä näkyy vuoden 1987 koekuoppa. Luo-
teesta. Kuva.
- 91312 Yksityiskohtakuva. Alue 10. Tulisija 5. Taso 2.5. Vasem-
massa päässä Arposen koekuoppa 1987. Pohjoisesta.
- 91313 Yksityiskohtakuva. Alue 10. Tulisija 5. Taso 2.5. Vasem-
massa päässä Arposen koekuoppa 1987. Pohjoisesta.
- 91314 Työkuva. Nolen, Kittti, Portti, Ryhänen, Jomppanen, Mattus
ja Mattus lähes työskentelevät.
- 91315 Yksityiskohtakuva. Alue 10. Tulisija 5. Taso 2.5. Oikeas-
sa päässä Arposen koekuoppa 1987. Etelästä.
- 91316 Yksityiskohtakuva. Alue 10. Tulisija 5. Taso 2.5. Tulisij-
jan takaosassa Arposen koekuoppa 1987. Lounaasta.
- 91317 Yksityiskohtakuva. Alue 10. Tulisija 5. Tulisijan puita
koillisreunassa. Taso 2.5. Luoteesta.
- 91318 Yksityiskohtakuva. Alue 9. Tulisijan 2 pohja. Taso 3.
Lännestä.
- 91319 Yksityiskohtakuva. Alue 10. Tulisija 5. Tulisijan puita.
Taso 2.5. Luoteesta.
- 91320 Yksityiskohtakuva. Alue 10. Tulisija 5. Taso 2.5. Tulisij-
jan takaosassa Arposen koekuoppa 1987. Lounaasta.
- 91321 Yksityiskohtakuva. Alue 10. Tulisija 5. Tulisijan puita.
Taso 2.5.
- 91322 Yksityiskohtakuva. Alue 10. Tulisija 5. Taso 2.5. Tulisij-
jan oikeassa päässä Arposen koekuoppa 1987. Pohjoisesta.
- 91323 Yksityiskohtakuva. Alue 10. Tulisija 5. Taso 2.5. Tulisij-
jan takaosassa Arposen koekuoppa 1987. Lounaasta. Kuva.
- 91324 Tasokuva. Alue 3. Taso 5. Etelästä.
- 91325 Tasokuva. Alue 3. Taso 5. Pohjoisesta. Kuva.
- 91326 Tasokuva. Alue 6. Taso 1.5. Pohjoisesta. Kuva.
- 91327 Tasokuva. Alue 2. Taso 1. Idästä.
- 91328 Yksityiskohtakartta. Alue 6. Painanne ruudussa 344/400.
Taso 1.5. Lounaasta. Kuva.
- 91329 Poikkileikkauskuva. Alue 3. Panoraama 91329-91336. Län-
nestä. Kuva.
- 91330 Poikkileikkauskuva. Alue 3. Panoraama 91329-91336. Län-
nestä. Kuva.
- 91331 Poikkileikkauskuva. Alue 3. Panoraama 91329-91336. Län-
nestä. Kuva.
- 91332 Poikkileikkauskuva. Alue 3. Panoraama 91329-91336. Län-
nestä. Kuva.
- 91333 Poikkileikkauskuva. Alue 3. Panoraama 91329-91336. Län-
nestä. Kuva.
- 91334 Poikkileikkauskuva. Alue 3. Panoraama 91329-91336. Län-
nestä. Kuva.
- 91335 Poikkileikkauskuva. Alue 3. Panoraama 91329-91336. Län-
nestä. Kuva.
- 91336 Poikkileikkauskuva. Alue 3. Panoraama 91329-91336. Län-
nestä.
- 91337 Poikkileikkauskuva. Alue 3. Lännestä.

- 91338 Poikkileikkauskuva. Alue 3. Lännestä.
 91339 Poikkileikkauskuva. Alue 3. Lännestä.
 91340 Poikkileikkauskuva. Alue 3. Lännestä.
 91341 Poikkileikkauskuva. Alue 3. Lännestä.
 91342 Poikkileikkauskuva. Alue 3. Lännestä.
 91343 Tasokuva. Alue 9. Taso 1. Idästä.
 91344 Yksityiskohtakuva. Alue 10. Tulisija 5. Tulisijan puut.
 Taso 4. Kaakosta.
 91345 Yksityiskohtakuva. Alue 10. Tulisija 5. Tulisijan puut.
 Taso 4. Lännestä.
 91346 Yksityiskohtakuva. Alue 10. Tulisija 5. Tulisijan puut.
 Taso 4. Luoteesta. Kuva.
 91347 Yksityiskohtakuva. Alue 10. Tulisija 5. Tulisijan puut.
 Taso 4. Luoteesta.
 91348 Työkuva. Aluetta 9 vaaitaan. Idästä. Kuva.
 91349 Yksityiskohtakuva. Alue 9. Latomus alueen eteläreunassa.
 Taso 1.5. Etelästä.
 91350 Yksityiskohtakuva. Alue 9. Latomus alueen eteläreunassa.
 Taso 1.5. Idästä. Kuva.
 91351 Työkuva. Kojo ja Portti tallaavat aluetta 3.
 91352 INARI 132 Hautausmaan koillisnurkka (INARI 14). Yleisku-
 va. Tien teossa tuhottu muinaisjäännösalue. Ks. Seppälä -
 Rautiainen 1992, tark. kert.
 91353 INARI 132 Hautausmaan koillisnurkka (INARI 14). Yleisku-
 va. Tien teossa tuhottu muinaisjäännösalue. Ks. Seppälä -
 Rautiainen 1992, tark. kert.
 91354 Yleiskuva. Alue 10 peitettyinä.
 91355 Yleiskuva. Kaivausalueita peitettyinä.
 91356 Yleiskuva. Alue 3 peitettyinä.
 91357 Yleiskuva. Alue 9 peitettyinä.

DIAPOSITIIVILUETTELO

Kuvaaja S.-L. Seppälä ellei toisin mainita

24x36

- 26431 Yleiskuva. Alue 1 ennen turpeenpoistoa.
 26432 Tasokuva. Taso 1. Lounaasta.
 26433 Tasokuva. Taso 1.5. Alue 3. Vuoden 1984 kaivausalue näkyy
 taustalla. Lännestä.
 26434 Yksityiskohtakuva. Alue 3. Kiveystä ruudussa 288/393-394.
 Taso 1.5. Lännestä.
 26435 Tasokuva. Taso 2. Alue 3. Vasemmalla näkyvissä vuoden
 1984 kaivausalue. Pohjoisesta.
 26436 Tasokuva. Taso 2. Alue 3. Koeojan rantakivikkoa. Eteläs-
 tä.
 26437 Tasokuva. Taso 2. Alue 3. Etelästä.
 26438 Yksityiskohtakuva. Alue 3. Törmän sortumiskohta. Taso 2.
 Etelästä. Kuva.
 26439 Tasokuva. Taso 2.5, edessä taso 3. Alue 3. Tulisija 1 nä-
 kyy kuvan oikeassa laidassa keskellä. Koillisesta. Kuva.
 26440 Yksityiskohtakuva. Alue 3. Tulisija 1. Taso 2.5. Pohjoi-
 sesta. Kuva.
 26441 Tasokuva. Taso 3.5. Alue 3. Koillisesta.
 26442 Poikkileikkauskuva. Alue 3. Lännestä.
 26443 Poikkileikkauskuva. Alue 3. Lännestä.
 26444 Poikkileikkauskuva. Alue 3. Lännestä.
 26445 Poikkileikkauskuva. Alue 3. Lännestä.
 26446 Yleiskuva. Alue 5 ennen turpeenpoistoa. Pohjoisesta.

- 26447 Työkuva. Mattus, Jaakola ja Portti poistavat turvetta alueelta 5.
- 26448 Tasokuva. Taso 1.5. Alue 5. Pohjoisesta.
- 26449 Tasokuva. Taso 1.5. Alue 5. Etelästä.
- 26450 Tasokuva. Taso 1.5. Alue 5. Etelästä.
- 26451 Yksityiskohtakuva. Alue 5. Tulisija 3. Taso 2. Pohjoisesta. Kuva.
- 26452 Yksityiskohtakuva. Alue 5. Tulisija 3. Taso 2. Idästä.
- 26453 Yksityiskohtakuva. Alue 5. Tulisija 4. Edessä taso 2, takana taso 1.5. Lännestä.
- 26454 Yksityiskohtakuva. Alue 5. Luu- ja kvartsikeskittymä ruudussa 308/404. Taso 1.5. Pohjoisesta.
- 26455 Työkuva. Rautiainen piirtää aluetta 5. Kuva.
- 26456 Tasokuva. Taso 1.5. Alue 6. Pohjoisesta.
- 26457 Yksityiskohtakuva. Alue 6. Painanne ruudussa 344/400. Taso 1.5. Lounaasta.
- 26458 Yleiskuva. Alue 6 ja 7 ennen pintamaan poistoa Saamen mu-seolta kuvattuna. Pohjoisesta.
- 26459 Yleiskuva. Alue 7 ennen pintamaan poistoa. Etelästä.
- 26460 Yleiskuva. Aluetta 7 ennen pintamaan poistoa. Lännestä.
- 26461 Työkuva. Aluetta 7 kaivetaan tasoon 1.5.
- 26462 Työkuva. Alueen 9 tasoa 1.5 vaaitaan. Idästä.
- 26463 Yksityiskohtakuva. Alue 9. Latomus alueen eteläreunassa, näkyy edellisessä kuvassa keskellä. Idästä.
- 26464 Tasokuva. Taso 2. Alue 9. Koeojan perällä tulisija 2. Etelästä.
- 26465 Yksityiskohtakuva. Alue 9. Tulisija 2. Taso 2. Lännestä.
- 26466 Tasokuva. Taso 2.5. Alue 9. Pohjoisesta. Kuva.
- 26467 Yksityiskohtakuva. Alue 9. Tulisija 2. Taso 2.5. Lännes-tä.
- 26468 Tasokuva. Taso 1 laidoilla ja taso 2.5 keskellä. Alue 10. Tasossa 2.5 näkyvät tulisijan 5 ääriiviivat. Pohjoisesta.
- 26469 Yksityiskohtakuva. Alue 10. Tulisija 5. Tulisijan vasem-massa päässä 1987 koekuoppa. Taso 2.5. Pohjoisesta.
- 26470 Yksityiskohtakuva. Alue 10. Tulisija 5. Tulisijan vasem-massa päässä 1987 koekuoppa. Taso 2.5. Luoteesta. Kuva.
- 26471 Yksityiskohtakuva. Alue 10. Tulisija 5. Vuoden 1987 koe-kuoppa näkyy tulisijan takapäässä. Taso 2.5. Lounaasta.
- 26472 Yksityiskohtakuva. Alue 10. Tulisija 5. Tulisijan oikeas-sa päässä vuoden 1987 koekuoppa. Taso 2.5. Etelästä.
- 26473 Yksityiskohtakuva. Alue 10. Tulisija 5. Palaneita puita tulisijan koillispäässä. Kuva.
- 26474 Yksityiskohtakuva. Alue 10. Tulisija 5. Taso 3.5. Pohjoi-sesta.
- 26475 Yksityiskohtakuva. Alue 10. Tulisija 5. Taso 3.5. Lou-naasta.
- 26476 Työkuva. Esa Kallio kaivaa tulisijaa 3.
- 26477 Työkuva. Paula Jaakola seuloo.
- 26478 Ryhmäkuva. Rautiainen, Kittti, Ukkonen, Sotaniemi, Eiro-nen, Mattus, Portti, Parviainen, Jaakola, Nikula ja Turu-nen.

S.-L. Seppälä 1992

91218

Taso 1. Alue 1. Louisaasta.

91219

Rautiainnu pintaä alueen 1 lasoa 1. dounaasta.

91165

91166

91167

Alue 3. Turunen, Jaakola, Kantola, Nikula, Kitti ja Eironen kaivavat aluetta tasoon 1. Pohjoisesta

91351

Kojo ja Portti talleavat aluetta 3 täyteen

91242

Taso 1.5. Alue 3. Koillisesta

91240

Taso 1.5. Alue 3. Taustalla näkyy vuoden 1984 kaivaus-
alue. Lännestä

91235

Parviainen, Nikula, Ukkonen, Portti ja
Kantola kaivavat aluetta 3. Pohjoisesta.

91267

Taso 2. Alueen 3 koeoja. Etelästä

91268

Taso 2. Alue 3. Etelästä.

91247

Taso 1. Alue 3 koeja puhdistettuna
turpeesta. Pohjoisesta

91270

Alue 3. Tulisija 1. Taso 2.5. Idästä

91325

Taso 5. Alue 3. Pohjoisesta

INARI 13 SAAM

S.-L. Seppälä

91329

91330

91331

Alue 3. poikkileikkauk. Lännestä

91332

91333

91334

91335

X

283

S.-L. Seppälä 1992

91233

Portti, Jomppanen ja Kitti poistavat turvetta alu-
elta 4. Länneästä

91234

Taso 1. Alue 4. Länneästä

91170

91169

91168

Puita kaadettuna alueelta 5. Pohjoisesta.

91173

91172

91171

Alue 4 puhdistettuna tasom 1. Toimä Jaakola, Portti, Jomppanen ja
Kitti. Lännessä.

91288

Alue 5. Taso 1.5. Etelästä

91206

91205

91204

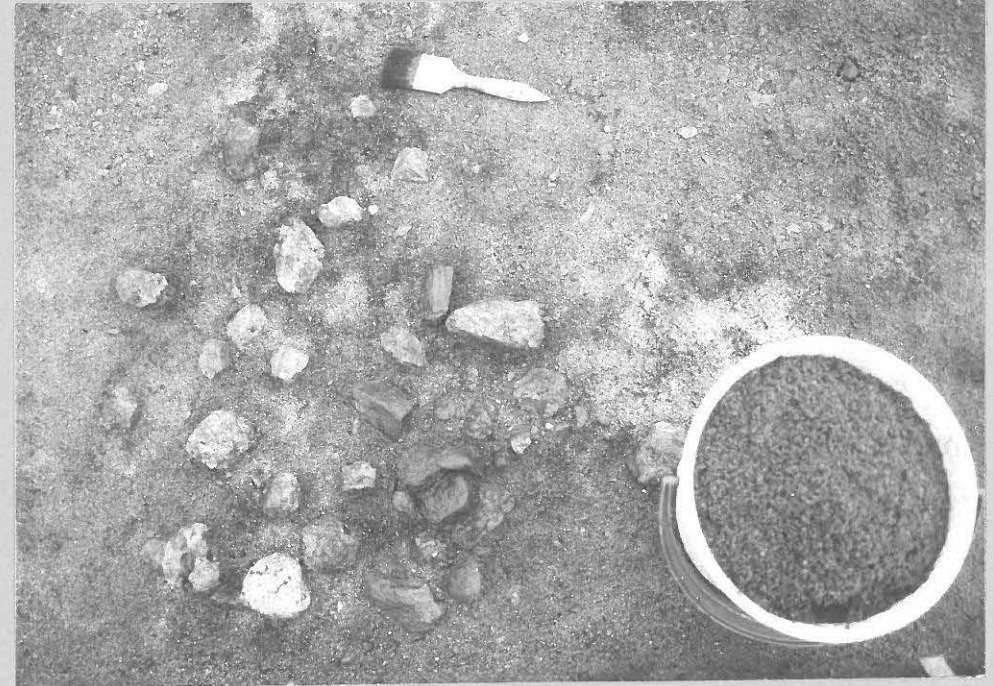
91203

Taso 2. Alue 5. Lännestä

91304

Taso 2. Alue 5. keskellä tulisija 3. Pohjoisesta.

91298

Alue 5. Tulisija 3. Taso 2. Idästä.

91303

Alue 5. Tulisija 3. Taso 2. Etelästä.

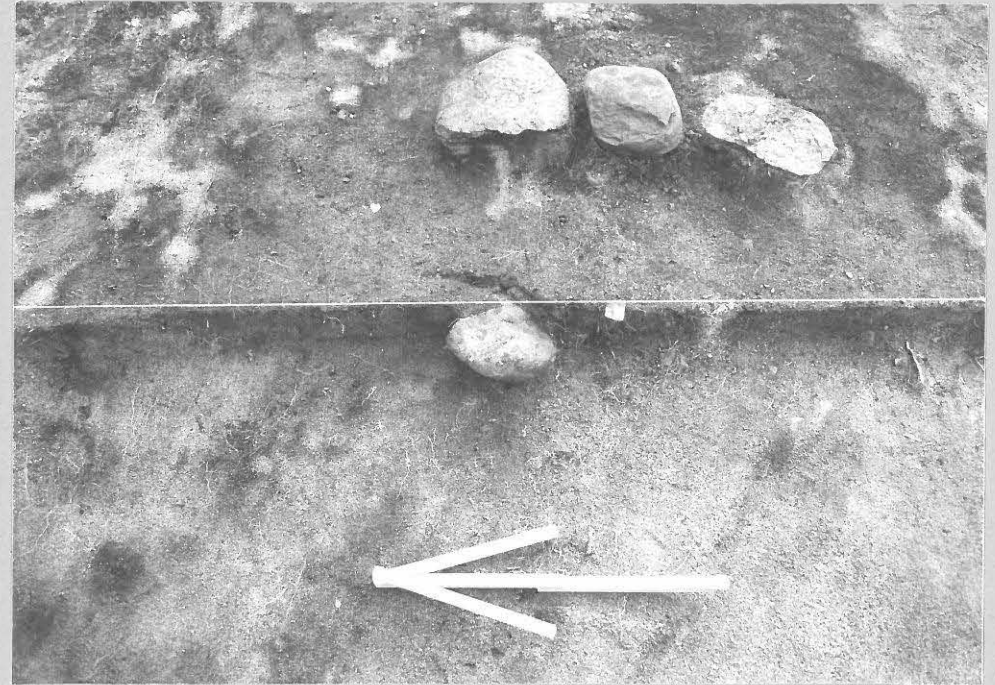
91306

Alue 5. Tulisija 3. Taso 2. Länneestä.

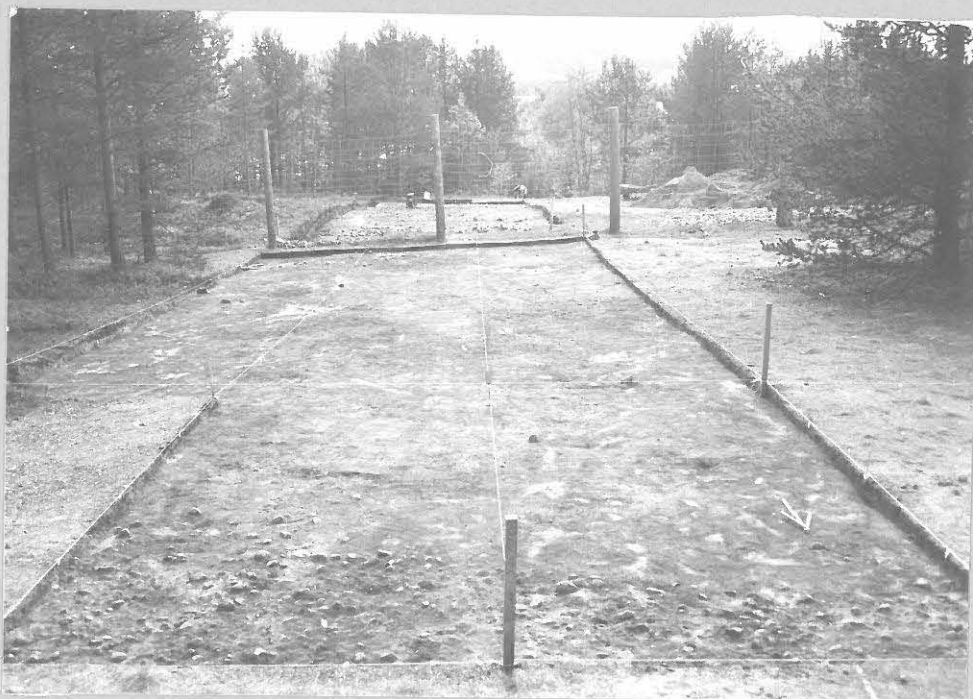
91310

Rautiainen valmistautuu piirtämään aluetta 5.

91292

Alue 5. Tulisija 4. Taso 1.5, edessä taso 2. Länneestä

91326

Taso 1.5. Alue 6. Pohjoisesta.

91328

Alue 6. Painanne runduna 344/400. Taso 1.5.
Lomasta.

91209

91210

91211

Alue 6. Peitettynä. Pohjoisesta.

91181

91183

91184

91185

Tutkimusalueita kuvattuna poroaidan polyoispuolelta.

91243

Alue 7 paalutettuna. Taustalla Tirron kylä. Etelästä

91244

Alue 7 paalutettuna. Idästä

91190

91192

Tutkimusalueita kuvattuna Timon kylän eteläpuolelta.

91198

91199

91200

Alue 7. Aluetta puhdistetaan lasoon 1.5. Kaaliosta.

91195

91196

91197

Alue 7. Aluetta puhdistetaan lasoon 1.5. Pohjaisesta

91280

Alue 9. Koeoja. Taso 1. Pohjoisesta

91294

Alue 9. Koeoja. Taso 2. Alhaalla oikealla
tulisija 2. Pohjoisesta

91296

Alue 9. Koeoja. Tulisija 2. Taso 2. Lännestä

91348

Aluetta 9 vaaitaan tasossa 1.5. Idästä

91350

Alue 9. Latomus alueen eteläreunassa.
Taso 1.5. Etelästä

91293

Hamari valmistautuu piirtämään aluetta 10.

91323

Alue 10. Tulisija 5. Taso 2.5. Tulisijan taka-
osassa näkyy vuoden 1987 koekuoppa.
Lomaaasta.

Kuva: S.-L. Seppälä

91311

Alue 10. Tulisija 5. Taso 2.5. Tulisijan vasemmassa päässä näkyy vuoden 1987 koekuoppa. Luoteesta

91316

Alue 10. Tulisija 5. Tulisijan puut. Taso 4. Luoteesta

Kaivansametta sorakuopan koillisreunalta kuvattuna.

91228

Ukkonen, Jaakola ja Jomppanen seuloivat

91300

Aluetta 5 kaivetaan.

91256

Kitti ja vierailija Hannu Kukkonen tarkastelivat
aluetta 3 löytöjä.

91255

Kukkonen puhdistaa aluetta 3

91229

Kitti, Sotaniemi, Ukonen, Eironen, Portti, Pamiainen ja Jomppanen kaivavat aluetta 4.

91260

Rautiainen, Kitti, Ukonen, Sotaniemi, Aironen, Mattus, Portti, Pamiainen, Jaakola, Nikula ja Turunen

INARI 13 SAAMEN MUSEO
S.-L. Seppälä 1992

Alue 3. Törmän sortumiskohta.
Taso 2. Etelästä.

26438

kuva S.-L. Seppälä

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

Alue 3. Taso 2.5, edessä taso 3. Tulisija 1 näkyy kuvan oikeassa laidassa keskellä. Koillisesta.

26439

kuva S.-L. Seppälä

INARI 13 SAAMEN MUSEO

Alue 3. Tulisija 1.

Taso 2.5. Pohjoisesta.

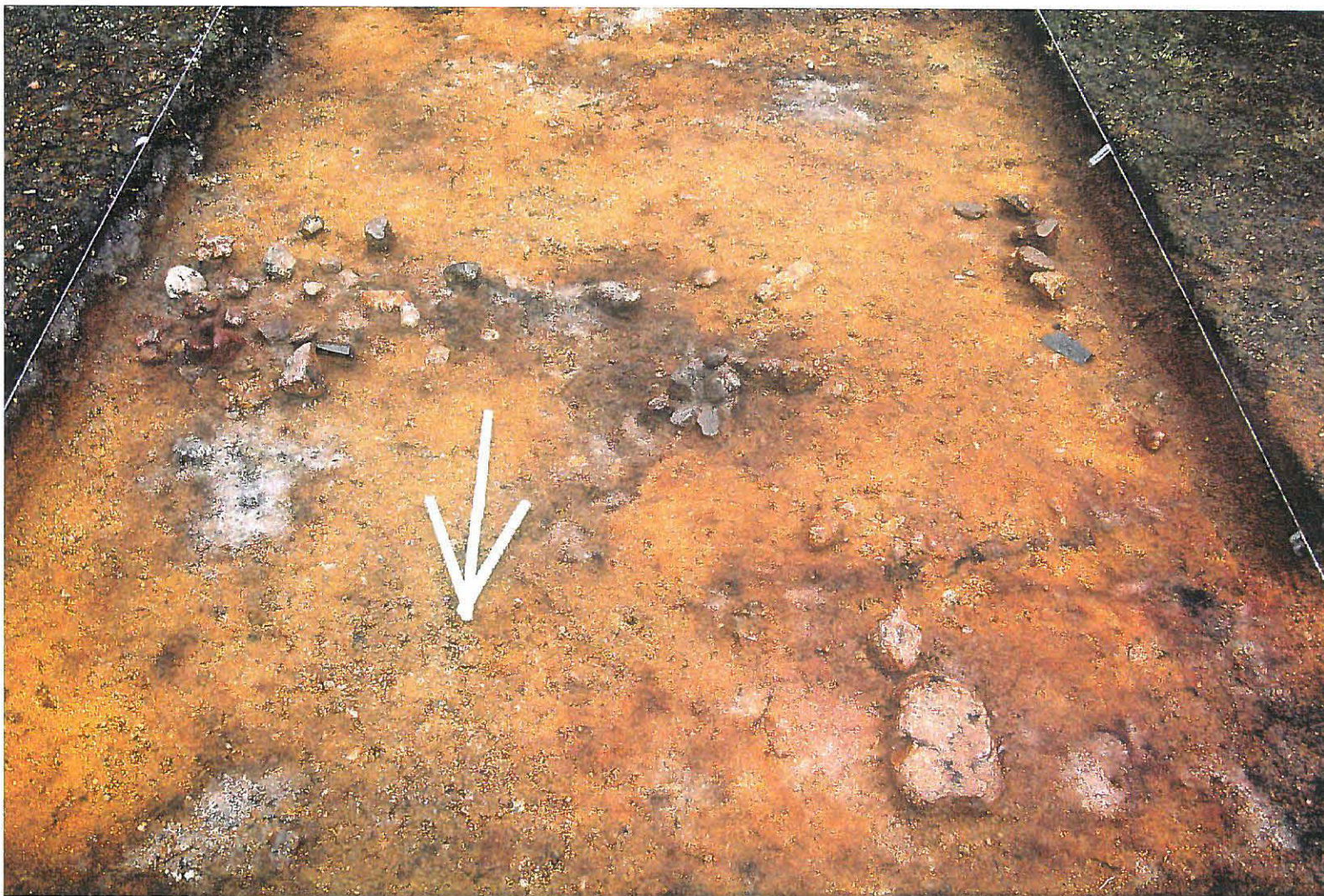
S.-L. Seppälä 1992

26440

kuva S.-L. Seppälä

S.-L. Seppälä 1992

26451

kuva S.-L. Seppälä

INARI 13 SAAMEN MUSEO
S.-L. Seppälä 1992

Rautiainen valmistautuu piirtämään
aluetta 5.

26455

kuva S.-L. Seppälä

26466

kuva S.-L. Seppälä

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

Alue 10. Tulisija 5. Tulisijan vasemmassa
päässä vuoden 1987 koekuoppa. Taso 2.5.
Luoteesta.

26470

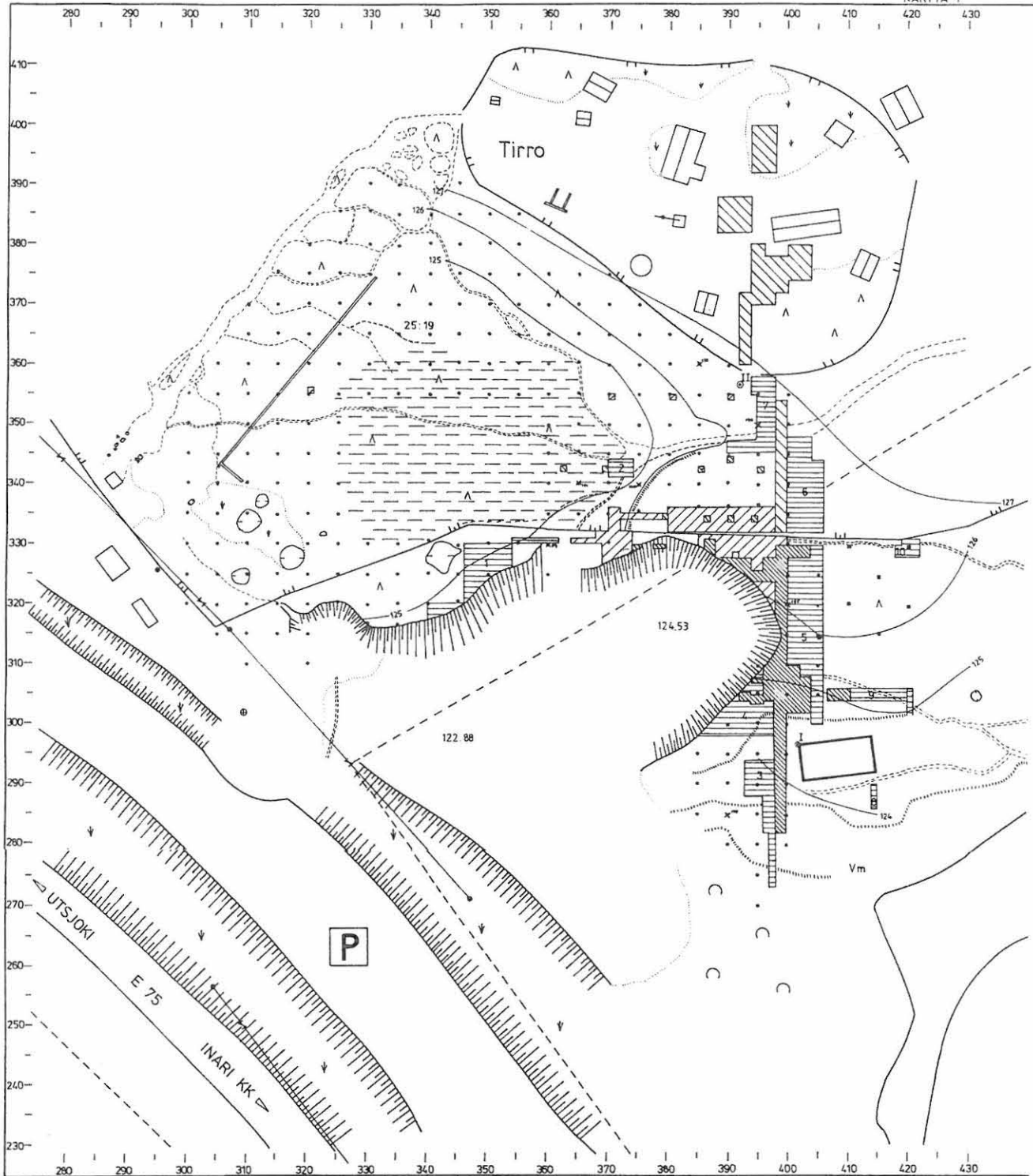
kuva S.-L. Seppälä

26473

kuva S.-L. Seppälä

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

Yleiskartta 1:500

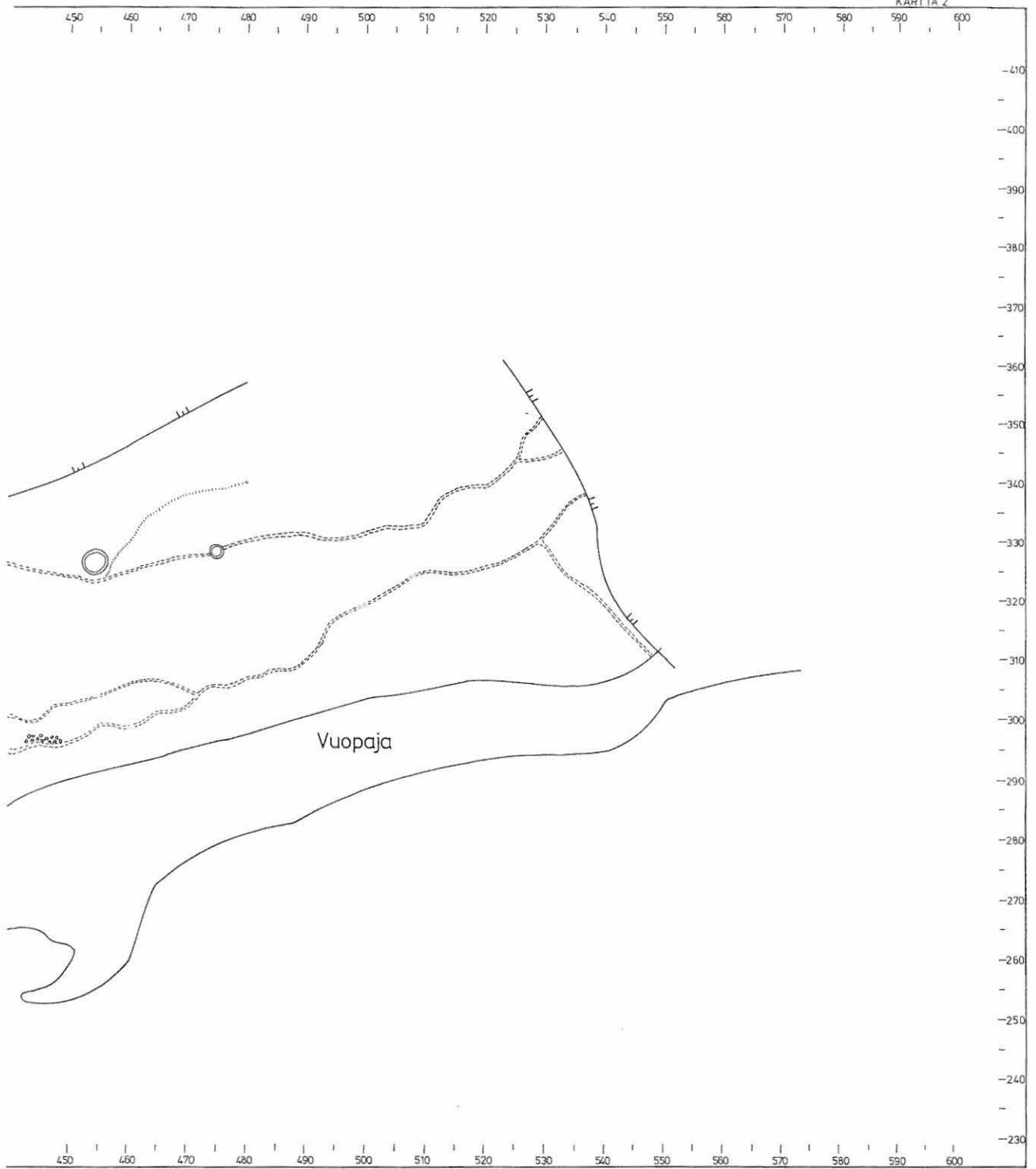
0 50 m

Piirt. P. Rautiainen

neulaphöjnen

- ▨ Suominen 1984
- Arponen 1987
- ▧ Arponen 1988
- ▩ Seppälä 1991
- Seppälä 1992
- kairaseulonta 1991 ja 1992
- × löydöllinen näyte
- ⊙ kunnallinen kiintopiste
- ⊙ kiintopisteet I=123,68 m m.p.y.
II=127,39 m m.p.y.
- ⌌ Saamen museon aita
- ⌌ Tirron talon aita
- ⋯ terassin reuna
- ≡ oja
- └ rakennuksen perusta

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

Yleiskartta 1:500

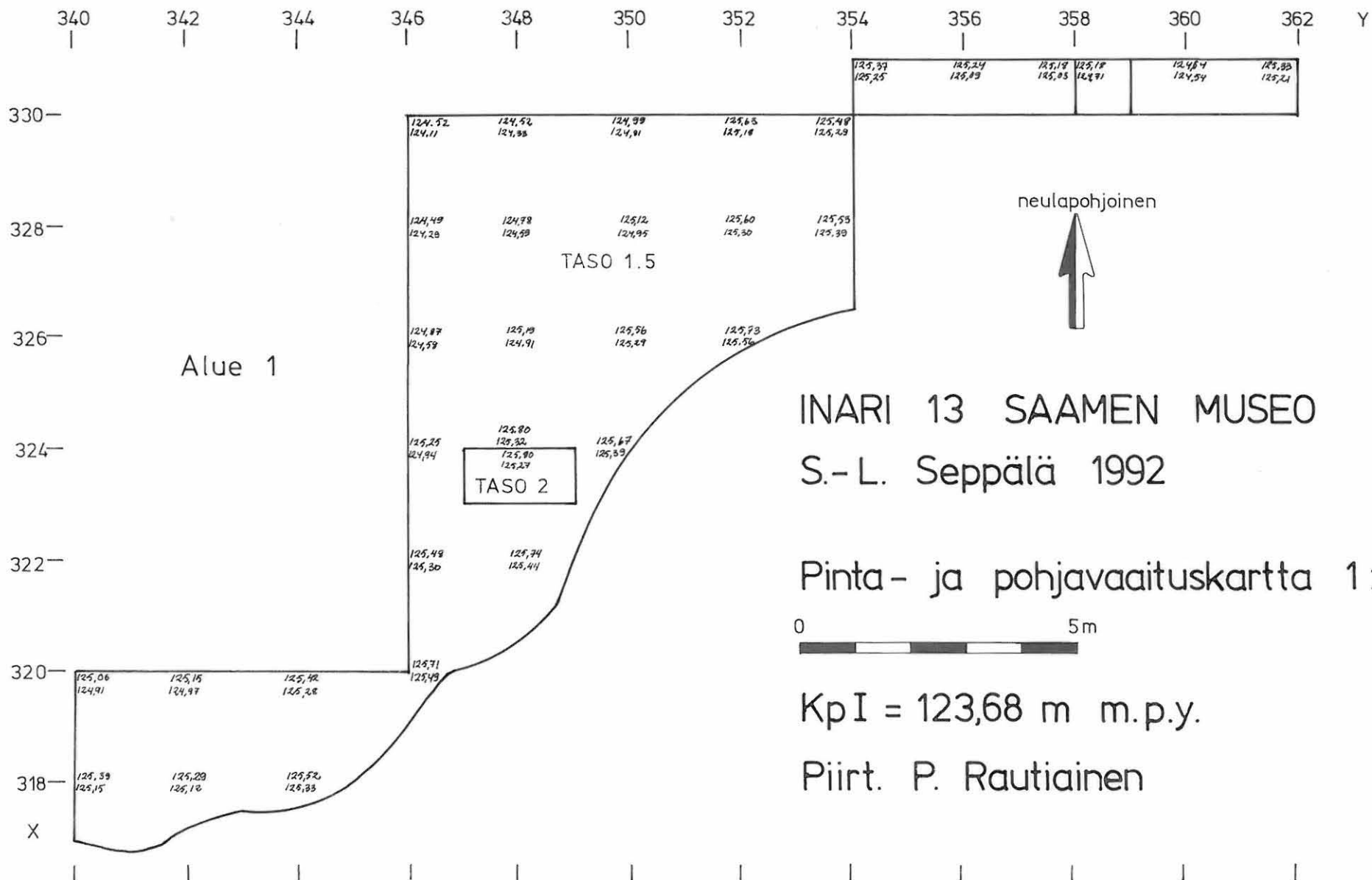
Piirt. P. Rautiainen

— Saamen museon aita

— terassin reuna

○ kodanpohja

Tasokartta 1:50

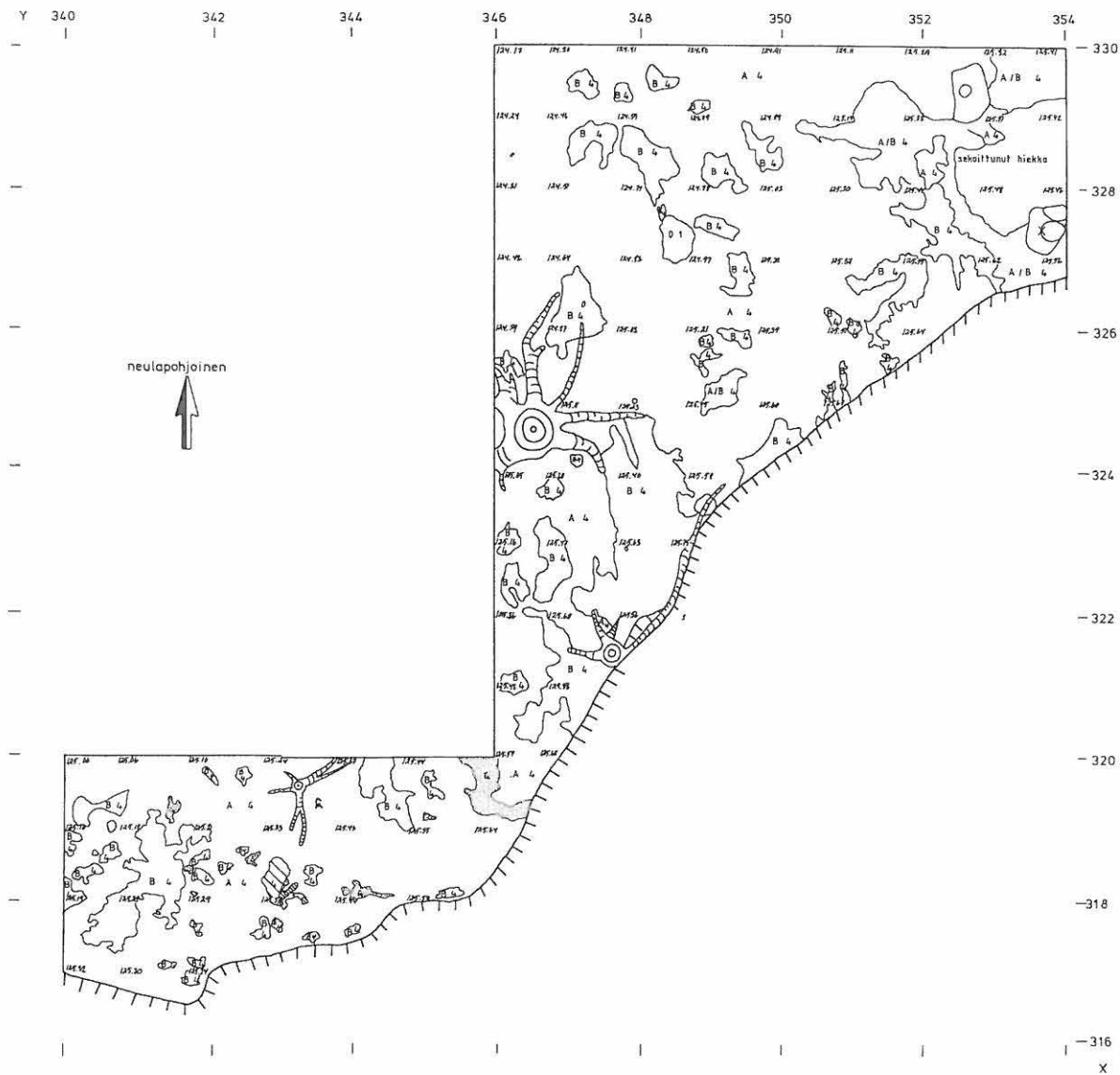

Taso 1 Alue 1

KpI = 123.68 m.p.y

Piirt. P. Rautiainen

- o humus
- A huuhtoutunut
- B rikastunut
- 1 turve
- 4 hiekka
- ▨ punaiseksi palanut rikastunut
- ▤ valkeaksi palanut huuhtoutunut
- nokimaa
- ▤ hiiltä
- x aidan tolpan paikka

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.- L. Seppälä 1992

Pinta- ja pohjavaaituskartta

Tasokartta: taso 1

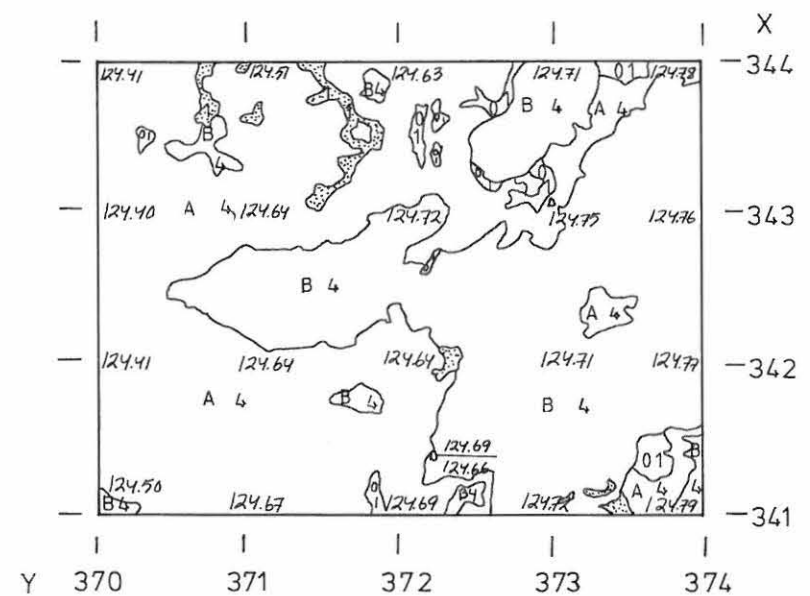
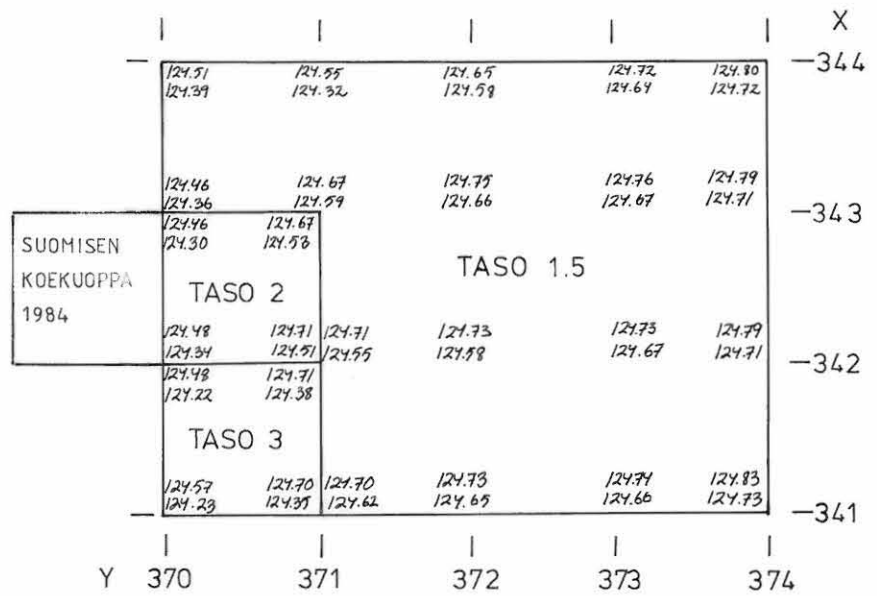
mk 1:50 Alue 2

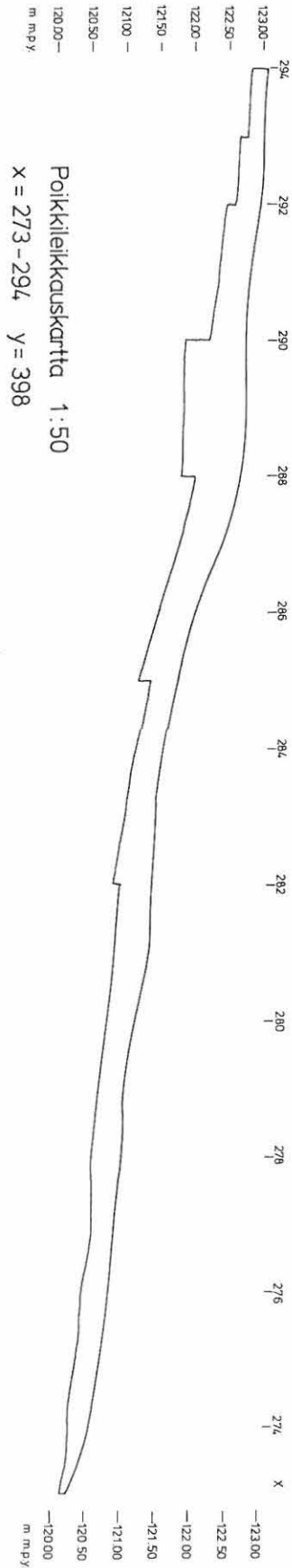

Kp II=127.39 m m.p.y.
Piirt. P. Rautiainen

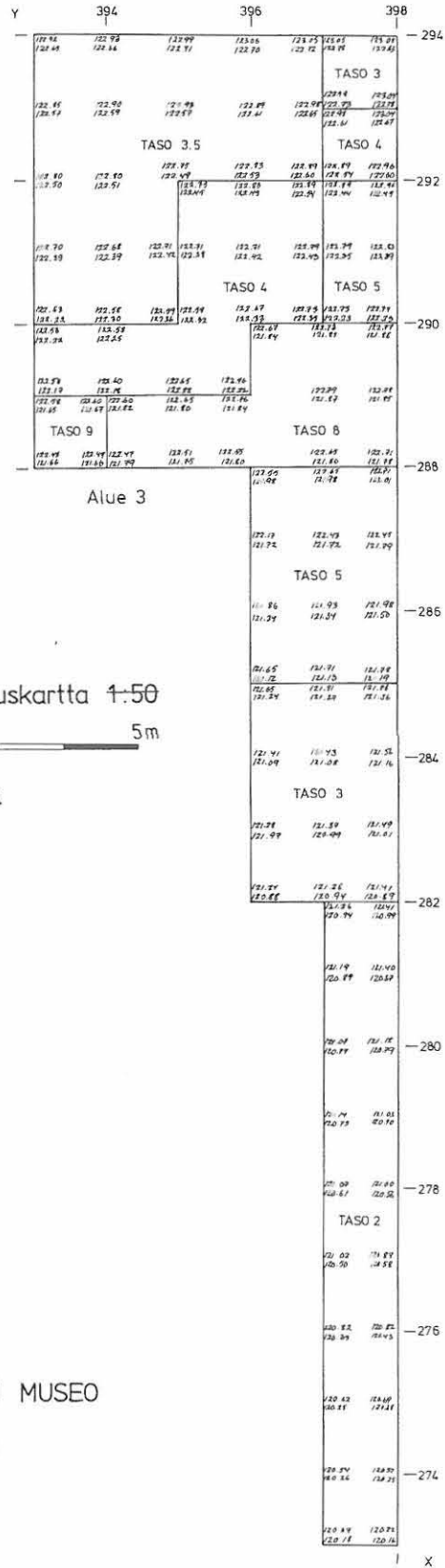
- 0 humus
- A huuhtoutunut
- B rikastunut
- 1 turve
- 4 hiekka
- nokimaa

neulapohjoinen

Poikkileikkokauskartta 1:50
X = 273-294 Y = 398

INARI 13 SAAMEN MUSEO
S.-L. Seppälä 1992

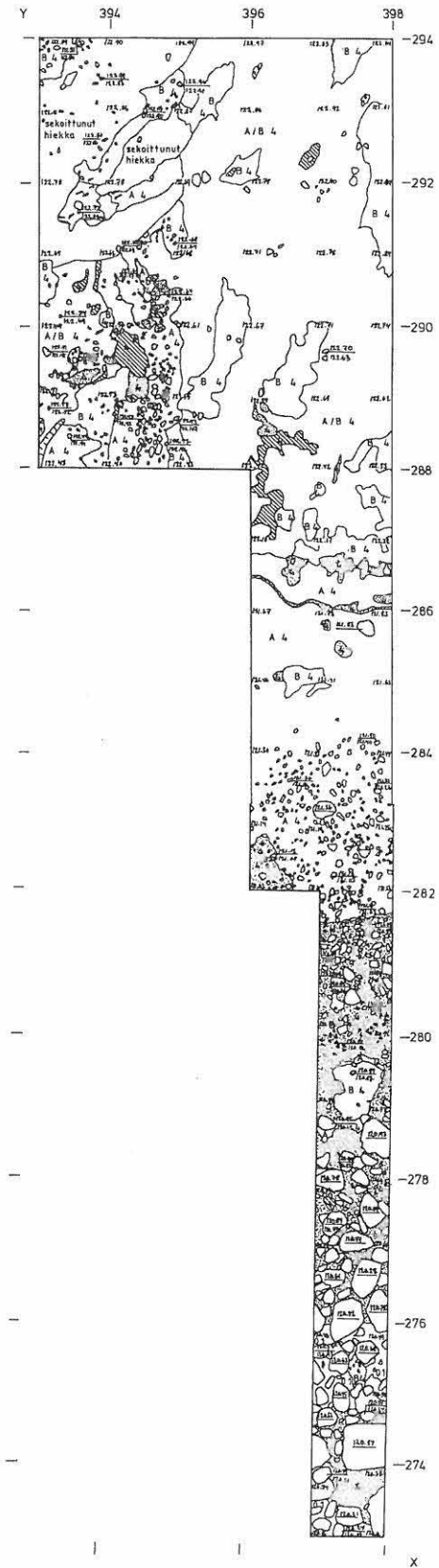
Tasokartta 1:50

Taso 1 Alue 3
Kp I = 123.68 m m.p.y.
Piirt. P. Rautiainen

- o humus
- A huuhtoutunut
- B rikastunut
- 1 turve
- 4 hiekka
- ▨ punaiseksi palanut rikastunut
- nokimaa
- ▤ hiiltä

neulapohjoinen

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

Tasokartta 1:50

Taso 1.5 Alue 3

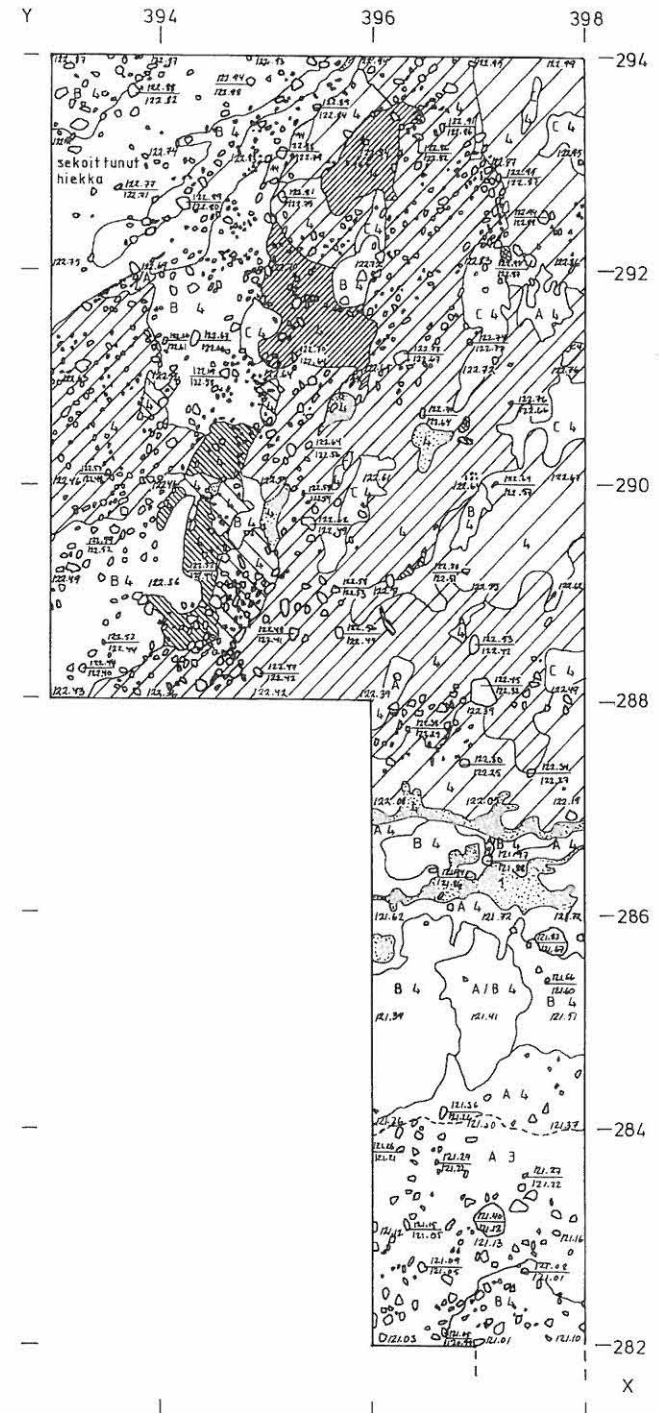
KpI = 123.68 m m.p.y.

Piirt. P. Rautiainen

neulapohjoinen

- A huuhtoutunut
- B rikastunut
- c pohjamaa
- 1 turve
- 3 sora
- 4 hiekka
- punaiseksi palanut rikastunut
- valkeaksi palanut huuhtoutunut
- tumma likamaa
- likamaa
- vaalea likamaa
- nokimaa
- hiiltä

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

Tasokartta 1:50

0 5 m

Taso 2 Alue 3

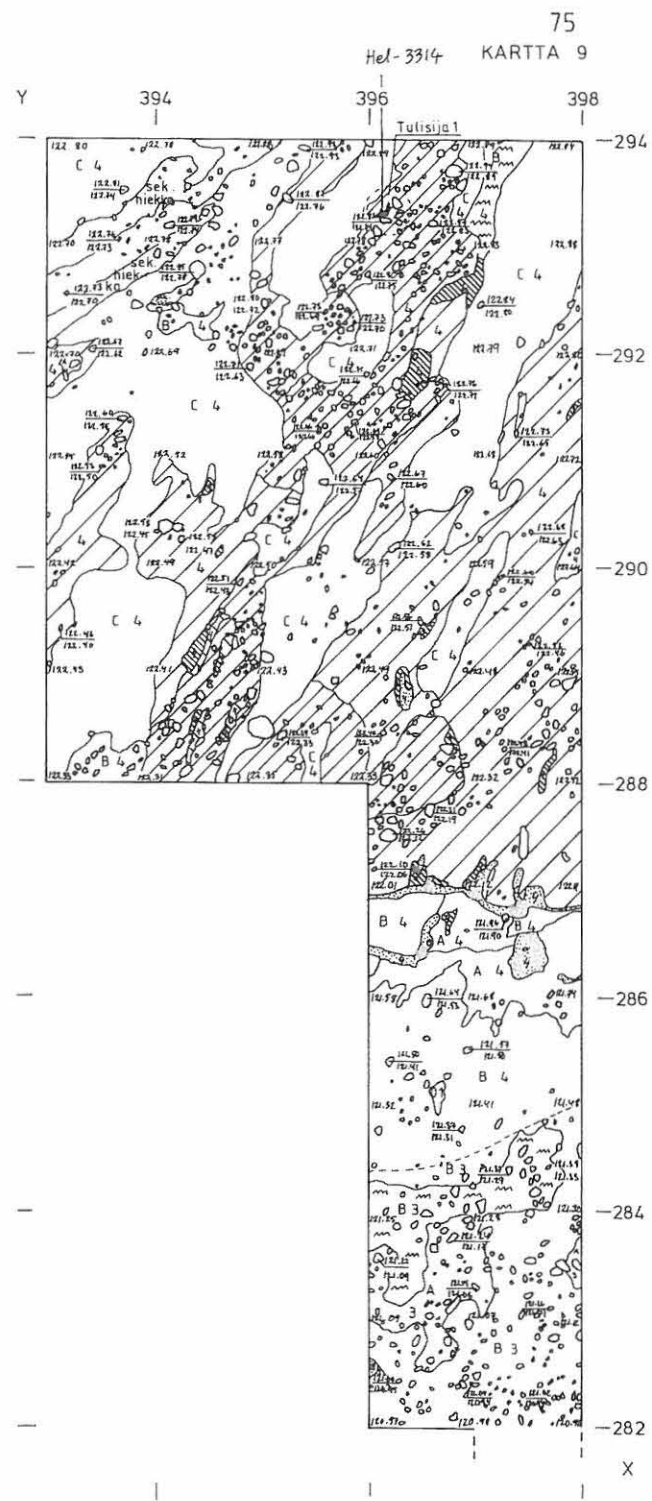
KpI = 123.68 m m.p.y.

Piirt. P. Rautiainen

neulapohjoinen

- 0 humus
- A huuhtoutunut
- B rikastunut
- c pohjamaa
- 1 turve
- 3 sora
- 4 hiekka
- punaiseksi palanut rikastunut
- valkeaksi palanut huuhtoutunut
- likamaa
- vaalea likamaa
- nokimaa
- kova ruosteinen maa

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

Tasokartta 1:50

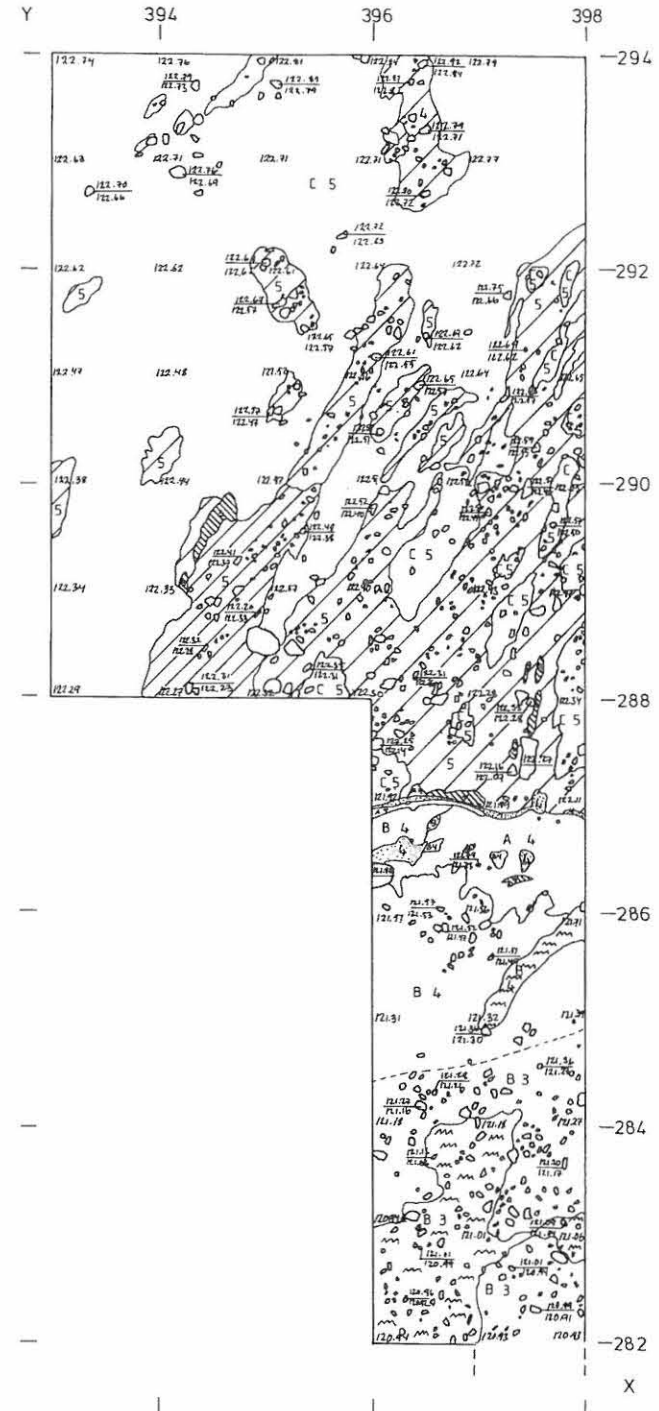

Taso 2.5 Alue 3
KpI = 123.68 m m.p.y.
Piirt. P. Rautiainen

neulapohjoinen

- A huuhtoutunut
- B rikastunut
- c pohjamaa
- 3 sora
- 4 hiekka
- punaiseksi palanut rikastunut
- likamaa
- vaalea likamaa
- nokimaa
- hiiltä
- kova ruosteinen maa

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

Tasokartta 1:50

Taso 3 Alue 3

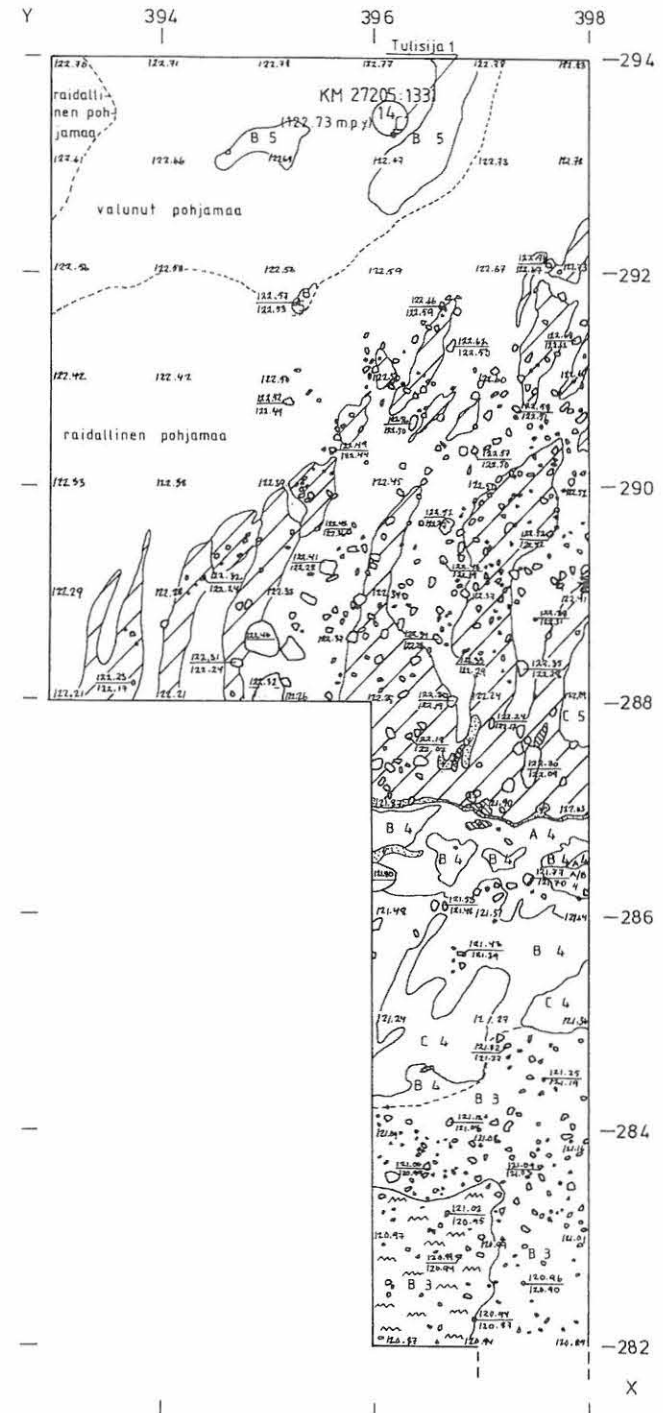
KpI = 123.68 m m.p.y.

Piirt. P. Rautiainen

neulapohjoinen

- A huuhtoutunut
- B rikastunut
- c pohjamaa
- 3 sora
- 4 hiekka
- 5 hieta
- punaiseksi palanut rikastunut
- likamaa
- vaalea likamaa
- nokimaa
- kova ruosteinen maa

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

Tasokartta 1:50

Taso 3.5 Alue 3

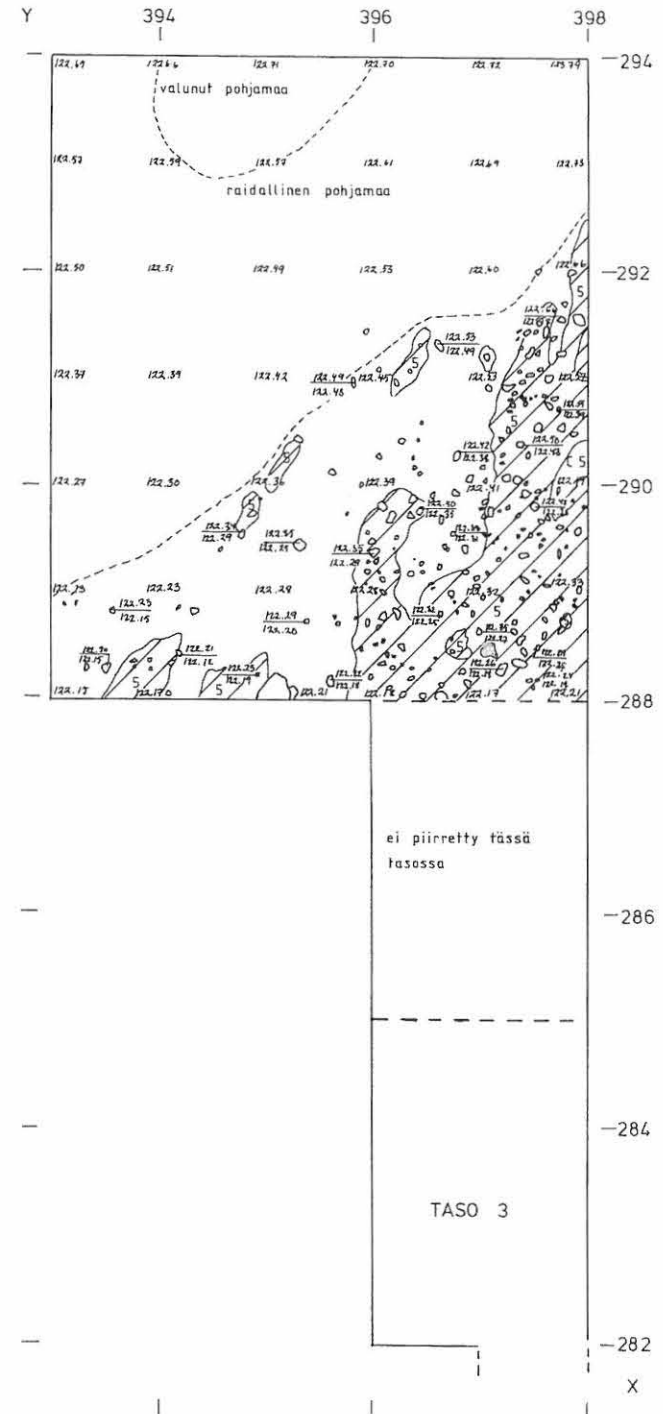
KpI = 123.68 m m.p.y.

Piirt. P. Rautiainen

neulapohjoinen

- 0 pohjamaa
- 5 hieta
- 6 hiesu
- vaalea likamaa
- nokimaa

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

Tasokartta 1:50

Taso 4 Alue 3

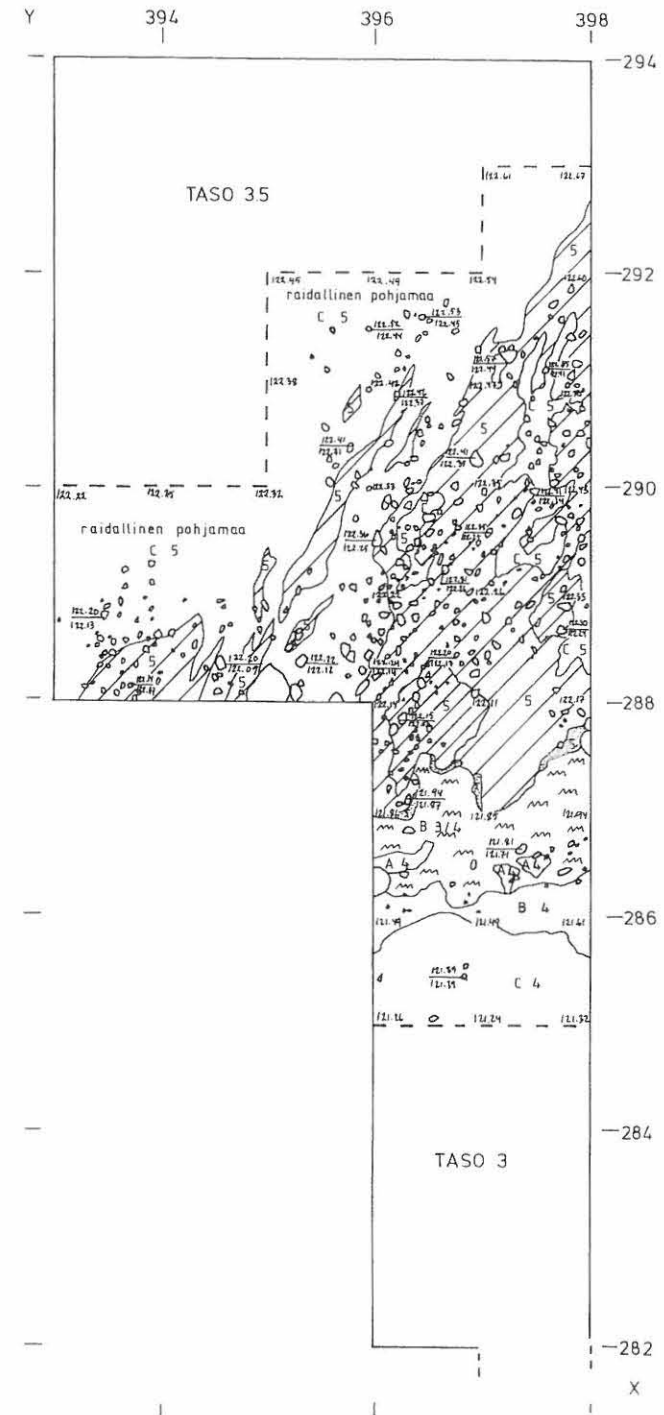
KpI = 123.68 m m.p.y.

Piirt. P Hamari

neulapohjoinen

- A huuhtoutunut
- B rikastunut
- C pohjamaa
- 3 sora
- 4 hiekka
- 5 hieta
- likamaa
- vaalea likamaa
- nokimaa
- kova ruosteinen maa

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

Tasokartta 1:50

Taso 5 Alue 3

KpI = 123.68 m m.p.y.

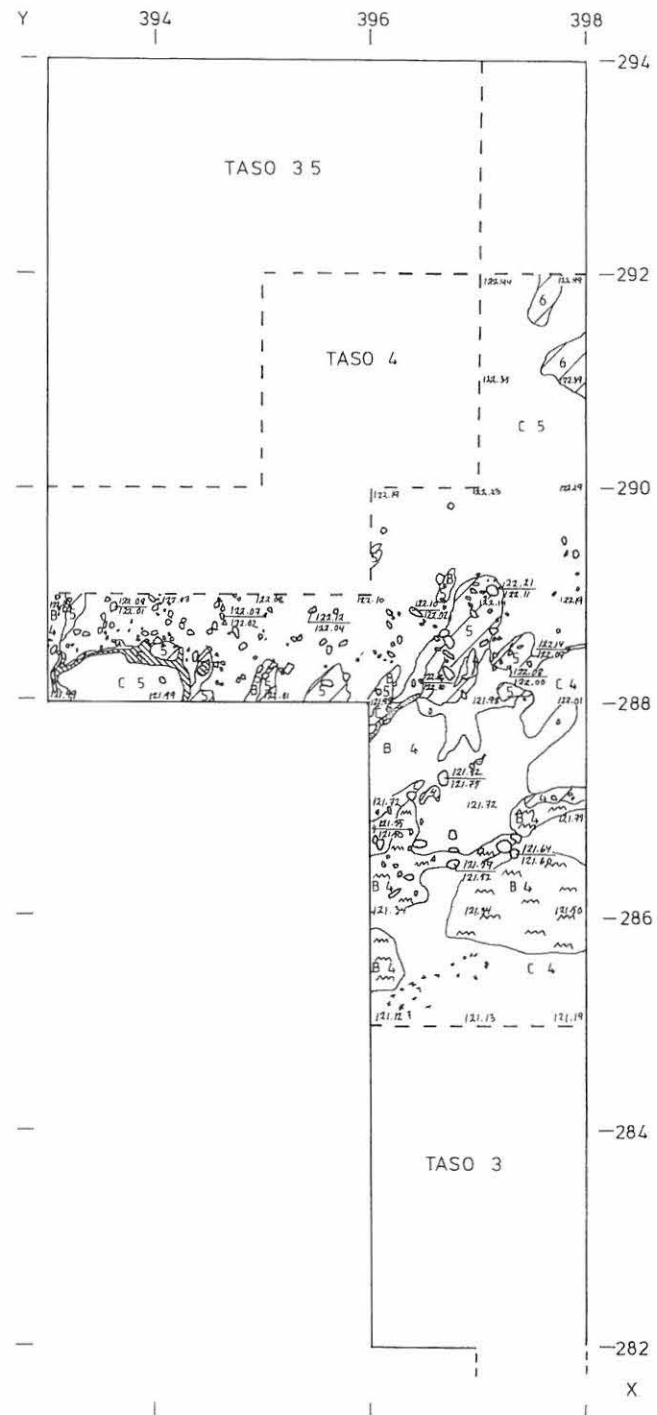
Piirt. P. Rautiainen

- B rikastunut
- c pohjamaa
- 4 hiekka
- 5 hieta
- 6 hiesu
- punaiseksi palanut rikastunut
- vaalea likamaa
- nokimaa
- hiiltä

neulapohjoinen

80
KARTTA 14

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

Poikkileikkauskartta 1:25

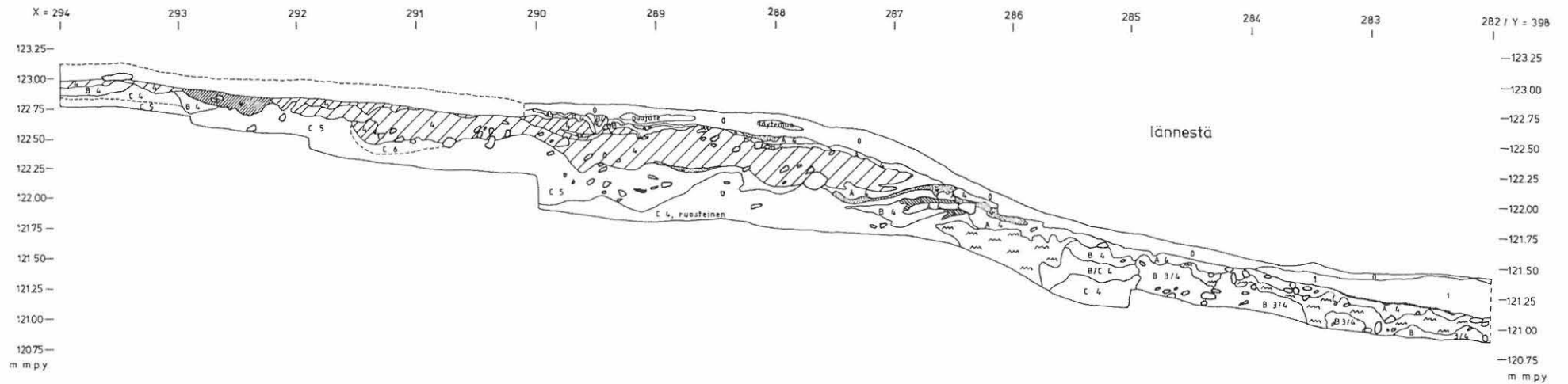
X = 282 - 294, Y = 398

KpI = 123.68 m m.p.y.

Piirt. P. Rautiainen

- 0 humus
- A huuhtoutunut
- B rikastunut
- c pohjamaa
- 1 turve
- 3 sora
- 4 hiekka
- 5 hieta
- 6 hiesu
- punaiseksi palanut rikastunut
- tumma likamaa
- likamaa
- vaalea likamaa
- nokimaa
- kova ruosteinen maa
- hiiltä

Alue 3

INARI 13 SAAMEN MUSEO

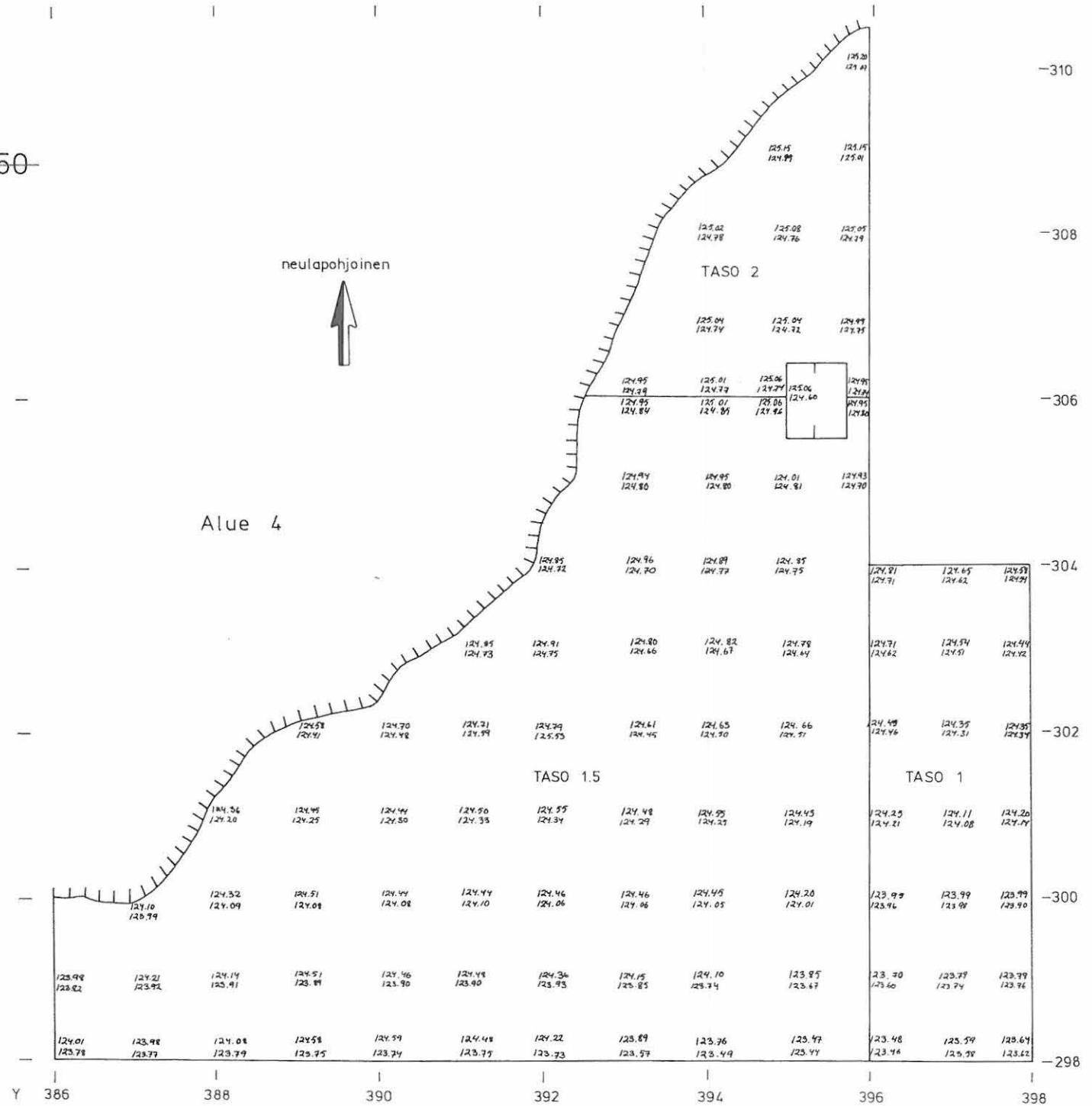
S.-L. Seppälä 1992

Pinta- ja pohjavaaituskartta 1:50

KpI = 123.68 m m.p.y.

Piirt. P. Rautiainen

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

Tasokartta 1:50

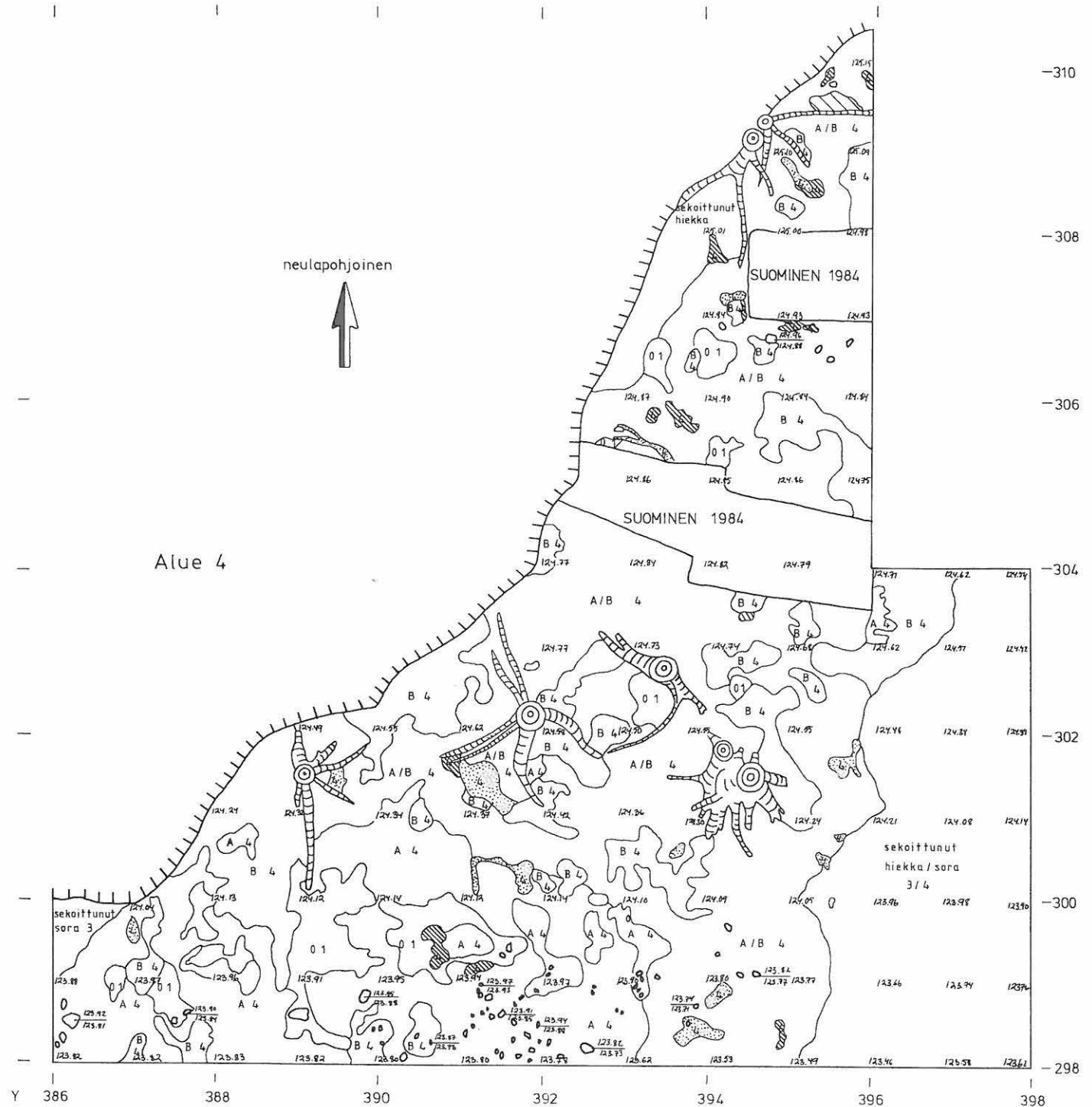

Taso 1

KpI = 123.68 m.p.y.

Piirt. P. Rautiainen

- 0 humus
- A huuhtoutunut
- B rikastunut
- 1 turve
- 3 sora
- 4 hiekka
- punaiseksi palanut rikastunut
- valkeaksi palanut huuhtoutunut
- nokimaa

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

Tasokartta 1:50

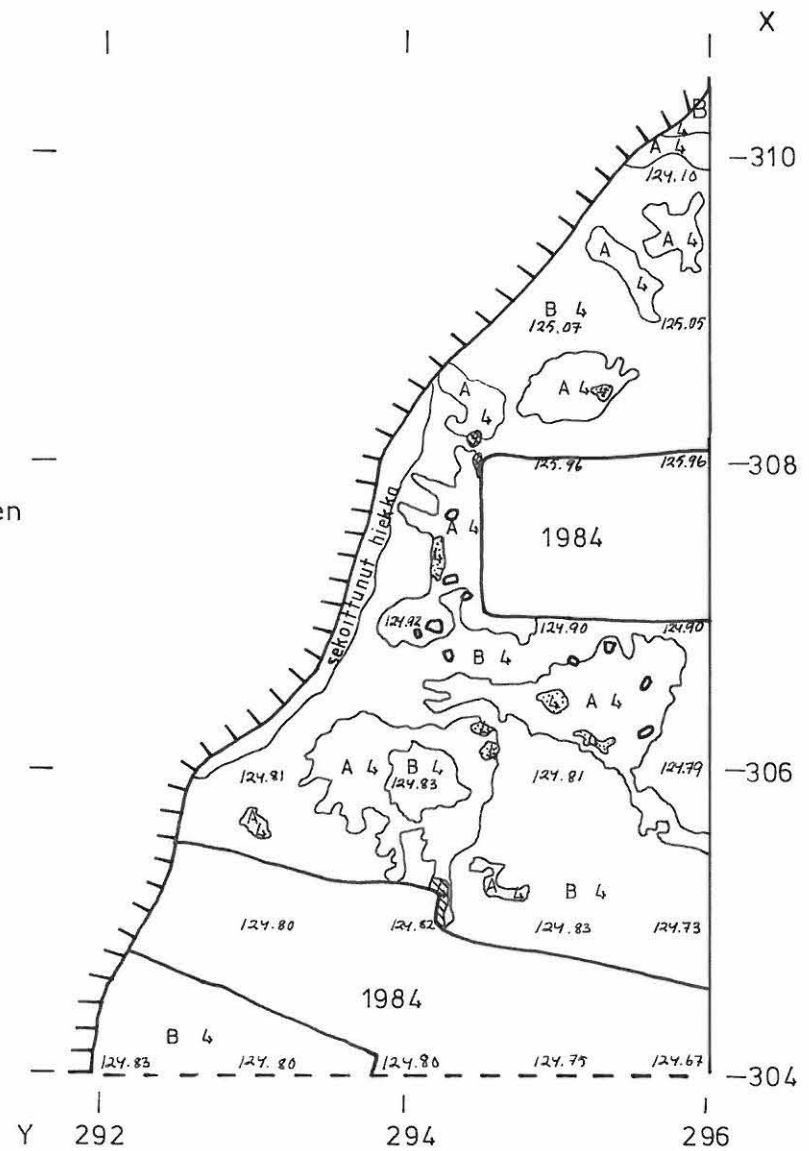
Taso 1.5 Alue 4

KpI = 123.68 m m.p.y

Piirt. P. Rautiainen

- A huuhtoutunut
- B rikastunut
- 4 hiekka
- punaiseksi palanut rikastunut
- nokimaa

neulapohjoinen

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

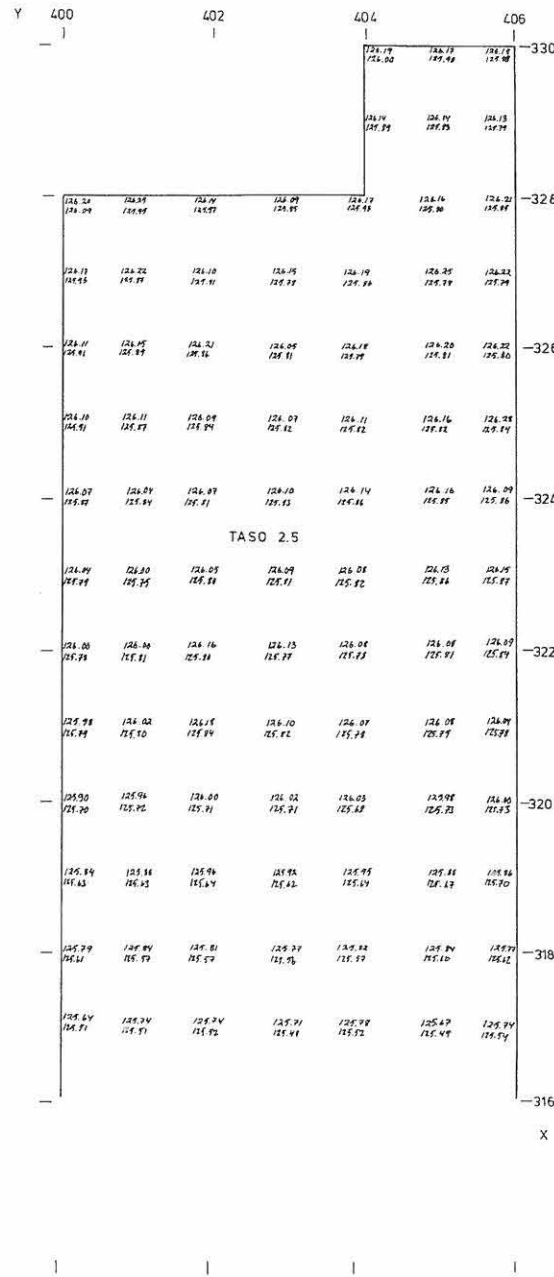
Pinta- ja pohjavaaituskartta 1:50

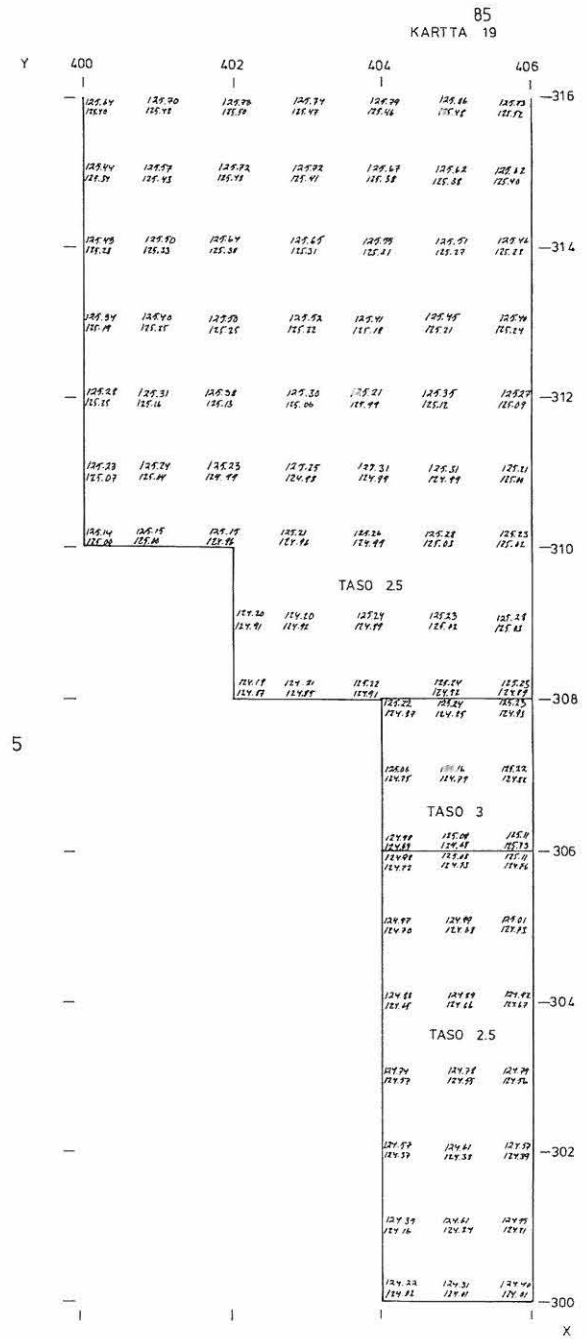
KpI = 123.68 m m.p.y.

Piirt. P. Rautiainen

neulapohjoinen

Alue 5

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

Tasokartta 1:50

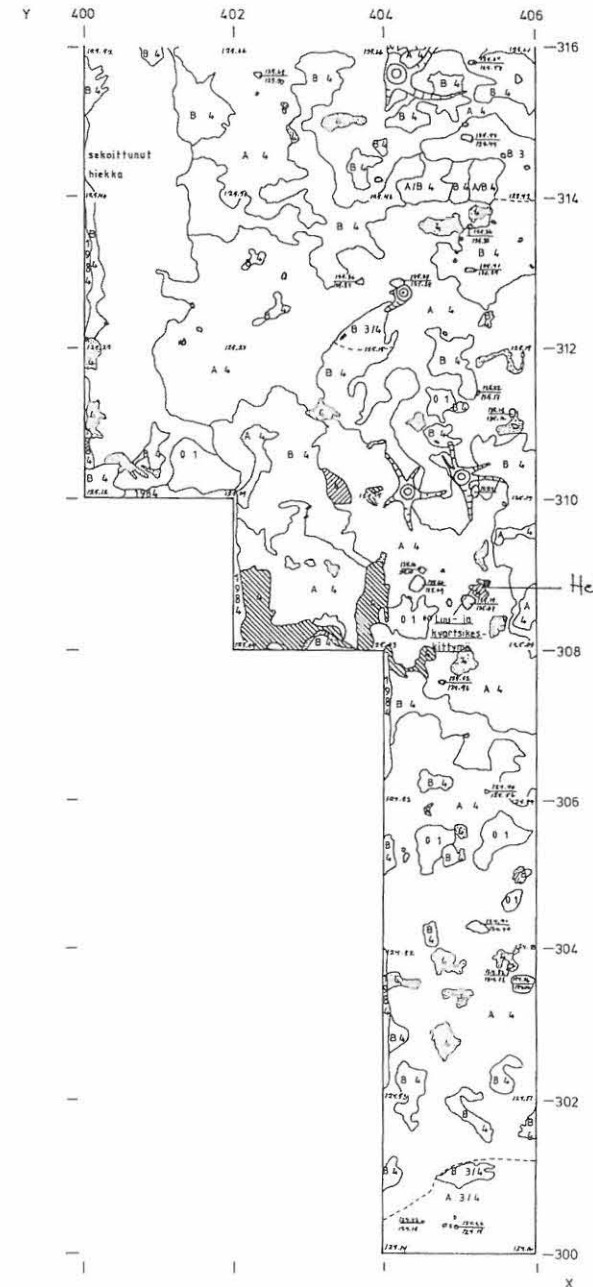
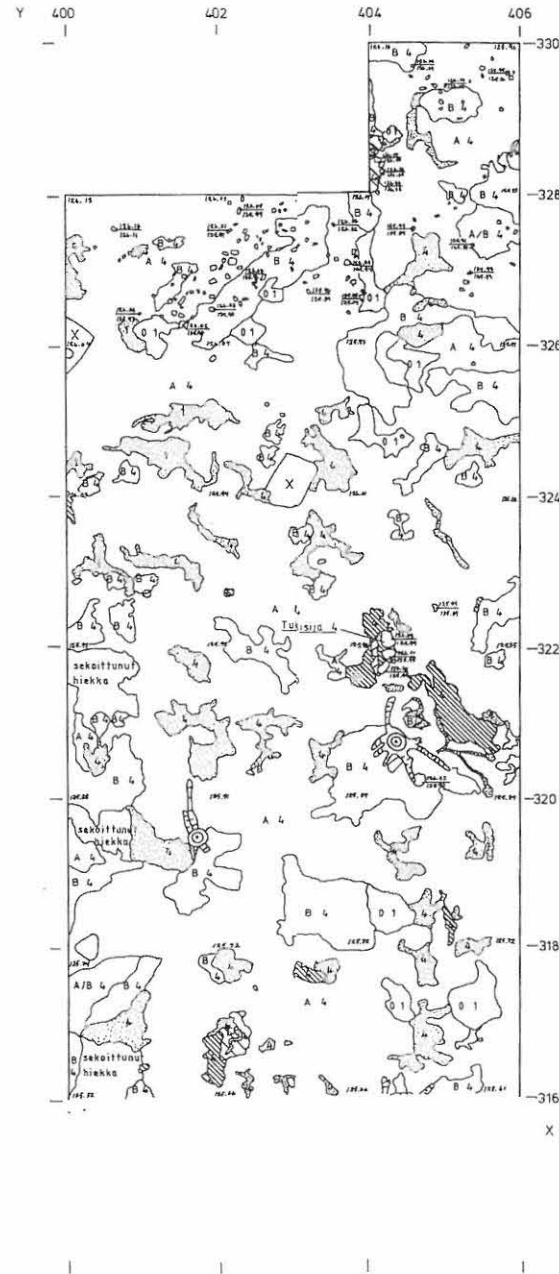
Taso 1 Alue 5

Kp I = 123.68 m m.p.y.

Piirt. P. Rautiainen

- 0 humus
- A huuhtoutunut
- B rikastunut
- 1 turve
- 3 sora
- 4 hiekka
- ☐ punaiseksi palanut rikastunut
- ☐ valkeaksi palanut huuhtoutunut
- ☐ tumma likamaa
- ☐ likamaa
- ☐ nokimaa
- x aidan tolpan paikka

neulapohjoinen

Hel-3317

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

Tasokartta 1:50

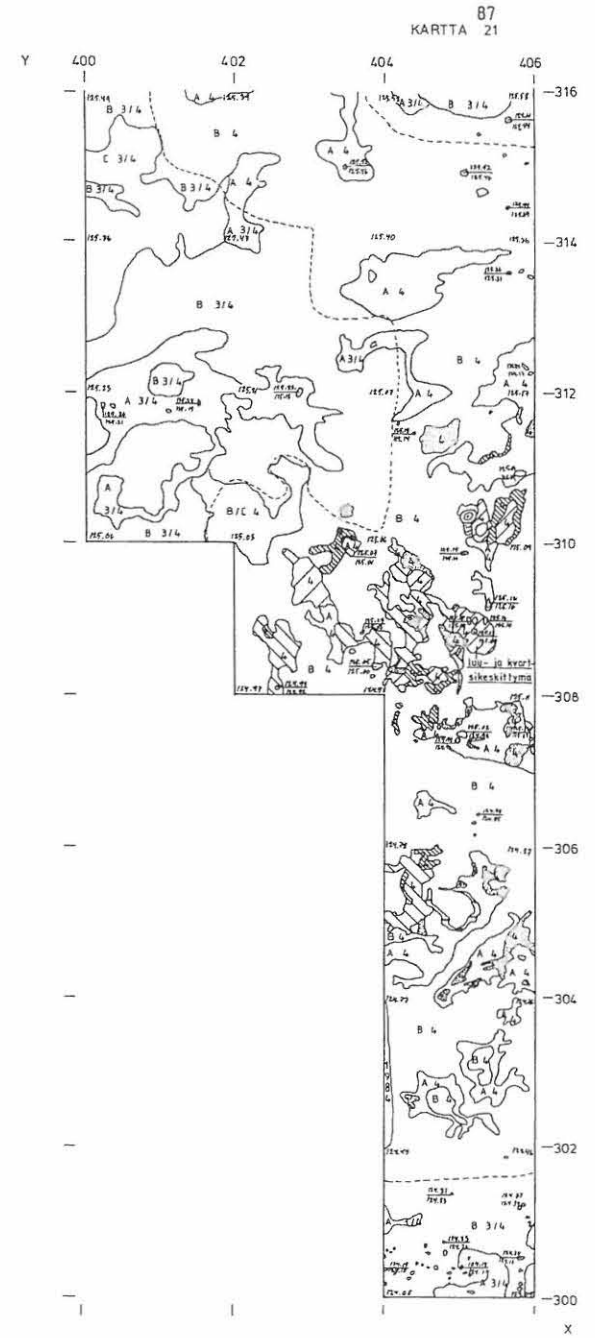
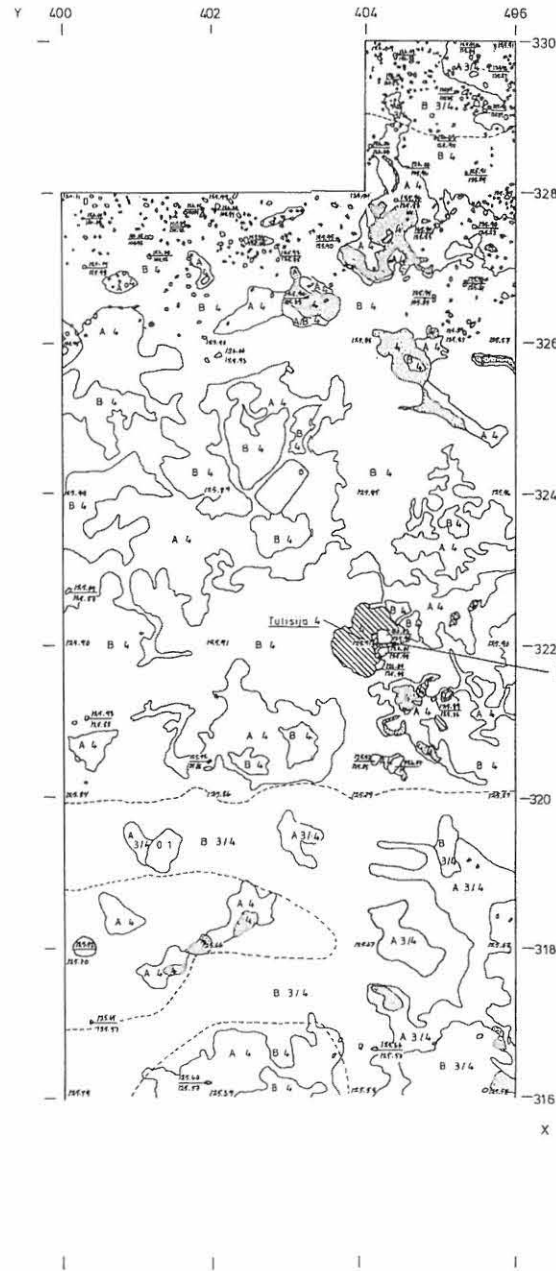
Taso 1.5 Alue 5

KpI = 123.68 m m.p.y.

Piirt. P. Rautiainen

- A huuhtoutunut
- B rikastunut
- C pohjamaa
- 3 sora
- 4 hiekka
- punaiseksi palanut rikastunut
- valkeaksi palanut huuhtoutunut
- tumma likamaa
- likamaa
- vaalea likamaa
- nokimaa
- hiiltä
- x aidan tolpan paikka
- radiohiilinäyte

neulapohjoinen

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

Tasokartta 1:50

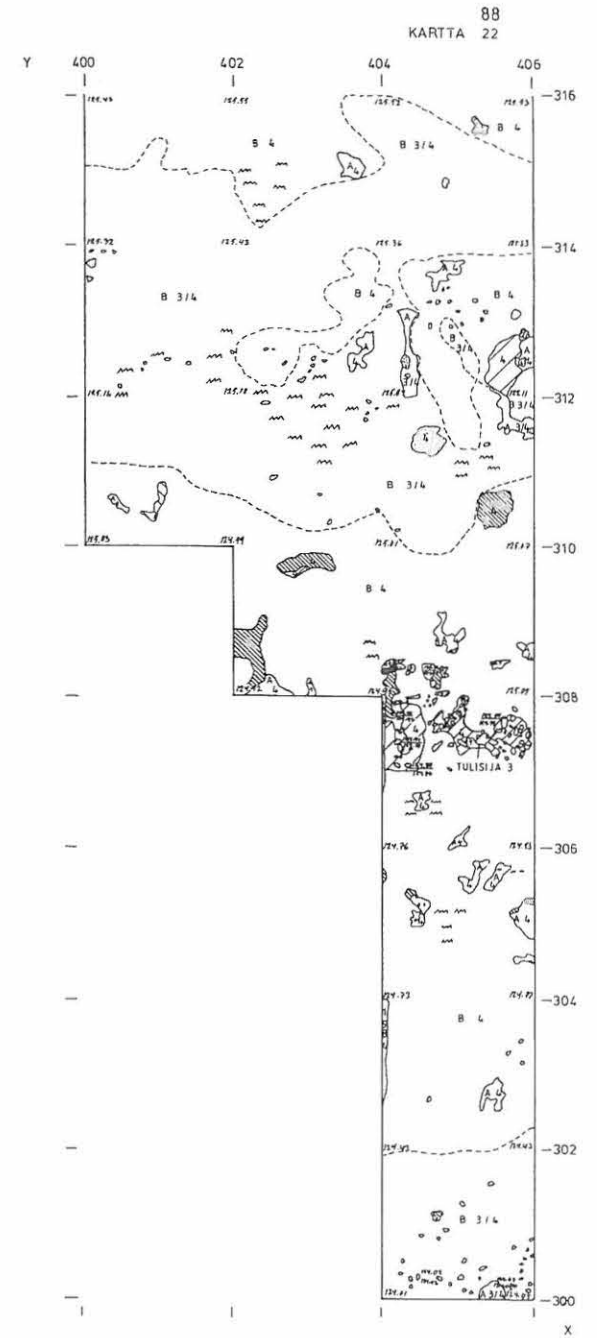
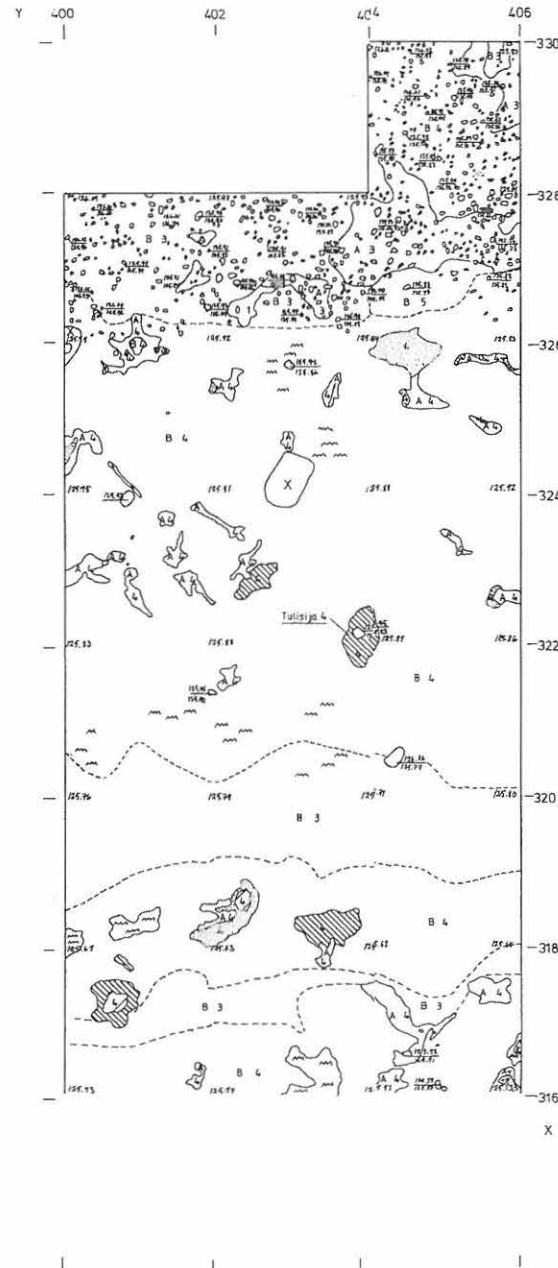
Taso 2 Alue 5

Kp I = 123.68 m m.p.y.

Piirt. P. Rautiainen

- o humus
- A huuhtoutunut
- B rikastunut
- c pohjamaa
- 1 turve
- 3 sora
- 4 hiekka
- ▨ punaiseksi palanut rikastunut
- ▧ valkeaksi palanut huuhtoutunut
- ▩ likamaa
- vaalea likamaa
- nokimaa
- ▤ hiiltä
- x aidan tolpan paikka
- radiohiilinäyte

neulapohjoinen

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

Yksityiskohtakartta 1:25

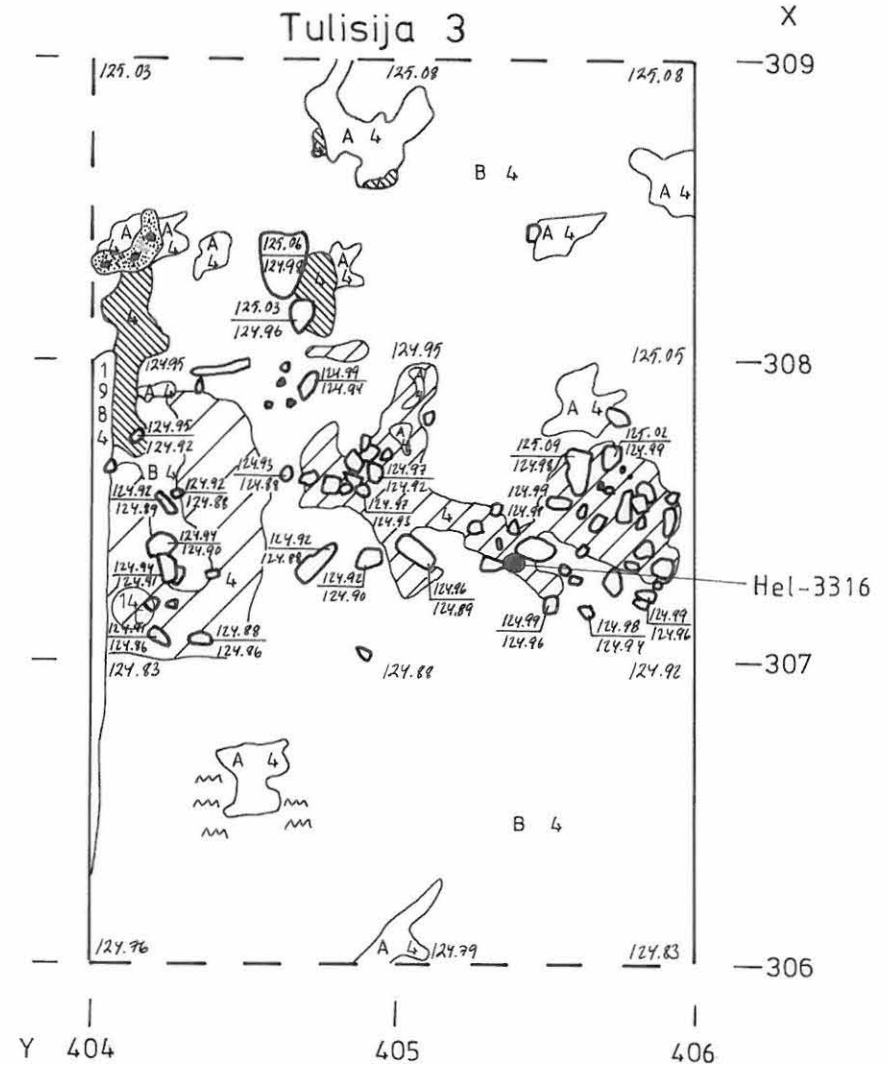
Taso 2 Alue 5

KpI = 123.68 m m.p.y.

Piirt. P. Rautiainen

- A huuhtoutunut
- B rikastunut
- 4 hiekka
- punaiseksi palanut rikastunut
- likamaa
- vaalea likamaa
- nokimaa
- hiiltä
- kova ruosteinen maa
- radiohiilinäyte KM 27205:1334 (124.85 m m.p.y., 2.5 krs)

neulapohjoinen

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S. L. Seppälä 1992

Poikkileikkaukset 1:25

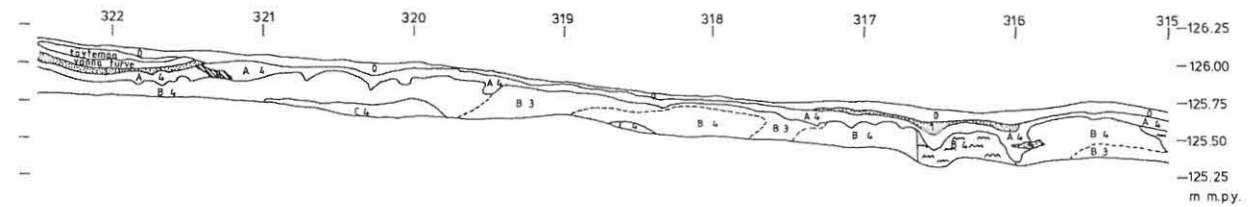
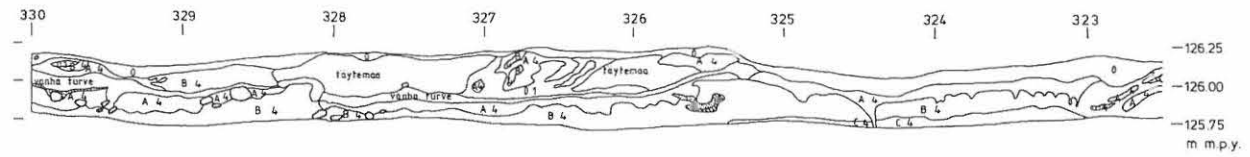
X = 300 - 330, Y = 406

KpI = 123.68 m m.p.y.

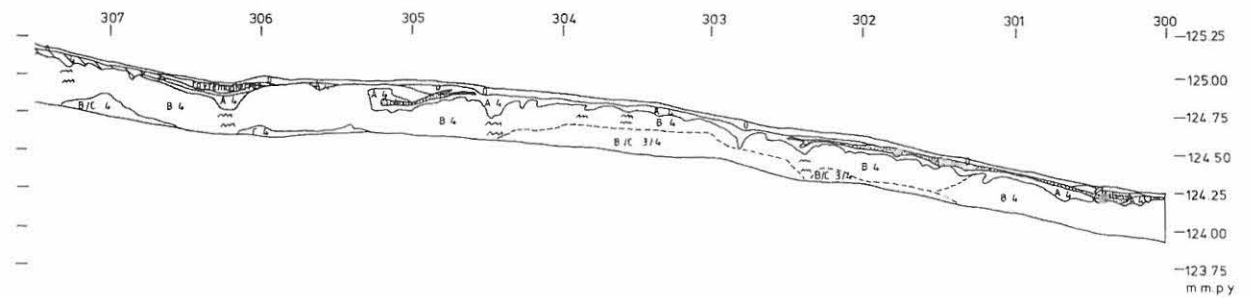
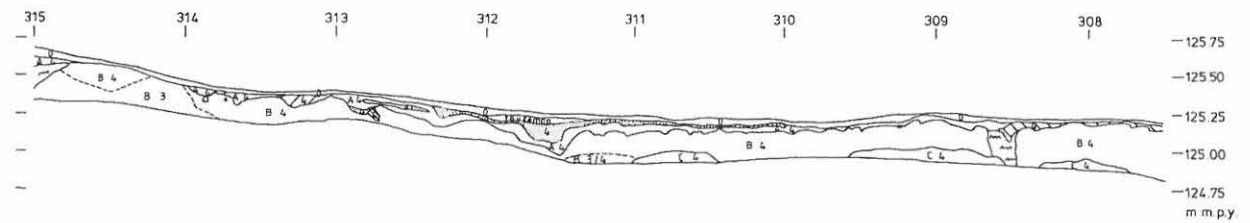
Piirt. P. Rautiainen

Alue 5

- 0 humus
- A huuhtoutunut
- B rikastunut
- c pohjamaa
- 1 turve
- 3 sora
- 4 hiekka
- punaiseksi palanut rikastunut
- valkeaksi palanut huuhtoutunut
- vaalea likamaa
- nokimaa
- kova ruosteinen maa

lännessä

INARI 13 SAAMEN MUSEO

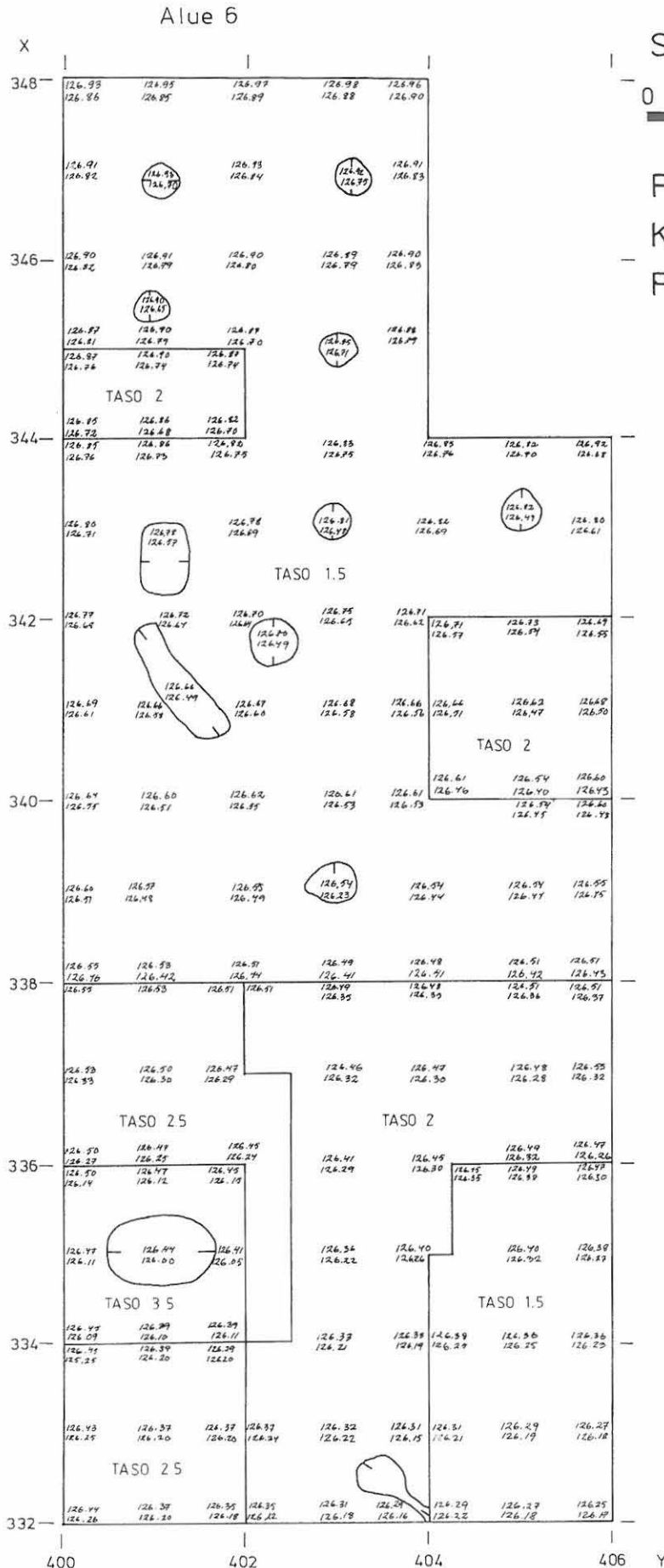
S.-L. Seppälä 1992

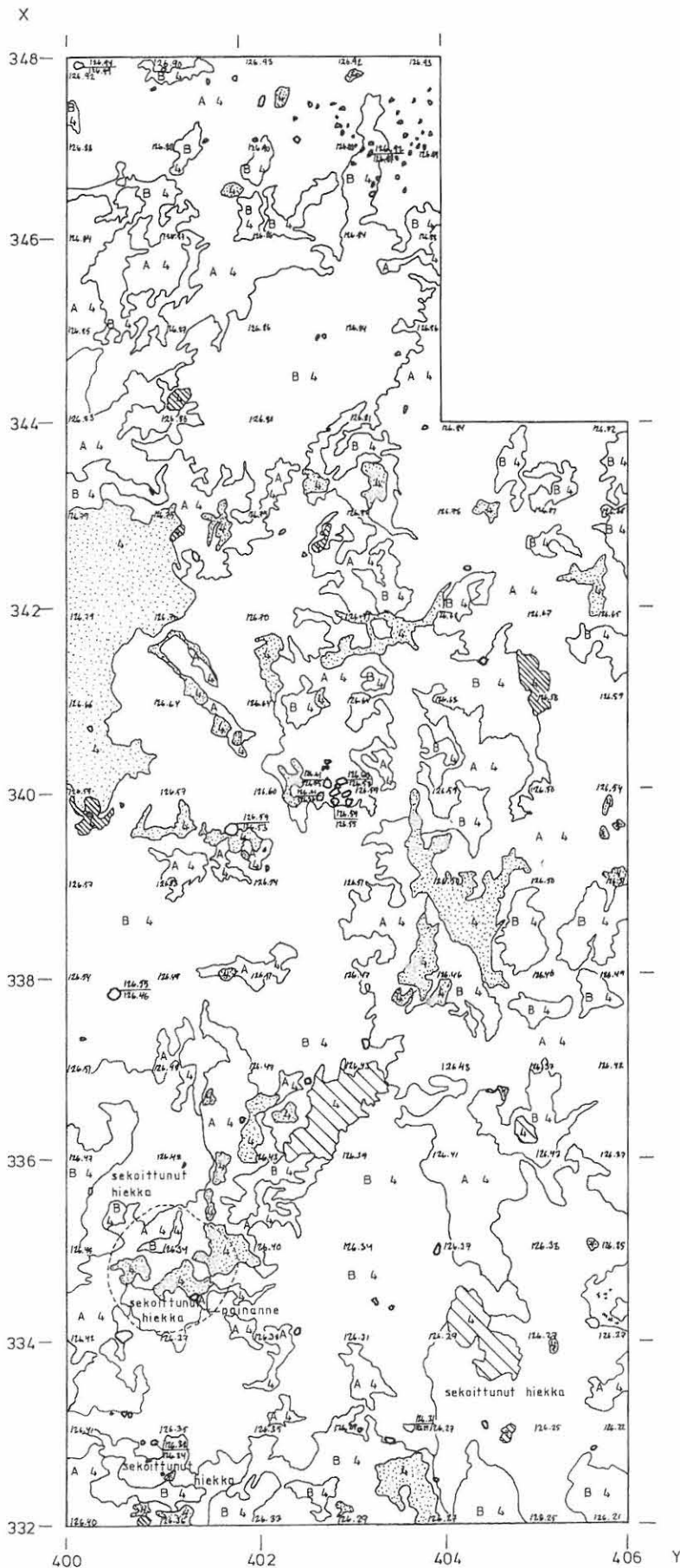

Pinta- ja pohjavaaituskartta 1:50

KpII = 127,39 m m.p.y.

Piirt. P. Rautiainen

INARI 13 SAAMEN MUSEO
S.-L. Seppälä 1992

Tasokartta 1:50

Taso 1 Alue 6

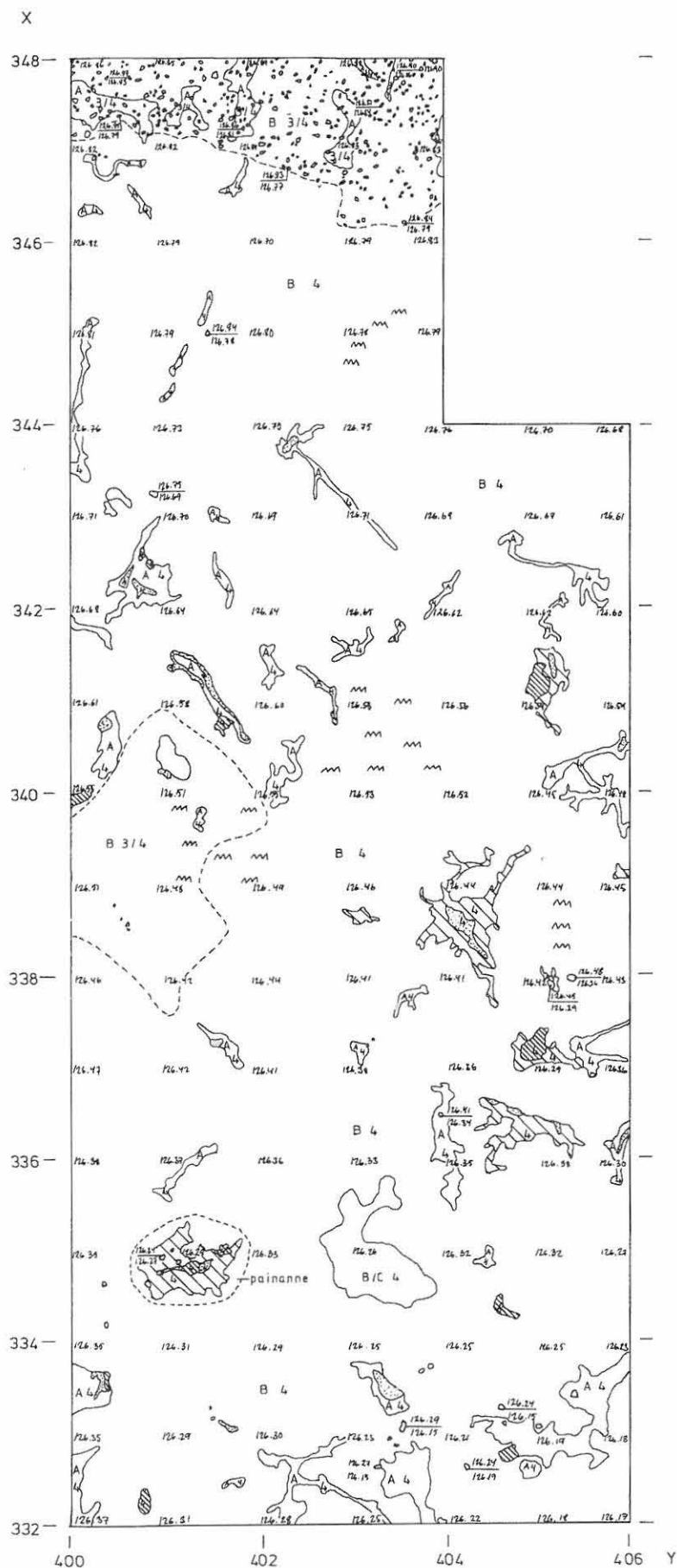
KpII = 127.39 m m.p.y.

Piirt. S.-L. Seppälä

- A huuhtoutunut
- B rikastunut
- 4 hiekka
- punaiseksi palanut rikastunut
- valkeaksi palanut huuhtoutunut
- nokimaa

neulapohjoinen

INARI 13 SAAMEN MUSEO
S.-L. Seppälä 1992

Tasokartta 1:50

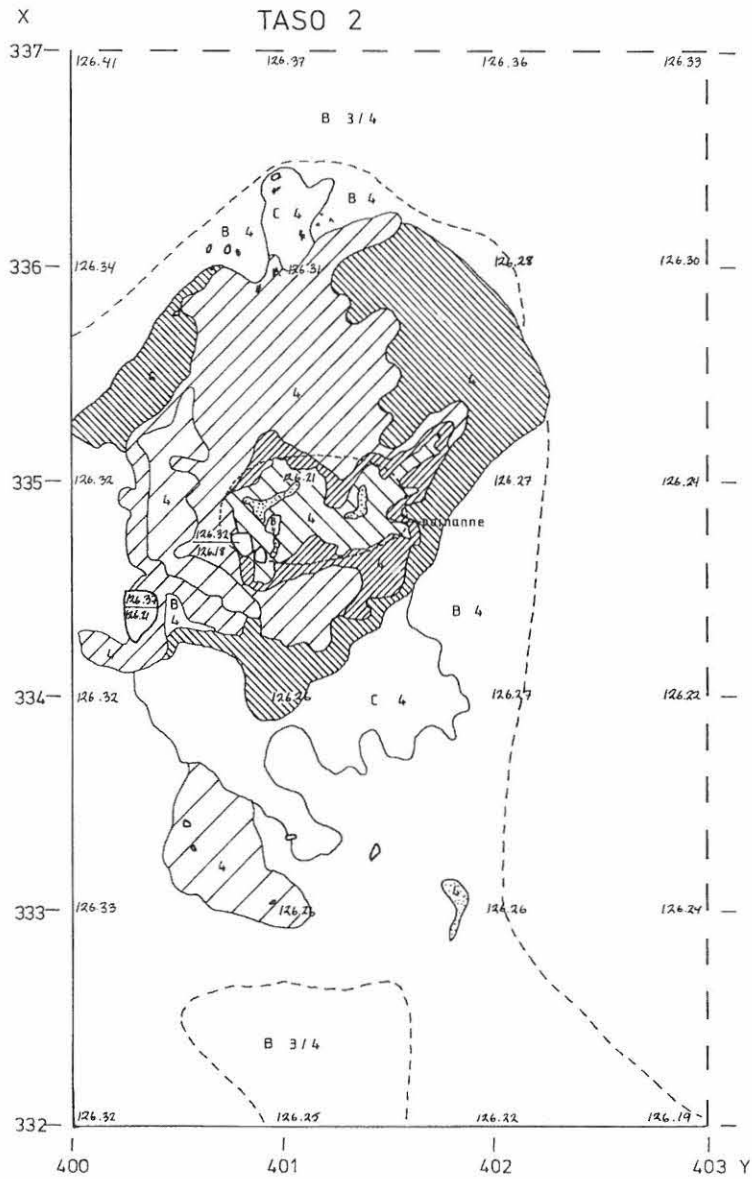

Taso 1.5 Alue 6
KpII = 127.39 m m.p.y.
Piirt. P. Rautainen

- A huuhtoutunut
- B rikastunut
- c pohjamaa
- 3 sora
- 4 hiekka
- punaiseksi palanut rikastunut
- valkeaksi palanut huuhtoutunut
- nokimaa

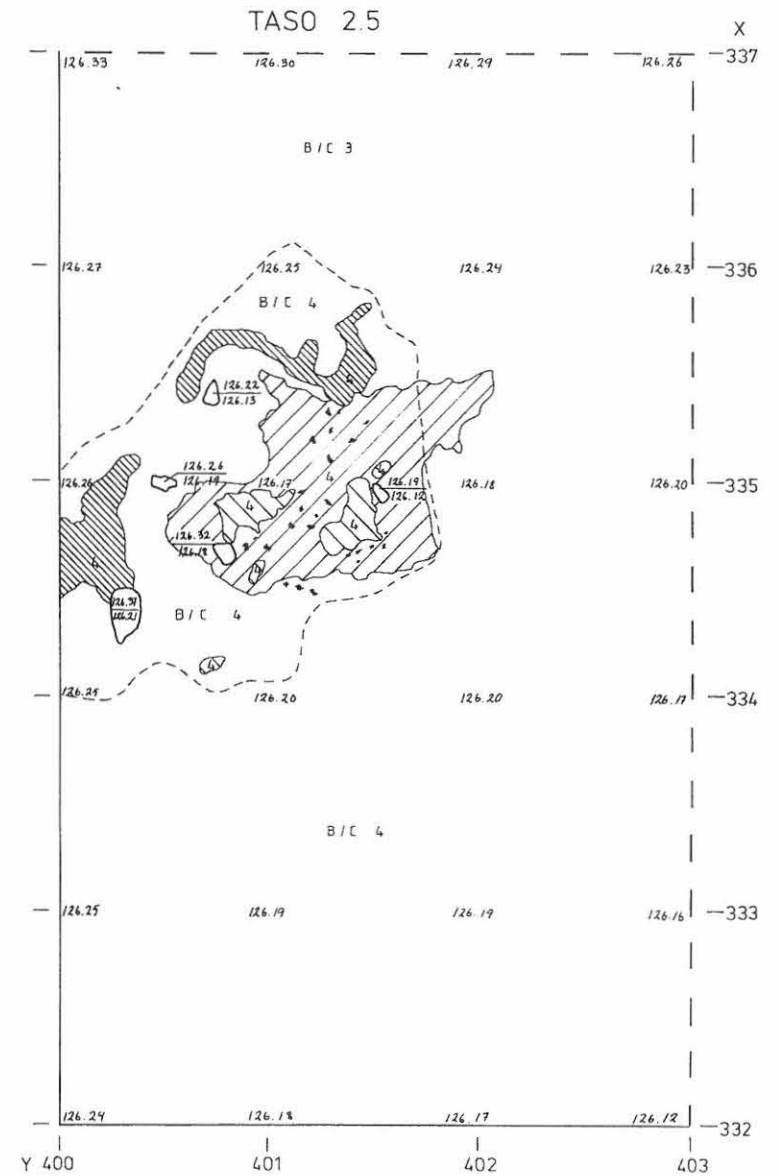
neulapohjoinen

- A huuhtoutunut
- B rikastunut
- c pohjamaa
- 3 sora
- 4 hiekka
- punaiseksi palanut rikastunut
- valkeaksi palanut huuhtoutunut
- tumma likamaa
- likamaa
- vaalea likamaa
- nokimaa
- hiiltä

neulapohjoinen

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

Pinta- ja pohjavaaituskartta 1:50

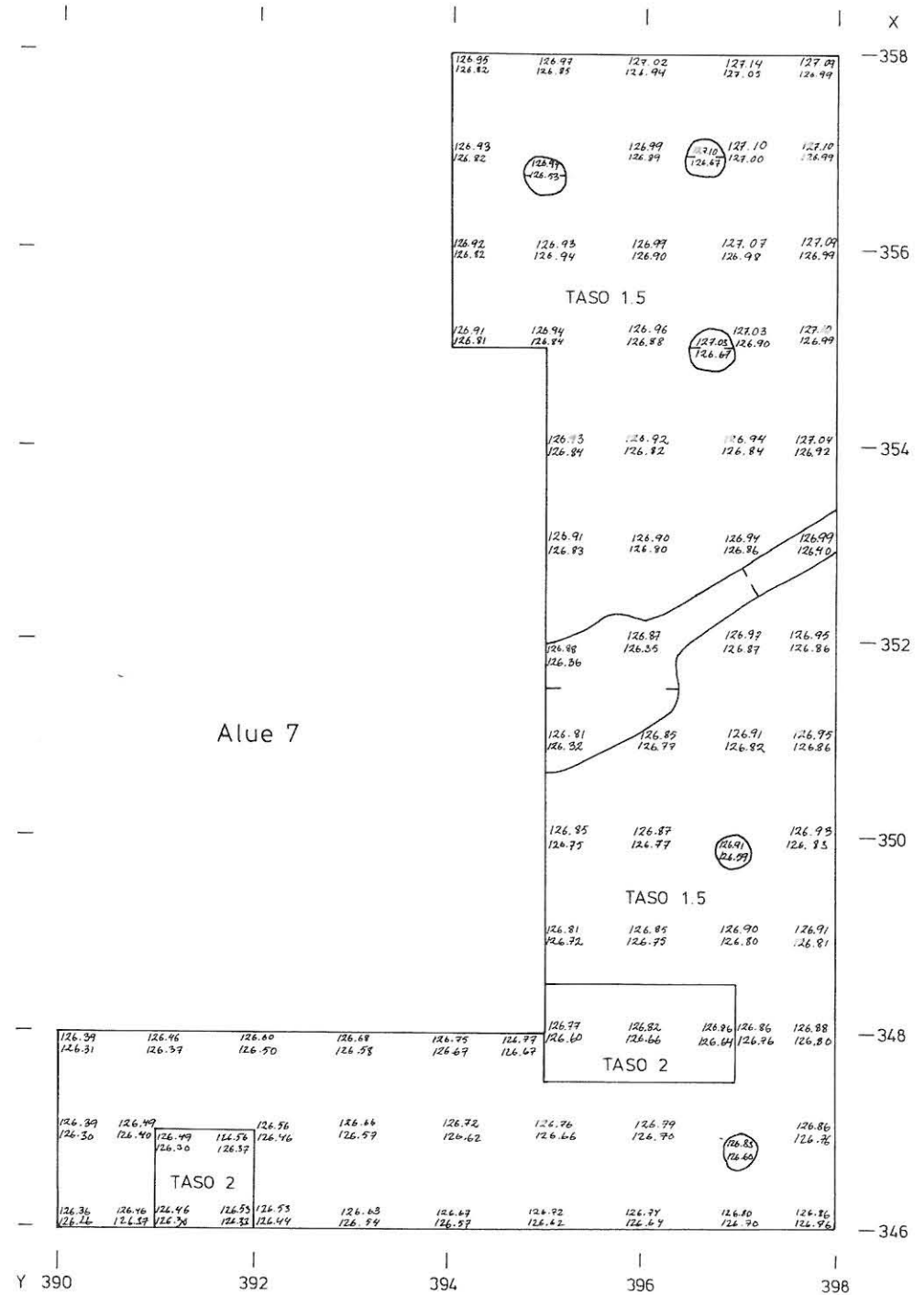
KpII = 127.39 m m.p.y.

Piirt. P. Rautainen

neulapohjoinen

syvemmälle kaivettu varmistuskuoppa

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

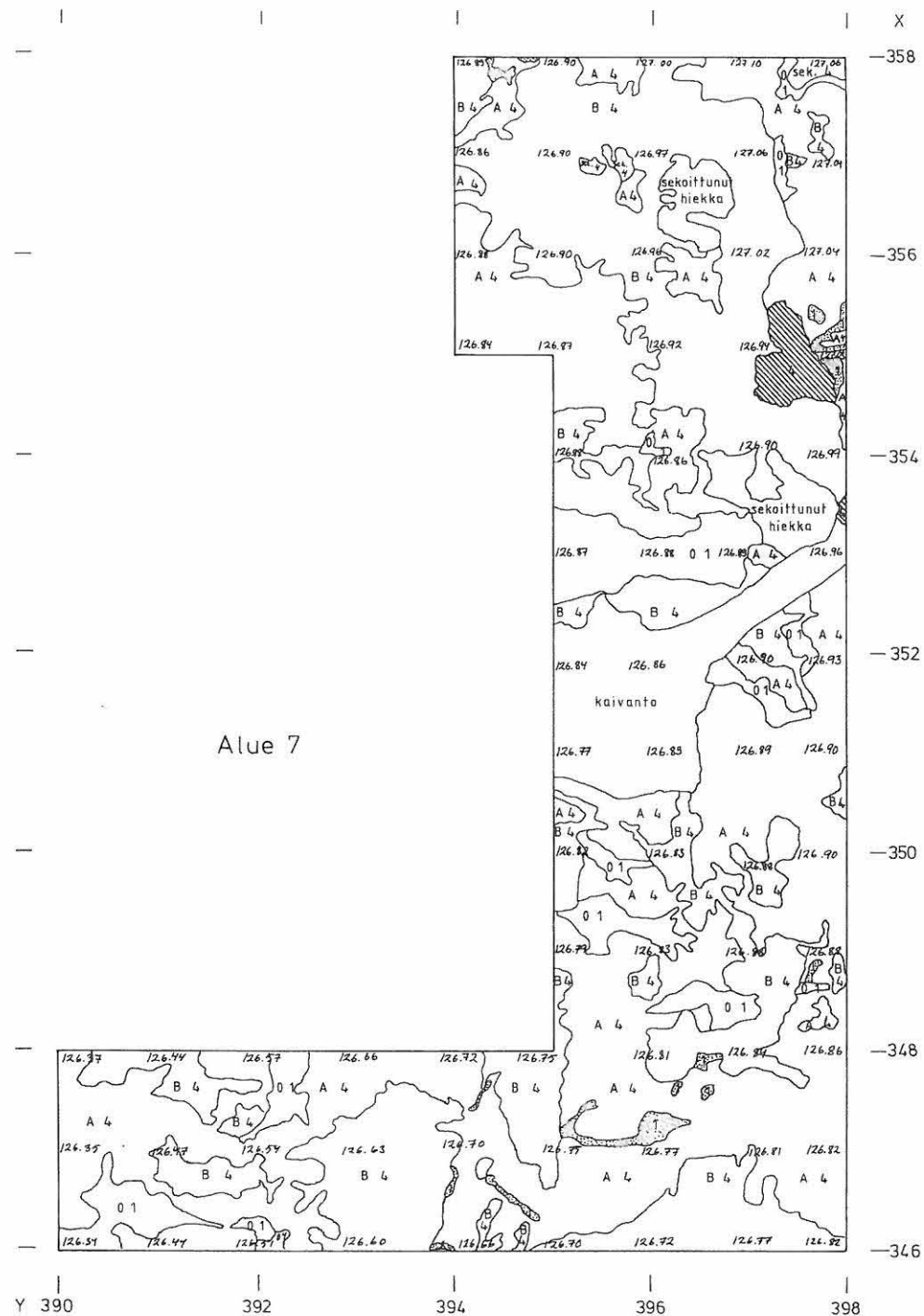
Tasokartta 1:50 Taso 1

KpII = 127.39 m m.p.y.

Piirt. P. Rautiainen

- 0 humus
- A huuhtoutunut
- B rikastunut
- 1 turve
- 4 hiekka
- punaiseksi palanut rikastunut
- nokimaa

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

Poikkileikkauskartta
Pinta- ja pohjavaaituskartta
Tasokartta: tasot 1 ja 2

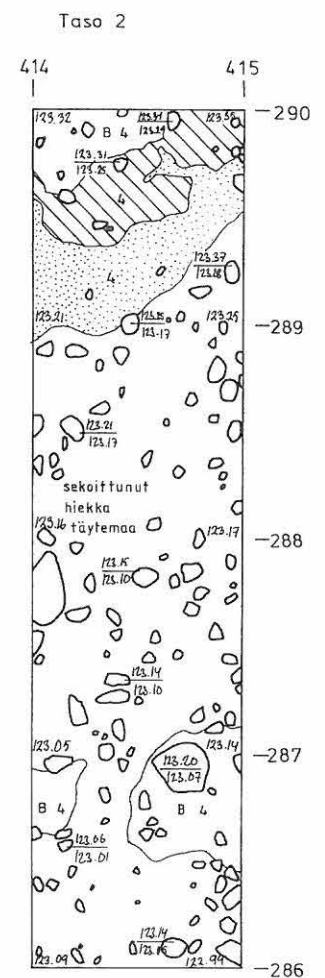
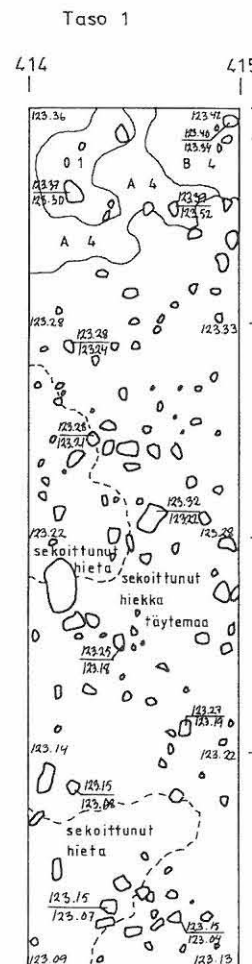
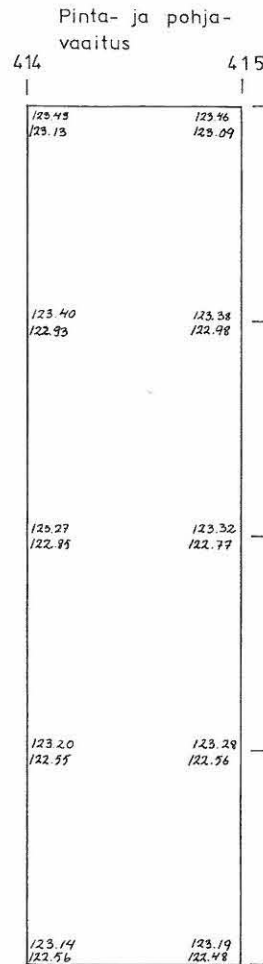
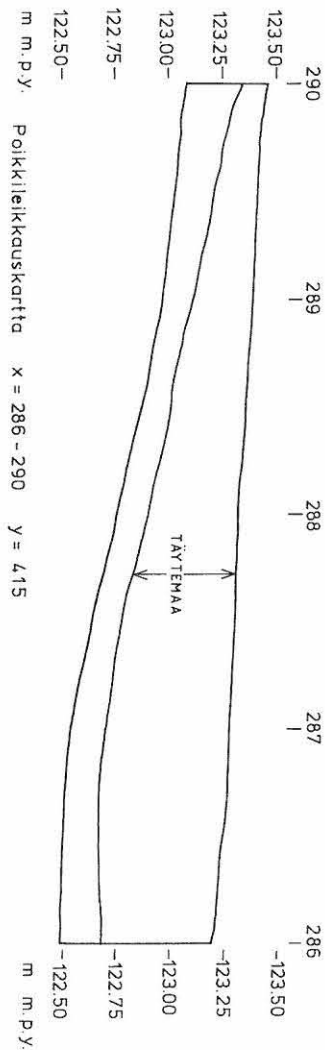
mk 1:25 Alue 8

KpI = 123.68 m m.p.y.
Piirt. P. Rautiainen

- 0 humus
- A huuhtoutunut
- B rikastunut
- 1 turve
- 4 hiekka
- ▨ valkeaksi palanut huuhtoutunut
- ▤ nokimaa

neulapohjoinen

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

Alue 9

Pinta- ja pohjavaaituskartta 4:25

Tasokartta 4:25: tasot 1,1.5 ja 2

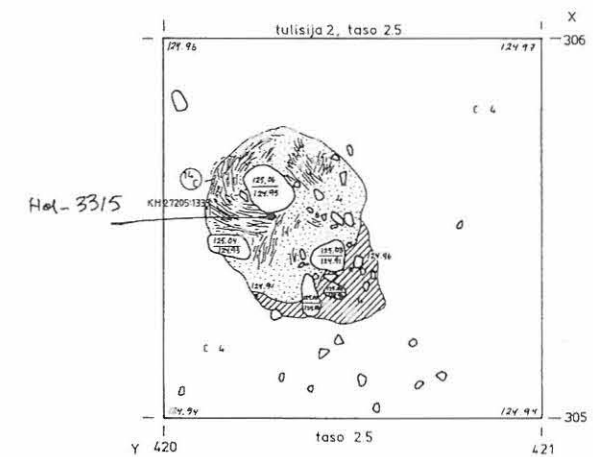
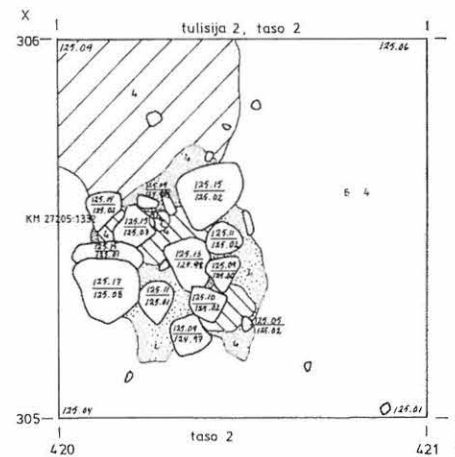
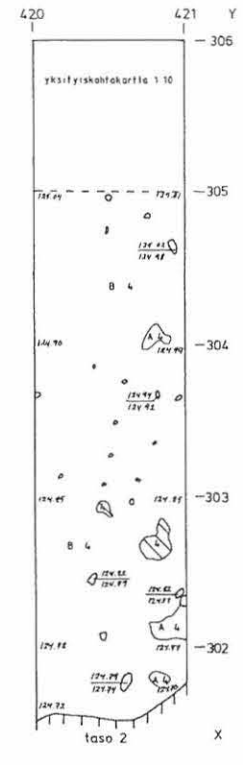
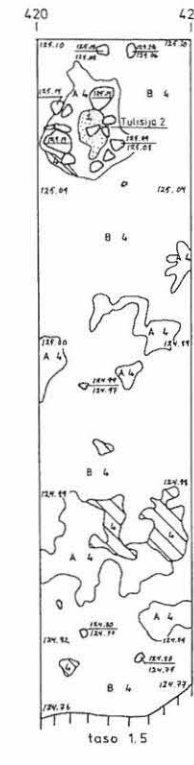
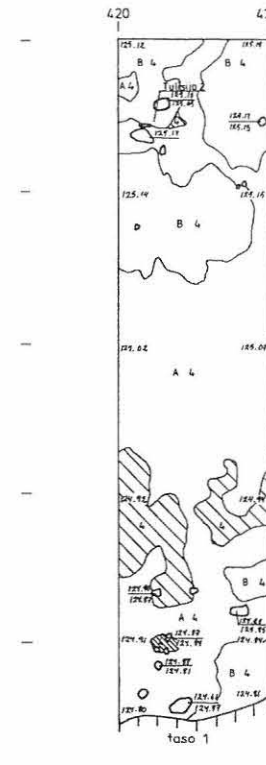
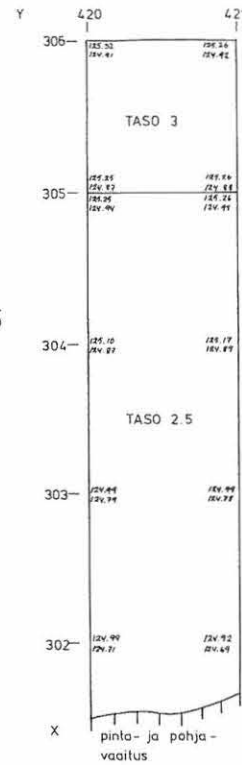
Yksityiskohtakartta 4:10: tulisija 2, tasot 2 ja 2.5

KpI = 123.68 m m.p.y.

Piirt. P. Hamari

- A huuhtoutunut
 - B rikastunut
 - c pohjamaa
 - 4 hiekka
 - punaiseksi palanut rikastunut
 - valkeaksi palanut huuhtoutunut
 - vaalea likamaa
 - tumma likamaa
 - nokimaa
 - hiiltynyt puu
 - radiohiilinäyte
- KM 27205-1332 (124.93 mm.p.y.)
KM 27205-1333 (125.01 mm.p.y.)

neulapohjoinen

INARI 13 SAAMEN MUSEO
S.-L. Seppälä 1992

Pintavaaituskartta
Tasokartta: tasot 1 ja 1.5
m-k 1:50 Alue 9

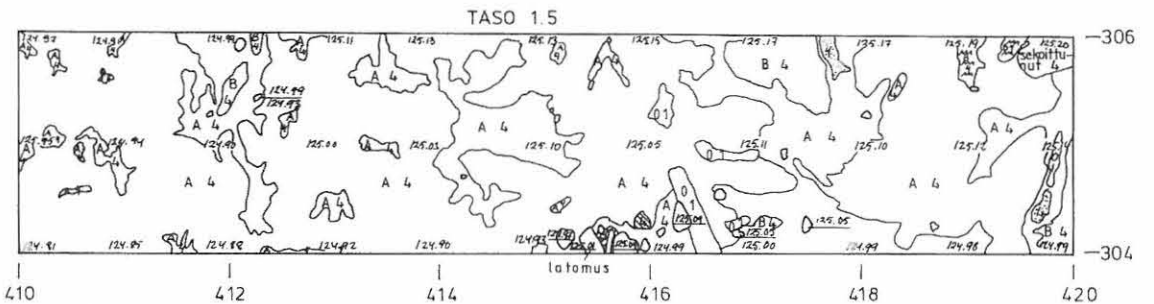
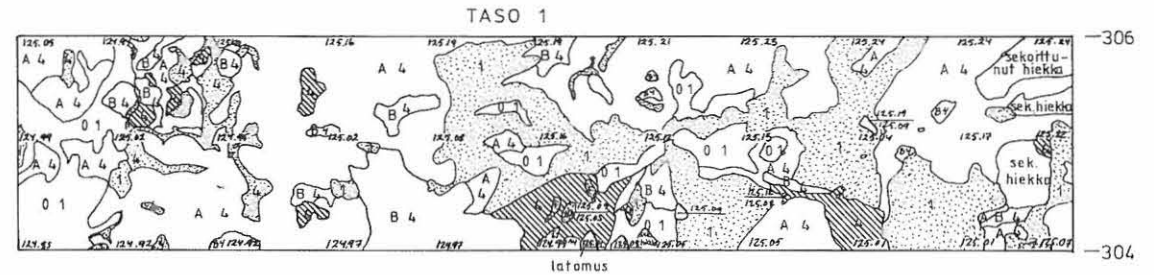
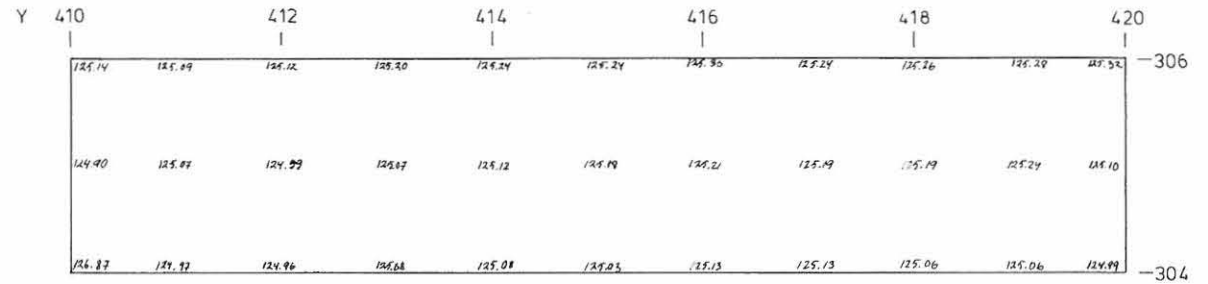

KpI = 123.68 m m.p.y.
Piirt. P. Rautiainen

neulapohjoinen

- 0 humus
- A huuhtoutunut
- B rikastunut
- 1 turve
- 4 hiekka
- punaiseksi palanut rikastunut
- likamaa
- nokimaa

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

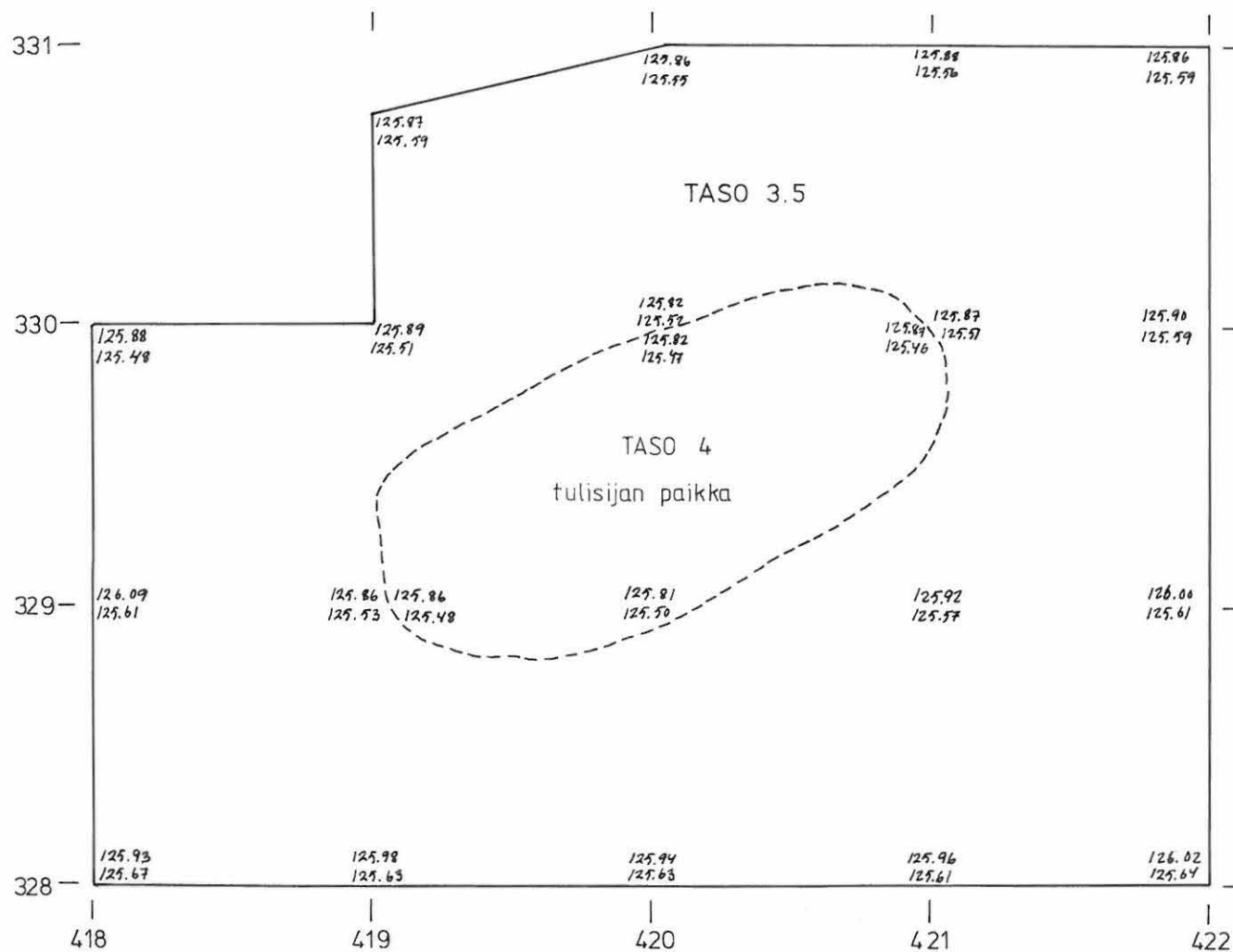
Tulisija 5 Alue 10

kpI = 123.68 m m.p.y.

Piirt. P. Rautainen

Pinta- ja pohjavaaituskartta 1:25

ne ulapohjoinen

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

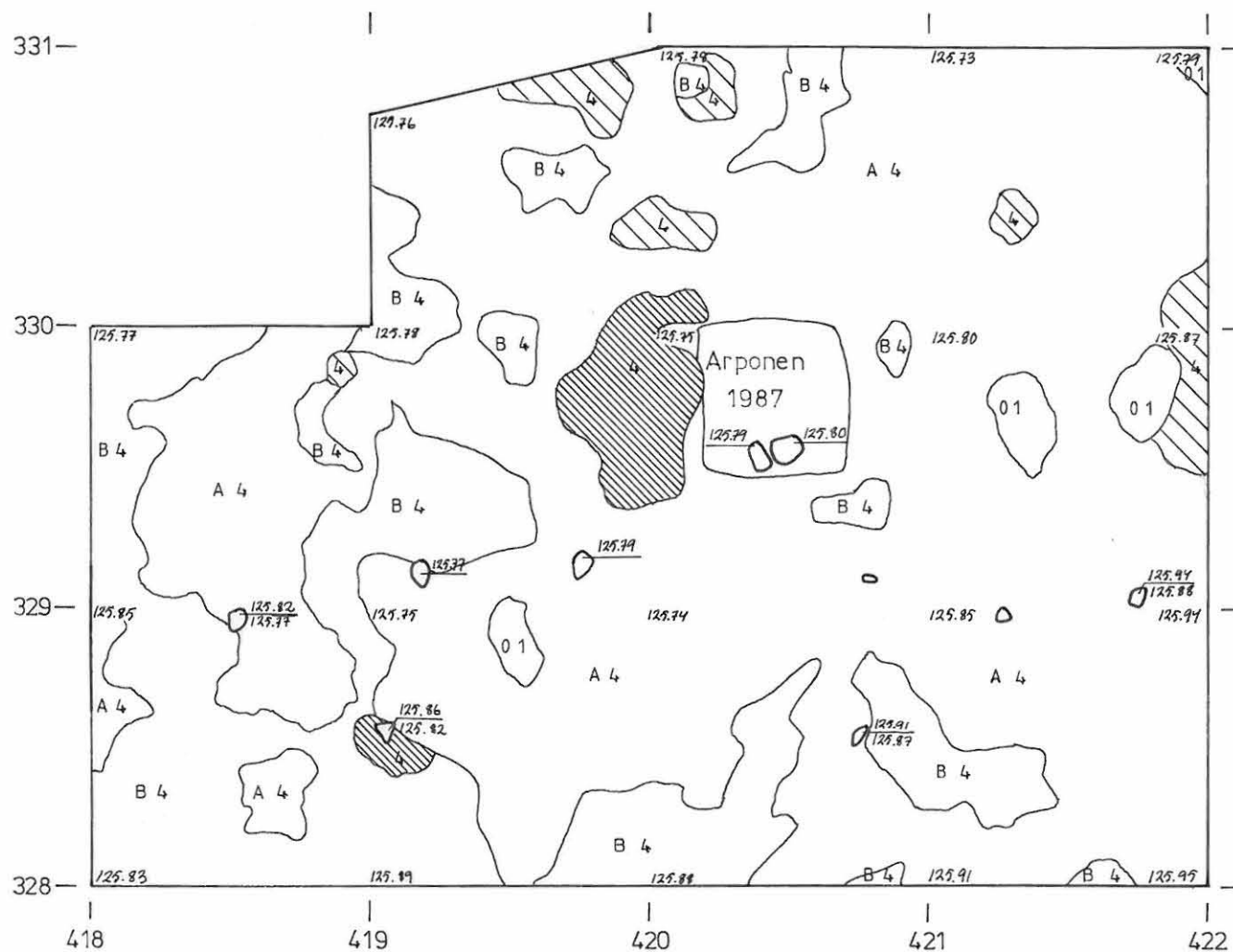
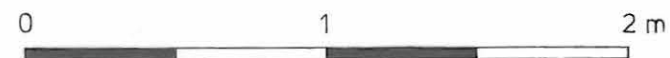
Tasokartta 1:25

Tulisija 5 Alue 10

Taso 1

kp I = 123.68 m m.p.y.

Piirt. P. Hamari

- 0 humus
- A huuhtoutunut
- B rikastunut
- 1 turve
- 4 hiekka
- punaiseksi palanut rikastunut
- valkeaksi palanut huuhtoutunut

neulapohjoinen

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

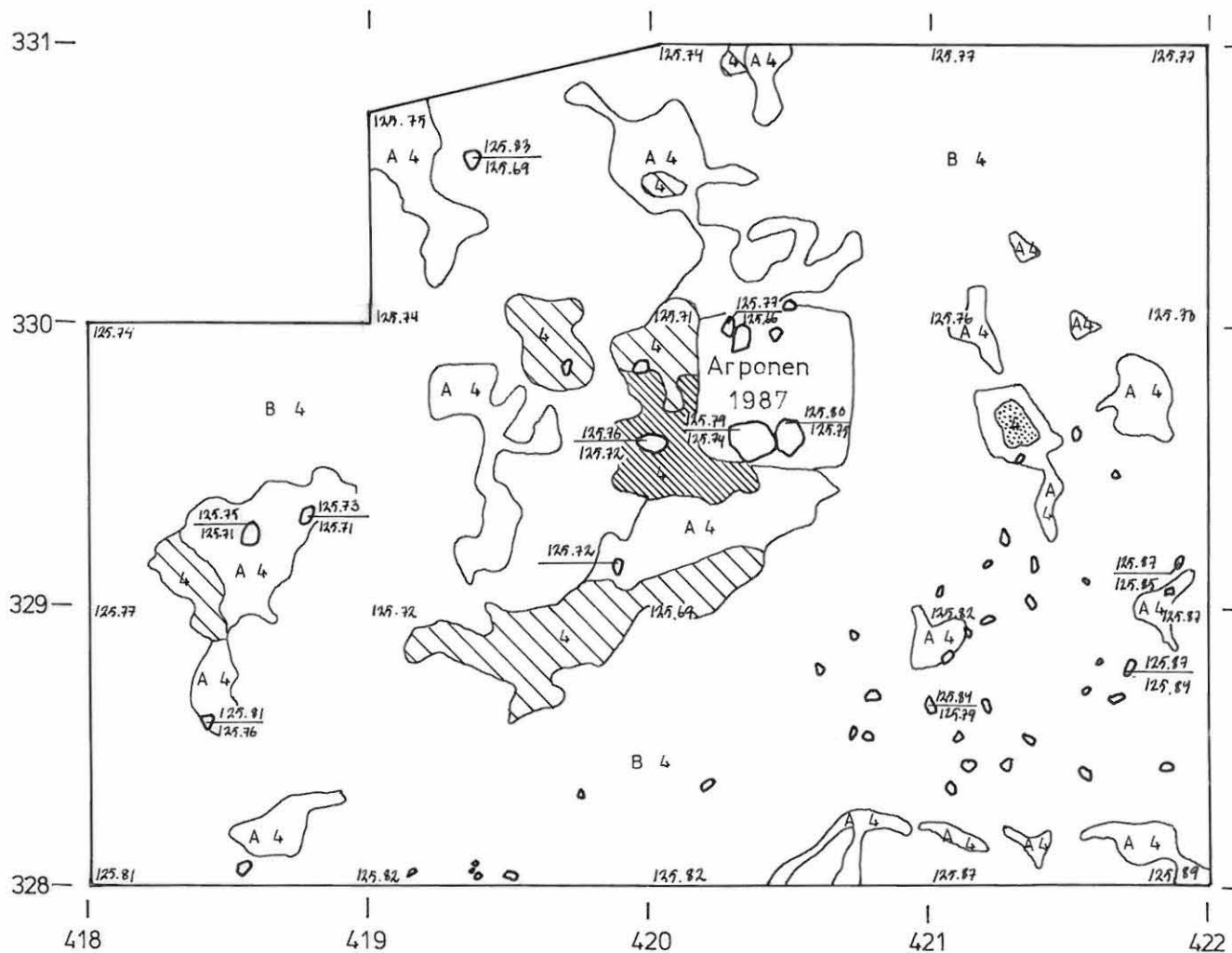
Tasokartta 1:25

Tulisija 5 Alue 10

Taso 1.5

kpI = 123.68 m m.p.y.

Piirt. P. Hamari

- A huuhtoutunut
- B rikastunut
- 4 hiekka
- punaiseksi palanut rikastunut
- valkeaksi palanut huuhtoutunut
- nokimaa

neulapohjoinen

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

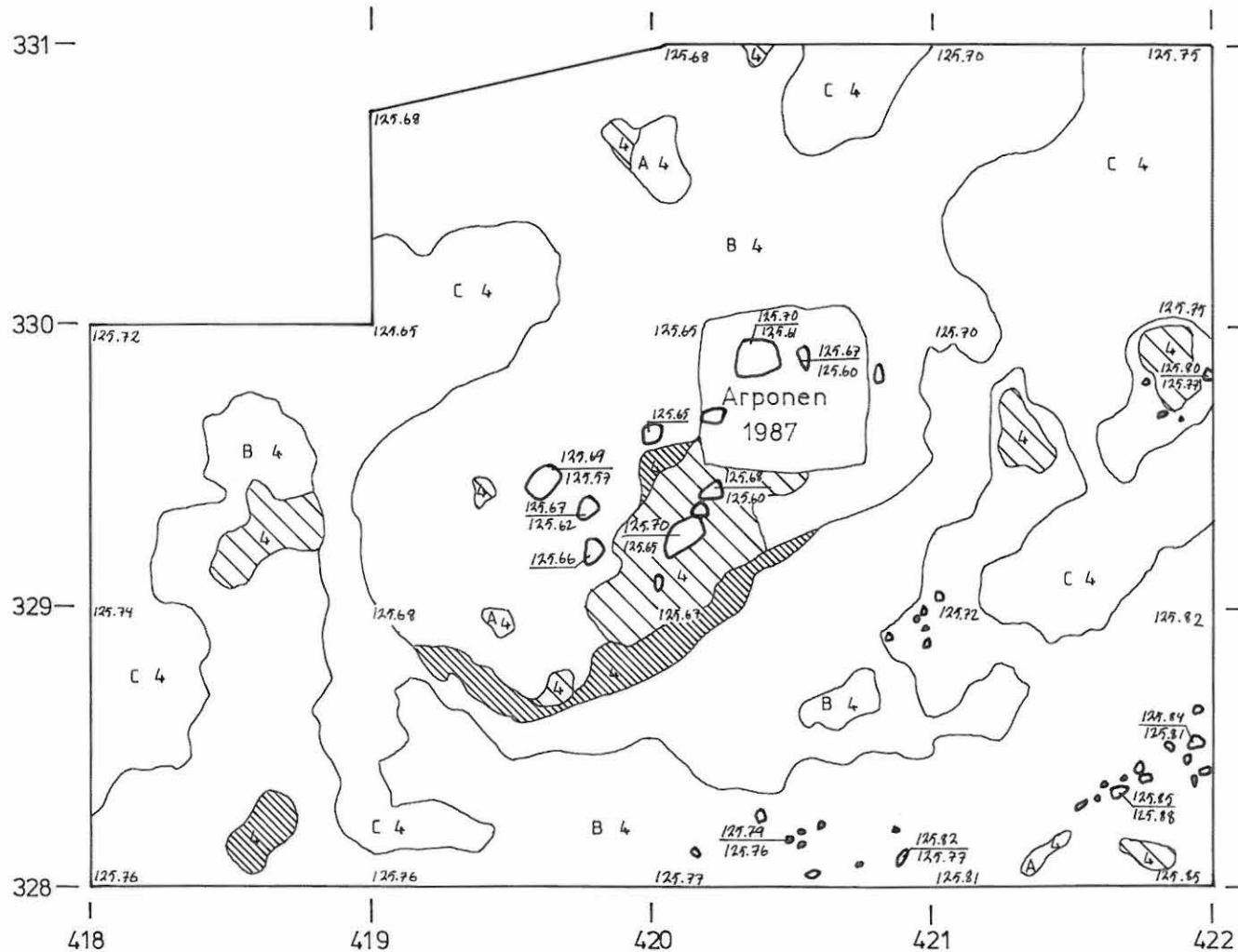
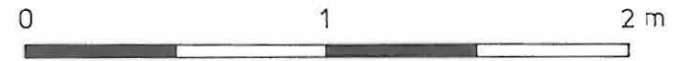
Tasokartta 1:25

Tulisija 5 Alue 10

Taso 2

kpI = 123.68 m m.p.y.

Piirt. P. Hamari

- A huuhtoutunut
- B rikastunut
- C pohjamaa
- 4 hiekka
- punaiseksi palanut rikastunut
- valkeaksi palanut huuhtoutunut

neulapohjoinen

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

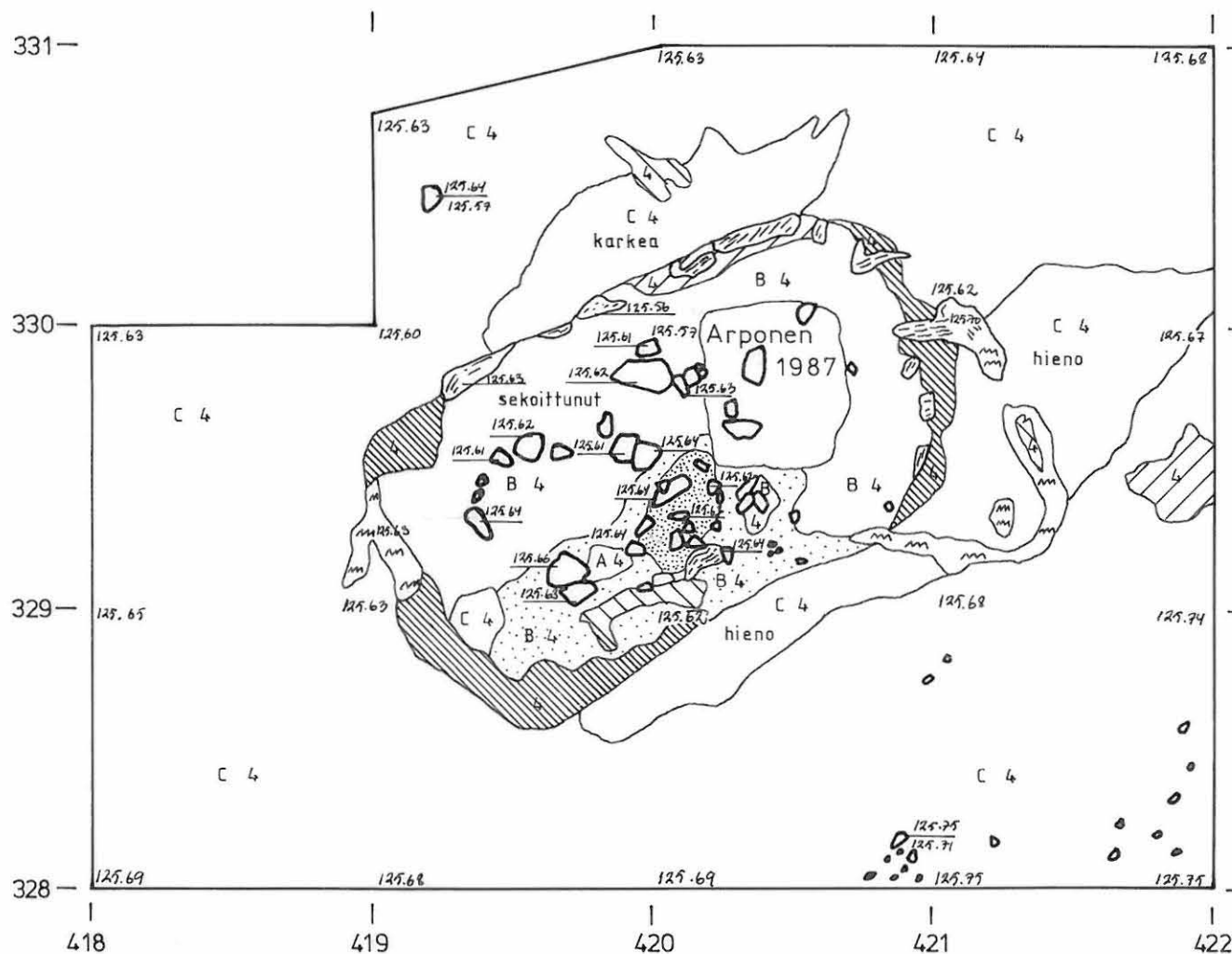
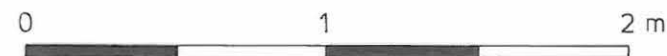
Tasokartta 1:25

Tulisija 5 Alue 10

Taso 2.5

kpI = 123.68 m m.p.y.

Piirt. P. Hamari

- A huuhtoutunut
- B rikastunut
- c pohjamaa
- 4 hiekka
- punaiseksi palanut rikastunut
- valkeaksi palanut huuhtoutunut
- likamaa
- nokimaa
- ruosteinen maa
- hiiltynyt puu

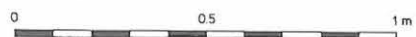
neulapohjoinen

S.-L. Seppälä 1992

Yksityiskohtakartta 1:10

Tulisija 5 taso 3

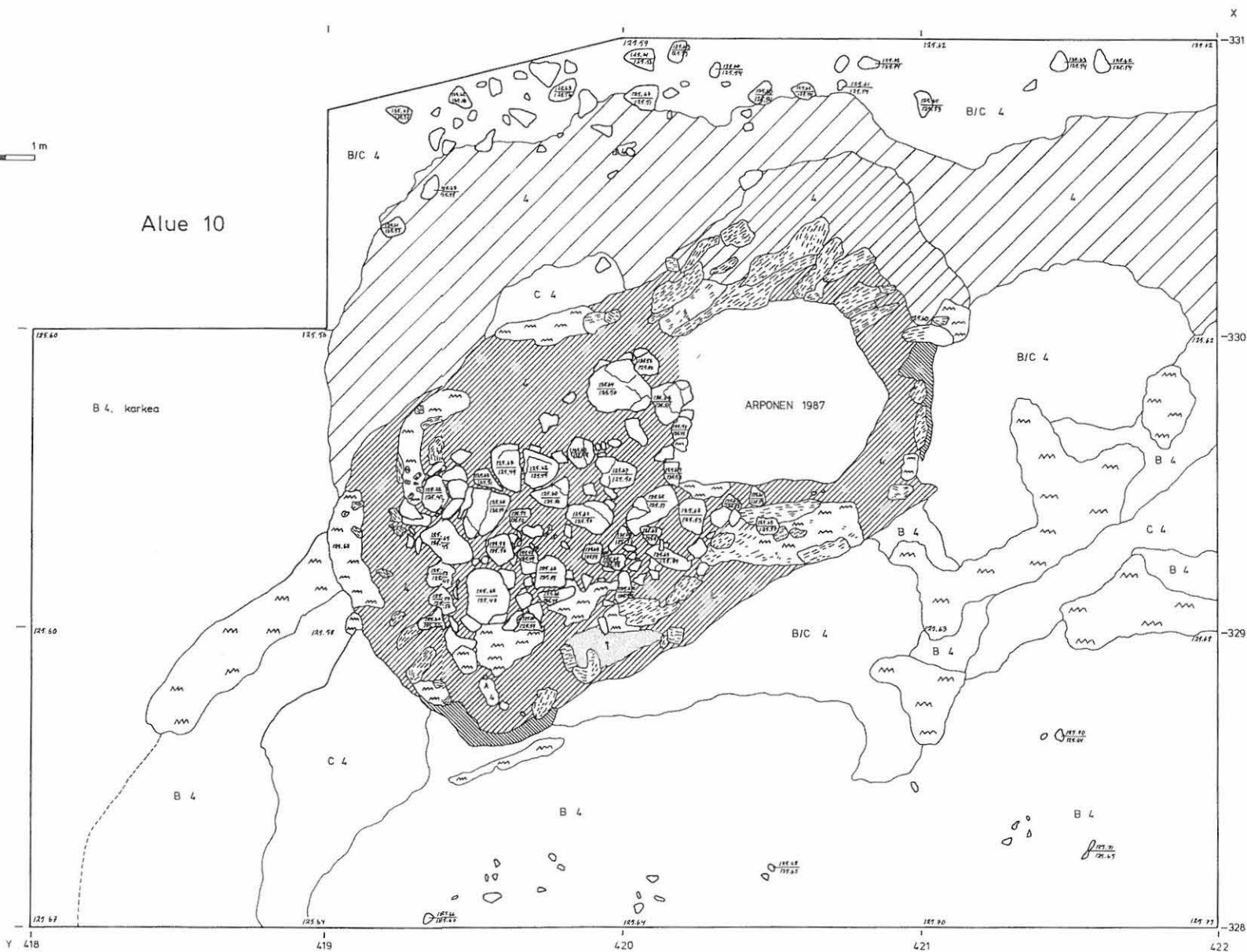

kpI = 123.68 m m.p.y.

Piirt. P. Rautiainen

Alue 10

- A huuhtoutunut
- B rikastunut
- C pohjamaa
- 1 turve
- 4 hiekka
- punaiseksi palanut rikastunut
- tumma likamaa
- likamaa
- vaalea likamaa
- nokimaa
- kova ruosteinen maa
- hiiltynyt puu

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

Yksityiskohtakartta 1:10

Tulisija 5 Alue 10

kpI = 123.68 m m.p.y.

Piirt. S.-L. Seppälä

Hilittyneet puut taso 3.5 - 4

125.47 näytteen pohjaluku m mpy

 kokoelmassa oleva
KM27205 radiohiilinäyte

 analysoitu
Hel-3319 radiohiilinäyte

neulapahjainen

INARI 13 SAAMEN MUSEO

S.-L. Seppälä 1992

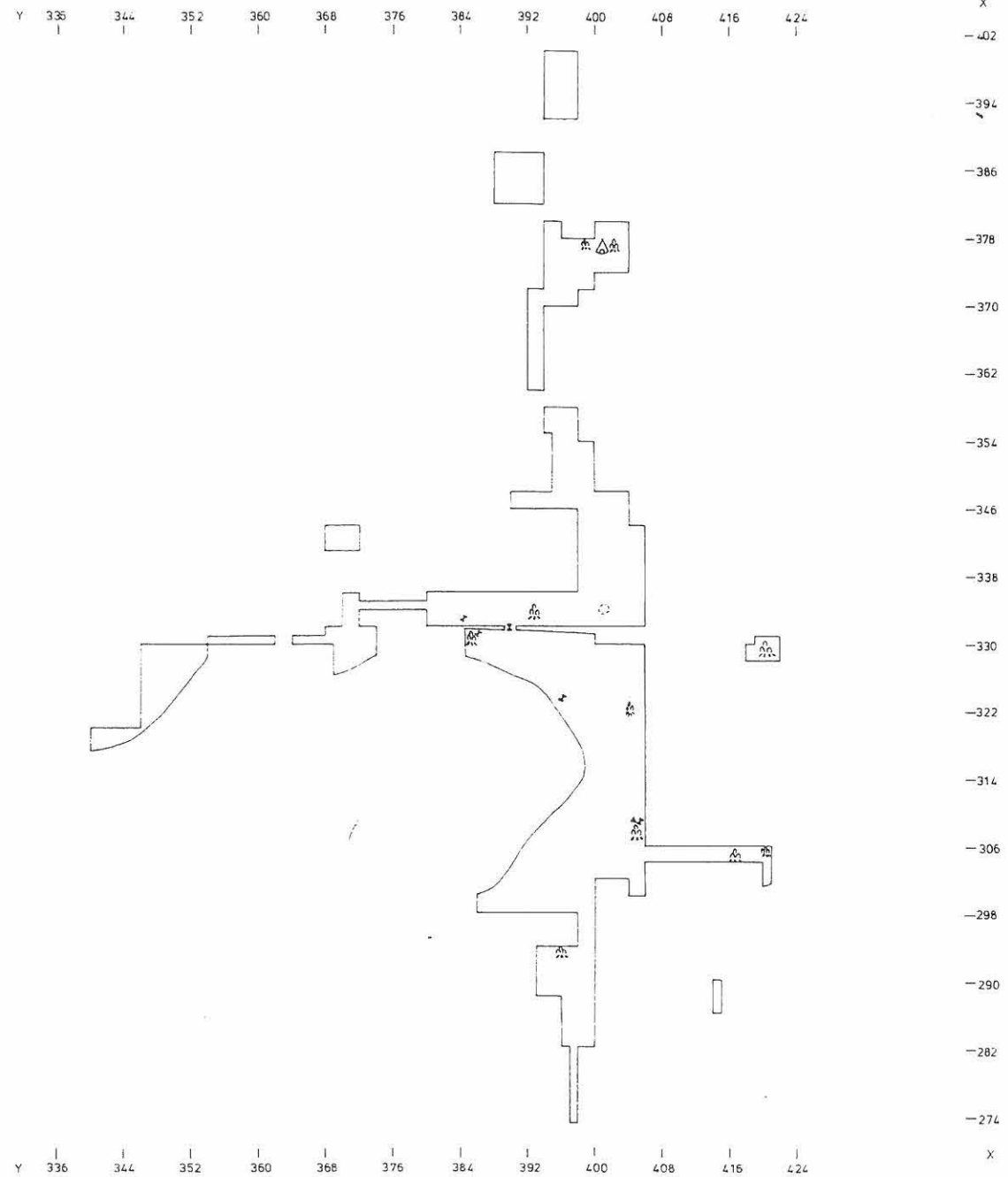
Rakennekartta 1:400

Rakenteet 1988-1992

- tulisiija
- luukeskittymä
- luu- ja kvartsikeskittymä
- painanne
- asuinsija

neulapohjainen

INARI 13 SAAMEN MUSEO / Sirkka-Liisa Seppälä 1992

Luuanalyysi 4.12.1992 Pirkko Ukkonen

Materiaali oli pitkälle fragmentoitunutta ja hajanaista. Aineistosta voitiin määrittää vain 153 fragmenttia, jotka jakautuivat seuraavasti:

Alces alces (hirvi)	22	fr.
Rangifer tarandus (peura)	24	
Castor fiber (majava)	62	
Canis familiaris (koira) - resentti	1	109 fr.
Gallus domesticus (kana) - resentti	1	
Aves sp. (linnut)	1	2 fr.
Esox lucius (hauki)	2	
Perca fluviatilis (ahven)	1	
Cyprinidae sp. (särkikalat)	1	
Teleostei sp. (luukalat)	38	42 fr.

Majavan ja kalojen luufragmentit jakautuivat tasaisesti läpi aineiston, hirven luut keskittyivät alueelle 3 ja peuran puolestaan alueille 4, 5 ja 9. Hirvieläinten määritetyt fragmentit olivat pääosin raajojen alaosien luita, majaanfragmentteja oli kaikkialta luustosta.

Terveisin

Pirkko Ukkonen

INARI 13 Saamen museo / S.-L. Seppälä 1992

Luuanalyysi 28.12.1992 (lisäys) Pirkko Ukkonen

lume = 2705: 903 127 kpl / log

310/404	1	ectocuneiforme sin.	Castor fiber
c 1.5	1	astragalus sin. fr.	"
	1	calcaneum sin. fr.	"
	1	cuboideum sin. fr.	"
	1	os sesamoideus fr.	"
	1	naviculare sin. fr.	"
	1	mesocuneiforme dex.	"
	1	mc III dex. prox. fr.	"
	1	mc V dex.	"
	1	mt III sin. prox. fr.	"
	1	mt IV sin. prox. fr.	"
	2	mt dist. fr.	"
	3	phal. 1 prox. epiph.	"
	1	phal. 1 excl. prox. epiph.	"
	2	phal. 1/2 diaph. fr.	"
	2	phal. 1/2 dist. fr.	"
	3	phal. 3 fr.	"
	1	dentale, dens	Esox lucius

25 kpl

Osteologinen analyysi

Pirkko Ukkonen 1992

Määritellyt fragmentit kaivausalueittain

KMA = KM 27205:alanumero, KA = kaivausalue

KMA	KA	MÄÄRITTELY	MÄÄRÄ
8	1	GALLUS DOMESTICUS tibiotalus dex. dist. fr. (res.)	1
12	1	TELEOSTEI SP. vertebra fr.	1
15	1	TELEOSTEI SP. vertebra fr.	1
25	1	CANIS FAMILIARIS ulna dex. (res.)	1
26	1	TELEOSTEI SP. vertebra	1
		Yhteensä	5
35	3	ALCES ALCES os sesamoideus	1
56	3	ALCES ALCES phal. (III/IV)1/2 dist. fr.	1
89	3	TELEOSTEI SP. vertebra fr.	1
91	3	ALCES ALCES phal. (III/IV)2 dist. fr.	1
95	3	CASTOR FIBER phal. 1 dist. fr.	1
105	3	ALCES ALCES cuneiforme dex. fr.	1
105	3	ALCES ALCES lunare dex. fr.	1
123	3	CASTOR FIBER cranium, jugale sin. fr.	1
129	3	CASTOR FIBER costa prox. fr.	1
129	3	TELEOSTEI SP. vertebra	2
131	3	CASTOR FIBER costa fr.	1
134	3	ALCES ALCES phal. (III/IV)2 dist. fr.	1
135	3	ALCES ALCES phal. (II/V)3 prox. fr.	1
135	3	ALCES ALCES phal. (II/V)3 dist. fr.	1
141	3	CASTOR FIBER ulna sin. diaph. fr.	1
196	3	ALCES ALCES phal. (III/IV)1 dist. fr.	1
196	3	CASTOR FIBER costa prox. fr.	1
229	3	ALCES ALCES phal. (III/IV)1 dist. fr.	1
232	3	ALCES ALCES lunare fr.	1
232	3	CASTOR FIBER cranium, jugale sin. fr.	1
249	3	ALCES ALCES phal. carpi (II/V)1 prox. fr.	1
249	3	CASTOR FIBER phal. 2	1
249	3	CASTOR FIBER costa prox. fr.	1
249	3	CASTOR FIBER costa fr.	1
259	3	CASTOR FIBER costa fr.	1
266	3	CASTOR FIBER costa fr.	2
282	3	ALCES ALCES phal. (III/IV)1 prox. fr.	1
285	3	ALCES ALCES os sesamoideus fr.	1
287	3	ALCES ALCES phal. (III/IV)2 prox. fr.	1
292	3	ALCES ALCES mc/mt III-IV dist. fr.	1
302	3	ALCES ALCES phal. (III/IV)1 prox. fr.	1
302	3	CASTOR FIBER cranium, maxillare sin. fr.	1
302	3	CASTOR FIBER cranium, occipitale fr.	1
302	3	CASTOR FIBER mc IV dex. excl. dist. epiph.	1
302	3	CASTOR FIBER atlas fr.	1
302	3	CASTOR FIBER axis fr.	1
302	3	CASTOR FIBER vertebra fr.	1
320	3	ALCES ALCES phal. (III/IV)1 prox. fr.	1
320	3	CASTOR FIBER costa fr.	1
327	3	CASTOR FIBER cranium, jugale dex. fr.	2
336	3	TELEOSTEI SP. lepidotrichia prox. fr.	1
336	3	TELEOSTEI SP. costa/lepidotrichia fr.	1
338	3	ALCES ALCES phal. (III/IV)1 prox. fr.	1
338	3	ALCES ALCES phal. (III/IV)1 dist. fr.	1
338	3	CYPRINIDAE SP. lepidotrichia fr.	1
338	3	TELEOSTEI SP. lepidotrichia fr.	1

339	3	TELEOSTEI SP. costa/lepidotrichia fr.	3
339	3	TELEOSTEI SP. vertebra fr.	2
341	3	CASTOR FIBER phal. 1 prox. epiph.	1
341	3	CASTOR FIBER costa fr.	3
341	3	TELEOSTEI SP. vertebra fr.	1
358	3	CASTOR FIBER cranium, jugale sin. fr.	1
358	3	TELEOSTEI SP. vertebra fr.	3
358	3	TELEOSTEI SP. costa/lepidotrichia fr.	4
363	3	CASTOR FIBER femur sin./dex. prox. fr.	1
363	3	CASTOR FIBER costa fr.	1
364	3	CASTOR FIBER femur dex. diaph. fr.	1
364	3	CASTOR FIBER costa fr.	1
379	3	CASTOR FIBER costa fr.	1
382	3	TELEOSTEI SP. costa fr.	2
384	3	ALCES ALCES mc/mt III_IV dist. fr.	1
384	3	TELEOSTEI SP. vertebra fr.	1
387	3	CASTOR FIBER cranium, maxillare dex. fr.	1
387	3	TELEOSTEI SP. costa/lepidotrichia prox. fr.	1
406	3	CASTOR FIBER mc II dex. dist. fr.	1
406	3	CASTOR FIBER phal. 2	1
		Yhteensä	80
419	4	RANGIFER TARANDUS phal. (III/IV)1 dist. fr.	1
429	4	RANGIFER TARANDUS phal. (III/IV)2 prox. fr.	1
460	4	RANGIFER TARANDUS pelvis, acetabulum fr.	1
503	4	PERCA FLUVIATILIS praeoperculare sin. fr.	1
503	4	TELEOSTEI SP. vertebra	8
508	4	TELEOSTEI SP. costa/lepidotrichia fr.	1
532	4	RANGIFER TARANDUS tibia dex. dist. fr.	1
		Yhteensä	14
636	5	RANGIFER TARANDUS centrotarsale sin. fr.	1
645	5	RANGIFER TARANDUS radius dex. dist. epiph. fr.	1
657	5	ALCES ALCES mc/mt III-IV dist. fr.	1
677	5	RANGIFER TARANDUS cornua fr.	1
682	5	TELEOSTEI SP. vertebra fr.	3
823	5	RANGIFER TARANDUS phal. (III/IV)1 dist. fr.	1
823	5	RANGIFER TARANDUS os sesamoideus fr.	1
846	5	ESOX LUCIUS palatinum fr.	1
903	5	RANGIFER TARANDUS phal. (III/IV)2 dist. fr.	1
903	5	CASTOR FIBER ko. e-alk. lakk	24
903	5	ESOX lucius	11
		Yhteensä	36
1288	9	RANGIFER TARANDUS cranium, maxillare fr.	1
1288	9	RANGIFER TARANDUS mc III-IV dist. diaph. fr.	1
1288	9	RANGIFER TARANDUS mt III-IV diaph. fr.	1
1288	9	RANGIFER TARANDUS mc/mt III_IV dist. fr.	2
1288	9	RANGIFER TARANDUS mc/mt III_IV dist. epiph. fr.	3
1288	9	RANGIFER TARANDUS calcaneum dex. fr.	1
1288	9	RANGIFER TARANDUS malleolare dex. fr.	1
1288	9	RANGIFER TARANDUS centrotarsale dex. fr.	3
1288	9	AVES SP. ? phal. prox. fr.	1
1315	9	RANGIFER TARANDUS ecto+mesocuneiforme dex. fr.	1
1309	9	CASTOR FIBER cranium, temporale fr.	2
		Yhteensä	17
		Yhteensä kaikki määritellyt fragmentit	128
			153

Museovirasto
Arkeologian osasto

AJOITUSTULOKSIA

Lab. no.	Näyte	$\delta^{13}\text{C}$	Ikä (BP)
	Inari 13 Saamen museo 1992		
Hel-3314	näyte 1/tulisija 1	-25.9	4780 \pm 120
Hel-3315	näyte 2/tulisija 2	-27.4	6760 \pm 150
Hel-3316	näyte 3/tulisija 3	-25.7	1480 \pm 100
Hel-3317	näyte 4/luu- ja kvartsikeskittymä		3410 \pm 120
Hel-3318	näyte 5/tulisija 4	-27.1	6080 \pm 150
Hel-3319	näyte 6/tulisija 5	-25.1	7940 \pm 120
Hel-3320	näyte 7/tulisija 5	-25.3	8290 \pm 110

Tulos on ilmoitettu vuosina vuodesta 1950 AD lukien ja perustuu ^{14}C :n puoliintumisaikaan 5568 vuotta. Epätarkkuuteen ($\pm 1 \sigma$) sisältyvät näytteen mittauksista ja tarpeellisista vertailu-mittauksista aiheutuvat tilastolliset virheet. $\delta^{13}\text{C}$ arvo on annettu promilleina suhteessa PDB standardiin. Jos $\delta^{13}\text{C}$ arvo on ilmoitettu on annettu ikä korjattu isotooppifraktioitumiselle vastaamaan $\delta^{13}\text{C}$ arvoa -25 ‰.

Helsingissä 16.7.1993

Högne Jungner

The Svedberg Laboratory
Uppsala University

Sirkka-Liisa Seppälä
Museiverket
PB 913
FIN-00101 HELSINGFORS
Finland

Uppsala 1994-09-22

Resultat av ^{14}C datering av material från Lapland, Finland.

Förbehandling av träkol och liknande material:

1. Synliga rottrådar borttages.
2. 1% HCl tillsätts (6-8 timmar, under kokpunkten) (karbonat bort).
3. 1% NaOH tillsätts (6-8 timmar, under kokpunkten). Löslig fraktion fälls genom tillsättning av konc. HCl. Fällningen som till största delen består av humusmaterial, tvättas, torkas och benämns fraktion SOL. Olöslig del, som benämns INS, består främst av det ursprungliga organiska materialet. Denna fraktion ger därför den mest relevanta åldern. Fraktionen SOL däremot ger information om eventuella föroreningars inverkan.

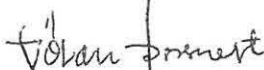
Före acceleratorbestämningen av ^{14}C -innehållet förbränns det intorkade materialet, surgjort till pH 4, till CO_2 -gas, som i sin tur konverteras till fast grafit genom en Fe-katalytiskreaktion.

I den aktuella undersökningen har fraktionen INS daterats.

RESULTAT

Labnummer	Prov	$\delta^{13}\text{C} \text{‰ PDB}$	^{14}C ålder BP
Ua-4363	Inari Saamen Museo KM 27205:1110	-27.97	8 380 \pm 90
Ua-4364	Inari Vuopaja; Ceramics 1994	-26.01	4 805 \pm 85
Ua-4365	Inari Vuopaja; Refuse Pit 1994	-27.48	2 220 \pm 80

Med vänlig hälsning

Göran Possnert / Maud Söderman

Postadress	Gatuadress	Telefon 018-182500	Telefax	Telex
Postal address	Visiting address	Direktval 183059		
Box 533	Thunbergsvägen 5	Phone + 46 18 182500	Nat. 018 555736	76088
S-751 21 Uppsala	Uppsala	Direct 183059	Int. +46 18 555736	TSLISV-S
Sweden				

The Svedberg Laboratory
Uppsala University

Sirkka-Liisa Seppälä
Museiverket, Arkeologiska avd.
PB 913
FIN-00101 HELSINGFORS
Finland

Uppsala 1994-08-22

Resultat av ^{14}C datering av tuggkåda från Lapland, Finland.

Förbehandling av träkol och liknande material:

1. Synliga rottrådar borttages.
2. 1% HCl tillsätts (6-8 timmar, under kokpunkten) (karbonat bort).
3. 1% NaOH tillsätts (6-8 timmar, under kokpunkten). Löslig fraktion fälls genom tillsättning av konc. HCl. Fällningen som till största delen består av humusmaterial, tvättas, torkas och benämns fraktion SOL. Olöslig del, som benämns INS, består främst av det ursprungliga organiska materialet. Denna fraktion ger därför den mest relevanta åldern. Fraktionen SOL däremot ger information om eventuella föroreningars inverkan.

Före acceleratorbestämningen av ^{14}C -innehållet förbränns det intorkade materialet till CO_2 -gas, som i sin tur konverteras till fast grafit genom en Fe-katalytiskreaktion.

I den aktuella undersökningen har fraktionen INS daterats.

RESULTAT

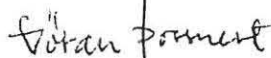
En korrektion motsvarande $\delta^{13}\text{C} = -26.95\text{‰}$ mot PDB har utförts.

Labnummer	Prov	^{14}C ålder BP
Ua-4296	Inari Saamen Museo Km 27205:1057	8 760 \pm 75

Anm. Provet Inari Saamen Museo Km 27205:1110 blev efter förbehandlingen för litet för att dateras.

ks. Ua-4363 varit nästan senaste punkten

Med vänlig hälsning

Göran Possnert / Maud Söderman

Postadress	Gatuadress	Telefon 018-182500	Telefax	Telex
Postal address	Visiting address	Direktval 183059		
Box 533	Thunbergsvägen 5	Phone + 46 18 182500	Nat. 018 555736	76088
S-751 21 Uppsala	Uppsala	Direct 183059	Int. +46 18 555736	TSLISV-S
Sweden				

Arkeologisia kommentteja ajoitustuloksiin

- Hel-3314 **Tulisija 1** 4780±120 BP
Tulos on odotuksen mukainen, koska tulisija on tulkittu samanaikaiseksi kuin lähistöltä löytynyt, SÄR 1-tyyliä ja tyyppillistä kampakeramikkaa muistuttava kierrenuorakoristeinen keramiikka.
- Hel-3315 **Tulisija 2** 6760±150 BP
Tulos on odotettua hiukan vanhempi. Mikäli tulisija on tuloksen ikäinen, 125 metriä meren pinnasta kohoavat alueet ovat olleet kuivilla jo mesoliittisena aikana. Myös Siiriäinen on arvelut 125-126 metrin korkeuskäyrää noudattelevaa muinaisrantaamuodostumaa mesoliittiseksi (1982, 5-12). Tulisijan yhteys samalla tasanteella olevaan, SÄR 1-keramiikan osoittamaan asutusvaiheeseen jää epäselväksi.
- Hel-3316 **Tulisija 3** 1480±100 BP
Tulos ei ole odotuksen mukainen, koska tulisija ei näytä liittyvän välittömästi läheisyydestä löydettyyn, 125 metrin korkeuskäyrällä olevaan, SÄR 1 -keraamiseen asuinpaikkaan. Ajoituksen perusteella aikalla on ollut asutusta myös rautakaudella. Nuoremmalle rautakaudelle tai keskiajalle sijoitettavia asuinpaikkajäännöksiä todettiin vuoden 1991 kaivauksissa, noin 20 metriä tulisijasta luoteeseen (kiveys 1/1991).
- Hel-3317 **Luu- ja kvartsikeskittymä** 3410±120 BP
Tulos ei ole odotuksen mukainen, sillä keskittymä ei ajoituksen perusteella liity samalla tasanteella olevaan SÄR 1-keraamiseen asuinpaikkaan. Varhaismetallikautinenkin ajoitus on kuitenkin mahdollinen, koska senaikaiset asuinpaikat eivät näytä ainakaan Saamen museon alueella olevan rantasidonnoisia.
- Hel-3318 **Tulisija 4** 6080±150 BP
Tulos on odotettua hiukan nuorempi. Tulisijan ajoittuminen mesoliittisen ajan lopulle on kuitenkin täysin mahdollista. Tulos vahvistaa olettamusta, että 125-126 korkeuskäyrän muinaisrantaamuodostuma on mesoliittinen.
- Hel-3319 - 3320 **Tulisija 5** 7940±120 ja 8290±110 BP
Tulos on odotuksen mukainen ja sopii hyvin yhteen tulisijan hiilinäytteestä aiemmin saadun analyysituloksen (Hel-2635 - 8180 ±110 BP) sekä rannansiirtymisolettamusten kanssa. Kyseessä ovat toistaiseksi vanhimmat radiohiiliajoitukset Inarin alueelta.

Arkeologisia kommentteja ajoitustuloksiin

Ua-4296 Purupihka KM 27205:1057 8760±75 BP

Pihka on peräisin koivusta (T. Edgren, suull. tieto 1994) ja se on löytynyt painanteen pala-
neesta hiekasta. Tulos on odotettua jonkin ver-
ran vanhempi. Sijainnin (korkeus, muut ajoitus-
tulokset) perusteella arvioitu ikä oli mesoliit-
tinen. Ensimmäinen purupihka-ajoitus Suomessa ja
vanhin radiohiiliajoitus Lapin alueelta. Näyt-
teenotto-kohta erottuu murtopintana pihkan toi-
sessa päässä.

Ua-4363 Purupihka KM 27205:1110 8380±90 BP

Sama konteksti ja alkuperä kuin pihkalla KM
27205:1110. Tulos on hiukan odotettua nuorempi,
mutta kuitenkin selvästi varhaismesoliittinen.
Toine purupihka-ajoitus Suomesta ja toiseksi
vanhin radiohiiliajoitus Inarista. Näytteenotto-
kohta erottuu murtopintana pihkan reunassa.

Helsingissä 25.4.1995

Sirkka-Liisa Seppälä